

**Valašské muzeum v přírodě
v Rožnově pod Radhoštěm
Národní kulturní památka**

**VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK
2012**

Předkládá: Ing. Jindřich Ondruš, ředitel muzea

Podklady připravili: náměstci útvarů VMP

Zpracoval: Ing. Milan Gesierich

Rožnov pod Radhoštěm, duben 2013

Obsah

1. ÚVOD	5
2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA	7
2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	7
2.1.1. Právní a hospodářské poslání	7
2.1.2. Hlavní úkoly VMP	7
2.1.3. Vnitřní organizace a řízení	10
2.1.3.1. Pracoviště VMP	10
2.1.3.2. Organizační struktura	10
2.2. PERSONÁLNÍ AGENDA	11
2.2.1. Změny personální struktury za období 1. 1. 2012 – 31. 12. 2012	12
3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE	14
4. ETNOGRAFICKÝ ÚTVAR	16
4.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST	16
4.1.1. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	17
4.1.2. Charakteristika sbírkových skupin sbírky Valašského muzea v přírodě ..	18
4.1.2.1. Charakteristika sbírkových skupin podsbírky Etnografická, a Dokumentace VMP sbírky Valašského muzea v přírodě	18
4.1.2.2. Charakteristika sbírkových skupin podsbírky Písemnosti a tisky sbírky Valašského muzea v přírodě	25
4.1.3. Práce se sbírkou Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm 33	
4.2. DIGITALIZACE	39
4.3. PREZENTACE SBÍRKOVÝCH FONDŮ	41
4.4. PROGRAM ISO	46
4.5. ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST	48
4.5.1. Grantové úkoly ORNK MK ČR	48
4.5.2. Věda a výzkum	52
4.6. PUBLIKAČNÍ ČINNOST	54
4.7. PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY	55
4.8. ZEMĚDĚLSKÉ ODDĚLENÍ	57
5. TECHNICKÝ ÚTVAR	58
5.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	59

5.2. PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU	61
5.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ TECHNICKÉ DOKUMENTACE	65
5.4. ODDĚLENÍ STOLAŘSKÉ VÝROBY	69
5.5. POŽÁRNÍ OCHRANA.....	71
5.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY - DOPRAVNÍ ČINNOST	71
5.6.1. Osobní doprava.....	71
5.6.2. Nákladní doprava.....	73
5.6.2.1. Nákladní auta	73
5.6.2.2. Kolové traktory	73
5.7. ENERGETIKA.....	74
5.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm	74
5.7.2. Elektrická energie – velkoodběr Frenštát pod Radhoštěm	74
5.7.3. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm.....	75
5.7.4. Elektrická energie – Pustevny.....	75
5.7.5. Zemní plyn.....	75
5.7.6. Pitná voda – vodné, stočné.....	76
5.7.6.1. Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2012.....	77
5.8. ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY EPS, EZS A CTTV	77
5.9. ISO/A.....	77
6. EKONOMICKO - PROVOZNÍ ÚTVAR.....	78
6.1. EKONOMICKÝ ÚSEK.....	78
6.2. PROVOZNÍ ÚSEK.....	84
6.2.1. Návštěvníkový provoz.....	85
6.2.2. Oddělení služeb návštěvníků a hospodářské správy.....	85
6.2.3. Oddělení programů a propagace.....	86
6.2.4. Oddělení ostrahy.....	86
6.2.5. Správa počítačové sítě	86
6.3. VALAŠSKÝ ROK 2012	87
6.3.1. Programová skladba jednotlivých pořadů valašského roku	87
6.3.2. Folklorní festivaly	95
6.3.3. Bohoslužby, liturgie	95
6.3.4. Výchovně-vzdělávací pořady	96

6.3.5. Propagace valašského roku.....	99
6.4. NÁVŠTĚVNOST.....	100
7. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2012.....	103
7.1. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 1 - ZAJISTIT ZPRACOVÁNÍ EVIDENCE MAJETKU, SE KTERÝM JE PO (VMP) PŘÍSLUŠNÁ HOSPODAŘIT K 31. 12. 2011	103
7.2. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 2 - ZAJISTIT PROŠKOLENÍ PŘÍSLUŠNÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PRÁVNÍ ÚPRAVY ZÁKONA č. 563/1991 Sb. ZÁKONA č. 218/2000 Sb. A ZÁKONA č. 219/2000 Sb.	104
7.3. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 3 - POKRAČOVAT V PLNĚNÍ NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ K NÁLEZU NKŮ A JINÝCH KONTROL.....	105
7.4. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 4 - ZAJISTIT A REALIZOVAT PROGRAMY VALAŠSKÉHO ROKU 2012 (PREZENTAČNÍ A KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE) PODLE AKTUÁLNÍCH MOŽNOSTÍ SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU	109
7.5. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 5 - ZAJISTIT PLYNULÝ CHOD ORGANIZACE V SOUVISLOSTI S PLÁNOVANOU VÝMĚNOU NA POZICI ŘEDITELE VMP	109
7.6. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 6 - AKTUALIZOVAT STŘEDNĚDOBOU KONCEPCI MUZEA V SOUVISLOSTI S PLÁNOVANOU VÝMĚNOU NA POZICI ŘEDITELE VMP	110
7.7. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 7 - PŘÍPRAVNÉ PRÁCE PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPČNÍHO MATERIÁLU ŘEŠÍCÍHO POSTAVENÍ A DALŠÍ ROZVOJ MUZEÍ V PŘÍRODĚ.....	111
8. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI.....	111
9. ZÁVĚR.....	112

1. ÚVOD

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) předkládá 13. výroční zprávu o činnosti za rok 2012. Podklady pro její zpracování poskytly jednotlivé útvary VMP, údaje o ekonomické situaci muzea připravilo Ekonomické oddělení, které má v náplni své činnosti také personální agendu.

V počátku září byl vypracován harmonogram prací v souvislosti s předáním a převzetím funkce ředitele muzea a bylo zajištěno předání informací zajišťujících chod muzea. V průběhu měsíce září byl připraven přehled rozpracovaných úkolů, dlouhodobých úkolů, přijatých koncepcí a rozvojových materiálů na dobu roku 2012 – 2013, byl zpracován přehled krátkodobých úkolů včetně jejich financování do konce roku 2012. Současně byla nařízena inventura všeho majetku ve správě muzea mimo sbírkových předmětů. Dne 31. října 2012 byl připraven předávací protokol k předání a převzetí funkce ředitele včetně výsledků inventury majetku.

Od 1. července byl schválen nový platný Organizační řád na základě čl. VIII. Zřizovací listiny Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pod č. j. 17.469/2000 vydané Ministerstvem kultury ČR v prosinci 2000 a Rozhodnutí ministra kultury ČR č. 3/1996 ze dne 14. 3. 1996, vydán jakožto základní organizační norma, která upravuje vnitřní organizaci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a jeho základní organizační členění.

VMP hospodaří s movitým a nemovitým majetkem, jehož vlastníkem je stát, majetek využívá ke své činnosti a plnění úkolů deklarovaných ve zřizovací listině, které jsou rozpracovány v metodických materiálech a vnitřních směrnících (Režim zacházení se sbírkou, Program tvorby sbírek na léta 2008 – 2013, Směrnice o naplňování standardů časové, ekonomické a fyzické dostupnosti, směrnice o prezentaci atd.). Odborná kvalifikace pracovního týmu je uplatňována při realizaci odborně různých výzkumných, dokumentačních a technických aktivit, které pokrývají všechny oblasti nezbytné pro zdárnou ochranu a péči o hmotné i nehmotné kulturní dědictví.

Vysoká odborná úroveň muzea, jeho dílčích organizačních složek a jednotlivých pracovníků se odráží v členství v prestižních odborných sdruženích i podílem na významných odborných aktivitách v rámci České republiky, Evropy a celého světa. Muzeum se podílí na naplňování zásadního dokumentu Koncepce účinnější podpory o tradiční lidovou kulturu, schválenou vládou České republiky z 11. června 2003, který vychází z programu UNESCO. V rámci programu, navazujícího na koncepci, Valašské muzeum v přírodě vyhledává tradiční řemeslníky, dokumentuje jejich práci, užité postupy i výsledky a na základě shromážděných dat zpracovává nominace řemeslníků na prestižní ocenění Nositel tradice lidových řemesel (česká varianta programu UNESCO Živoucí lidské poklady).

Muzeum je také členem Asociace muzeí a galerií ČR, jeho odborní pracovníci se významně podílí na činnosti odborných komisí a jsou garanty tvorby Pojmosloví etnografických sbírek. Je také kolektivním členem České národopisné společnosti.

Základem odborné práce jsou již dříve realizované dílčí etnografické a stavebně historické výzkumy a dokumentace, zaměřené na lidovou architekturu na území výskytu roubeného domu karpatského typu na Moravě a ve Slezsku. Pravidelně je rozšiřován archiv stavebně technické dokumentace o technickou dokumentaci, která dále slouží jako východisko pro výběr objektů umístěných v expozičních areálech.

Velký důraz je v odborné práci kladen na prezentaci jevů lidové kultury hmotné i duchovní. Již od počátku existence muzea se staly folklórní pořady a později festivaly s mezinárodní účastí trvalou součástí programové nabídky. Prostředí muzea v přírodě je pro konání takových pořadů mimořádně vhodné a tuto skutečnost oceňují jak odborníci, tak laická veřejnost.

Aktivity členů Rady pro valašský odzemek při Valašském muzeu v přírodě vedly k vypracování návrhu tance valašského odzemku a obuškového do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Národní rada pro tradiční lidovou kulturu Ministerstva kultury tuto nominaci kladně posoudila a dne 7. 12. 2012 byl „Valašský odzemek“ zapsán do prestižního seznamu nehmotných statků naší země. Tradiční valašský mužský tanec se tak stal třetím zástupcem na tomto seznamu na území Zlínského kraje (spolu s jízdou králů a slováckým verbuňkem) a osmým na národní úrovni. Společně s odzemkem byly k tomuto datu zapsány i velikonoční zvyk vodění jidáše na Vysokomýtsku a rozsáhlý fenomén východočeského loutkařství.

V roce 2012 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) navštívilo celkem 251 980 osob, což je o 25 858 osob MÉNĚ než v roce 2011.

Mezi nejvýznamnější investiční akce zrealizované roku 2012 patří kompletní dokončení rekonstrukce objektu Jaroňkovy galerie, která bude využita pro oddělení dokumentace a fotoarchiv, a rekonstrukce a nástavba provozní budovy s využitím pro archiv stavebnětechnické dokumentace, jídelny pro zaměstnance a zázemí pro pracovníky zemědělského oddělení. Tato nástavba nám umožnila provést odstranění již nevyhovujících unimobuněk ve stavebním dvoře.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA

2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Na základě čl. VIII. Zřizovací listiny Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pod č. j. 17.469/2000 vydané Ministerstvem kultury ČR v prosinci 2000 a Rozhodnutí ministra kultury ČR č. 3/1996 ze dne 14. 3. 1996, byl vydán k 1. 7. 2012 jakožto základní organizační norma, která upravuje vnitřní organizaci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a jeho základní organizační členění.

2.1.1. Právní a hospodářské poslání

1. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen "VMP") je státní příspěvkovou organizací, vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů plynoucí. S účinností od 1. 1. 1991 vykonává funkci zřizovatele Ministerstvo kultury ČR (dále jen "MK ČR").
2. VMP má sídlo v Rožnově pod Radhoštěm, Palackého 147, PSČ 756 61. Českým statistickým úřadem VMP bylo přiděleno identifikační číslo organizace 00098604, oblast působnosti Česká republika a DIČO CZ00098604
3. VMP má příslušnost hospodařit ke svěřenému movitému a nemovitému majetku, jehož vlastníkem je stát, přičemž tohoto majetku využívá ke své činnosti a plnění úkolů.
4. VMP při plnění funkcí státu a dalších úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti hospodaří s movitým a nemovitým majetkem České republiky za podmínek stanovených právními předpisy o ochraně sbírek muzejní povahy a o majetku České republiky.
5. VMP se při své činnosti řídí právními předpisy právního řádu České republiky, podzákonnými předpisy zřizovatele a dokumentem „Přehled stanovených úkolů“. Finanční hospodaření VMP se řídí právními a dalšími předpisy pro finanční hospodaření příspěvkových organizací státu a stanoveným finančním vztahem mezi zřizovatelem a VMP.
6. Areál VMP byl nařízením vlády č. 262/1995 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků prohlášen za národní kulturní památku.

2.1.2. Hlavní úkoly VMP

1. VMP shromažďuje sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny

lidové architektury z moravských a slezských regionů, v nichž se rozšířil roubený dům karpatského typu. Chová původní plemena hospodářských zvířat a pěstuje původní odrůdy zemědělských plodin. Dokumentuje život a kulturu krajanů, pocházejících ze sledovaného území a žijících v zahraničí. Vede genealogickou kartotéku rodů, pocházejících z regionu Moravského Valašska. Sbírku tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.

2. Organizace provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; vede oddělené účetnictví pro tyto činnosti tak, aby bylo zabráněno tzv. křížovému financování jiných ekonomických i neekonomických činností organizace. Veškerý zisk pochází z primárních neekonomických činností, pokud jsou na jejich financování použity veřejné prostředky, se zpětně investuje do základního výzkumu nebo aplikovaného výzkumu nebo experimentálního vývoje nebo do šíření jejich výsledků nebo do výuky. Podniky, které mohou uplatňovat vliv na organizaci jako podílníci nebo členové, nemají k výzkumným kapacitám subjektu nebo jím vytvořeným výsledkům výzkumu přednostní přístup.
3. Spravuje odbornou knihovnu a sbírku dokumentů archivní povahy, filmotéku, videotéku a fotografický archiv.
4. Sbírku spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších změn a doplňků. (dále jen „zákon o ochraně sbírek“)
5. Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou.
6. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji přírody a společnosti.
7. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává.
8. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic specifických pro muzea v přírodě s využitím krajinných prvků a rekonstrukcí přírodního prostředí, a prostřednictvím dlouhodobých i krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, speciálně pak zejména dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům.
9. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí nebo za účelem jejich vědeckého zkoumání nebo preparování, konzervování a restaurování za předpokladu,

že je zajištěna jejich bezpečnost a ochrana ve smyslu zákona o ochraně sbírek. Umožňuje studium svých sbírek badatelům za podmínek stanovených zákonem o ochraně sbírek a badatelským řádem, který samo vydá.

10. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky, CD-ROM a vyměňuje je s domácími i zahraničními institucemi.
11. Pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými právníky nebo fyzickými osobami odborné konference, sympózia a semináře, vztahující se k předmětu činnosti.
12. Pořádá kulturní a vzdělávací programy, přehlídky a festivaly vyplývající z předmětu činnosti (hudební, divadelní, literární, filmové a multimediální), zejména pořady folklórní a ukázky tradičních řemesel a lidové výroby.
13. Vstupuje do profesních sdružení tuzemských i zahraničních za účelem koordinace odborné činnosti.
14. Spolupracuje se zájmovými sdruženími a vědeckými společnostmi, zejména s Valašským muzejním a národopisným spolkem v Rožnově pod Radhoštěm.
15. Provádí metodickou a poradenskou činnost pro muzea v přírodě v České republice.
16. Na základě pověření Ministerstva kultury České republiky vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění pozdějších změn a doplňků.
17. V oboru své činnosti spolupracuje s tuzemskými i zahraničními partnery.
18. Vykonává činnosti vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejně přístupných prostor, zejména:
  - Umožňuje za úplatu i bezúplatně návštěvu expozic, výstav a dalších kulturních akcí.
  - Poskytuje bezúplatně i za úplatu další služby návštěvníkům, vyplývající z předmětu činnosti, včetně poskytování občerstvení.
  - Vybírá poplatky za fotografování, filmování a pořizování videozáznamů, pořizování kopií dokumentů, poskytování fotografií, negativů a ektachromů.
  - Prodává katalogy, upomínkové předměty a další zboží propagující předmět činnosti, kopie, repliky a další rozmnoženiny sbírkových předmětů, výrobky z ušlechtilých materiálů s odpovídající uměleckou úrovní, nosiče audio a video nahrávek.

- Pronajímá dočasně nevyužívané prostory v objektech, k nimž vykonává právo hospodaření, pokud to není v rozporu s jejím kulturním posláním.
  - Poskytuje služby konzervátorských a restaurátorských dílen, učeben a laboratoří.
  - Poskytuje reklamní a propagační služby při zpřístupňování svých sbírek.
  - Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertízy.
- Poskytuje informační služby související s předmětem činnosti.

19. Ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky Ministerstva kultury č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů poskytuje odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy.

2.1.3. Vnitřní organizace a řízení

2.1.3.1. Pracoviště VMP

- Expoziční areál Dřevěné městečko včetně provozních a hospodářských staveb využívaných pro zajištění návštěvnického provozu;
- Expoziční areál Mlýnská dolina včetně provozního zázemí;
- Expoziční areál Valašská dědina včetně provozního zázemí pro návštěvníky a činnosti zemědělského oddělení
- Areál Pusteven s Jurkovičovými stavbami v k. ú. Prostřední Bečva
- Expoziční objekt Sušák s areálem Vozovny z Ostravice
- Budova ředitelství, provozní budova KD1 a KD2, stavební dvůr s dílnami, garážemi, sklady a pilou
- Objekty mimo hranice VMP sloužící jako pracoviště, dílny a depozitáře:
  - o obytný dům Palackého ul. č. p. 484 (Wilk) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
  - o obytný dům Palackého ul. č. p. 581 (Jůva) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace – Knihovna VMP, správa ÚLUV
  - o obytný dům Čechova ul. č. p. 518 (Jaroňkova galerie) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
- Depozitní hala I a II
- Objekt a pozemek Ústřední depozitář a Oddělení péče o sbírky Frenštát pod Radhoštěm, Rožnovská ulice, č. p. 1408
- Pozemky zapsané na LV č. 475 v k. ú. Rožnov p/R, na LV č. 216 v k. ú. Tylovice, na LV č. 1392 v k. ú. Prostřední Bečva, na LV č. 895 v k. ú. Horní Bečva, a pozemky na LV č. 5572 v k. ú. Frenštát p/R

2.1.3.2. Organizační struktura

- a. Útvar ředitele:
- sekretariát ředitele
  - elektronická spisová služba
  - interní audit
  - právník

- řidiči
- b. Etnografický útvar:
- oddělení sbírek a výzkumu
  - oddělení dokumentace, knihovna, ISO, fotodokumentace, GVC
  - oddělení péče o sbírkové fondy – konzervace, správa sbírek
  - zemědělské oddělení
- c. Technický útvar:
- oddělení obnovy památek a údržby
  - oddělení dokumentace, energetiky, BOZP, PO,CO
  - oddělení stolařské výroby
  - autodoprava (mimo řidiče)
- d. Provozně - ekonomický útvar:
- ekonomický úsek
  - provozní úsek, který tvoří:
    - o oddělení propagace, produkce a programů
    - o oddělení služeb návštěvníkům,
    - o oddělení hospodářské správy
    - o oddělení ostrahy a monitoringu muzea
    - o správce počítačové sítě

2.2. PERSONÁLNÍ AGENDA

Personální struktura VMP nezaznamenala od 1. 1. 2012 výrazné změny v porovnání s rokem 2011.

Průběžné čerpání personálních kapacit (přepočteného stavu zaměstnanců) v roce 2012 ve srovnání s rokem 2011		
Organizační struktura	2011	2012
1. Útvar ředitele - ředitel	1,00	1,00
sekretariát	1,00	1,50
interní audit	0,50	0,50
řidiči	2,00	2,00
2. Etnografický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení výzkumu sbírkových fondů	6,40	6,50
oddělení dokumentace	7,00	7,90
oddělení péče o sbírky	9,30	8,80
zemědělské oddělení	7,40	7,00
3. Provozně - ekonomický útvar - náměstek	1,00	1,00
provozní podúsek	0,00	0,80
oddělení služeb návštěvníkům	18,80	18,60
oddělení ostrahy	15,60	15,50

oddělení hospodářské správy	7,40	6,00
propagační, produkční a programové oddělení	6,20	6,00
správce počítačové sítě	1,30	1,00
ekonomické oddělení	8,00	7,20
4. Technický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení obnovy památek a údržby	18,40	18,00
oddělení dokumentace, energetiky, BOZP, PO, CO a dopravy	4,00	3,00
oddělení stolařské výroby	3,50	3,00
Celkem	120,80	117,30
Dle výkazů pro MKČR		
Schválený stav přepočtených zaměstnanců	139	139
Skutečný stav přepočtených zaměstnanců	121	117

2.2.1. Změny personální struktury za období 1. 1. 2012 – 31. 12. 2012

1. Útvar ředitele

Ke dni 31. 10. 2012 ukončil pracovní poměr ředitel VMP Ing. Vítězslav Koukal, CSc. odchodem do starobního důchodu. Na pozici ředitele VMP pracoval od 3. 5. 1999.

K 1. 9. 2012 nastoupil nový ředitel Ing. Bc. Jindřich Ondruš.

K 1. 2. 2012 nastoupila na poloviční úvazek paní Zdeňka Špoková na nově vytvořenou pracovní pozici administrativní a spisový pracovník.

2. Etnografický útvar (změna personální struktury)

Ke 2. 1. 2012 nastoupila paní Jabůrková jako kurátor sbírek a 31. 3. 2012 ukončila pracovní poměr, jednalo se o zástup za mateřskou dovolenou. Dne 9. 3. 2012 nastoupila na mateřskou dovolenou paní Mgr. Markéta Šimčíková, vedoucí oddělení péče o sbírky. Po dobu její nepřítomnosti ji zastupuje slečna Gabriela Obroučková.

K 1. 4. 2012 nastoupila slečna Terezie Kolářová jako konzervátor.

K 1. 4. 2012 nastoupila slečna Kristýna Jasná jako konzervátor.

K 31. 5. 2012 skončila pracovní poměr Mgr. Barbora Svobodová – kurátor sbírek.

Ke dni 15. 8. 2012 nastoupila Mgr. Libuše Rousová na nově vytvořenou pracovní pozici - pedagog volného času.

3. Provozně - ekonomický útvar (změna personální struktury)

Ke dni 31. 3. 2012 ukončil pracovní poměr Ing. Petr Jurečka provozně - ekonomický náměstek z důvodu odchodu do důchodu a na jeho místo byla jmenovaná Petra Parmová, dříve vedoucí ekonomického oddělení. K 1. 3. 2012 byl přijat Ing. Andrzej Sikora jako vedoucí provozního podúseku.

Provozní úsek

Dne 11. 1. 2012 skončil pracovní poměr z důvodu úmrtí paní Evy Stolařové a na její místo byla převedena paní Julie Hlavenková, dříve vedoucí prodejny LUV.

Ke dni 31. 1. 2012 skončil pracovní poměr na dobu určitou paní Vendule Tůmové, která pracovala jako produkční a programový pracovník a na její místo byla převedena paní Milena Bahounková, která do té doby pracovala jako bezpečnostní pracovník – monitoringu.

K 10. 8. 2012 skončil pracovní poměr na dobu určitou panu Danielu Šamánkovi, který pracoval jako tiskový mluvčí.

Ke dni 31. 10. 2012 skončil pracovní poměr (zástup za mateřskou dovolenou) Marcele Koláčkové, která pracovala jako výtvarník. Na toto místo se vrátila po rodičovské dovolené paní Andrea Svaková.

Dne 16. 11. 2012 skončil pracovní poměr paní Libuše Kutrové – úmrtí.

Ke dni 11. 10. 2012 byl ukončen pracovní poměr pro nadbytečnost pana Vítězslava Vaška, který pracoval jako bezpečnostní pracovník – monitoring.

Ke dni 10. 12. 2012 ukončil pracovní poměr dohodou pan František Fianta, který pracoval jako bezpečnostní pracovník - hlídač.

Ekonomický úsek

Ke dni 26. 3. 2012 byla přijata na místo hlavní účetní paní Lenka Štruncová.

Ke dni 31. 5. 2012 odešla do důchodu finanční účetní Jarmila Halamíčková a na její místo byla přeřazena paní Júlia Porubová.

4. Technický útvar (změna personální struktury)

Nebyly žádné personální změny

Specifičnost provozu VMP, jehož hlavní návštěvnická sezóna spadá do několika letních měsíců a vánočního období, si už tradičně vyžaduje vedle zapojení stálých zaměstnanců také zajištění sezónních pracovníků na místa průvodců, pokladních a demonstrátorů, najímaných na krátkodobé pracovní smlouvy. Hlavním úkolem pro zajištění návštěvnického provozu v době hlavní sezóny bylo jako každoročně obsazení míst průvodců, demonstrátorů, pokladních. Na krátkodobé smlouvy bylo zaměstnáno 44 osob, z toho 16 studentů, 11 důchodců (převážně v areálu VD) a 17 pracovníků v produktivním věku.

Každoroční nábor sezónních průvodců a ostatních pomocných profesí vyžaduje vysoké časové nároky, zvláště přihlédneme-li ke skutečnosti, že se pro optimální zajištění sezóny nedostává pracovníků v produktivním věku. Nejčastější délka pracovního poměru sezónních pracovníků v podobě pětiměsíčního úvazku nekoresponduje s požadavky ÚP k získání podpory v nezaměstnanosti.

Studenti projevují zájem o brigádnickou činnost především pro měsíce červenec a srpen. Stálou skupinu ke spolupráci ochotných osob tak muzeum i nadále nalézá mezi důchodci, mnozí z nich mají navíc zkušenosti s provozem muzea z předešlých let.

Druhou, početně však již méně obsáhlou, skupinu externích spolupracovníků představují pamětníci, řemeslníci, znalci tradičních technologií, kteří se spolupodílejí na obsahové náplni řady prezentačních programů ve všech areálech muzea. Především u některých demonstrátorů, ale také u těchto osob přibližujících tradiční rukodělnou výrobu, se však muzeum potýká se stálým úbytkem pamětníků, kteří bezprostředně zažili alespoň část z přibližované historické reality. S jejich úplným odchodem se bude muset VMP potýkat se stále naléhavější potřebou důkladného školení a získávání trvalejších spolupracovníků, ochotných spolupodílet se na prezentaci života minulých generací.

3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

Celoročně pracovaly poradní orgány ředitele, jejichž statuty byly upraveny dle Organizačního řádu muzea, úkolů a cílů jejich činnosti. Členy všech orgánů jsou externí spolupracovníci, specialisté v oborech v muzeu aplikovaných, znalci regionální historie, tradičního stavitelství, památkové péče. Tajemníky komisí jsou pracovníci VMP, jejichž pracovní zařazení souvisí s posláním poradního orgánu.

Poradní orgány tvoří:

1. Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
2. Rada starších
3. Redakční rada
4. Vědecká rada
5. Výtvarná rada

V roce 2012 se **Poradní sbor pro sbírkovou činnost** sešel celkem třikrát. Posuzoval nabídky darů, nákupů a ostatních způsobů získávání předmětů, vyjadřoval se k jejich zařazení do sbírkového fondu VMP a případnému finančnímu ocenění. V roce 2012 se sbírkový fond VMP zvětšil o 1039 inventárních čísel, na nákup nových sbírkových předmětů byla vynaložena částka 153 370,- Kč.

Rada starších zasedala v průběhu roku jedenkrát (19. června 2012), a na jednání odsouhlasila další zápisy významných osobností regionu do Knihy paměti kraje:

1. **Vojtěch Jasný** – učitel a vlastenec (*10. 4. 1890 v Kelči - †12. 3. 1942 v Osvětimi)
2. **Josef Valentin Kramoliš** – předseda Valašského muzejního a národopisného spolku v letech 1926-1945 (*11. 2. 1871 v Rožnově pod Radhoštěm - †23. 4. 1945 v Rožnově pod Radhoštěm)

3. **Jiří Raška** – skokan na lyžích a olympijský vítěz (*4. 2. 1941 ve Frenštátě pod Radhoštěm - †20. 1. 2012 v Novém Jičíně)
4. **Daniel Sloboda** – evangelický farář, botanik, meteorolog, sběratel lidového folkloru (*20. 12. 1807 ve Skalici na Slovensku - †10. 11. 1888 v Rusavě)
5. **Ladislav Baletka** – archivář a historik (*12. 4. 1944 v Přerově - †25. 6. 2011 ve Valašském Meziříčí)
6. **Josef Maléř** – národopisný a kulturní pracovník (*19. 3. 1928 na Hutisku - †24. 10. 2007 ve Valašském Meziříčí)
7. **Josef Ország-Vranecký st.** – národopisný pracovník (*20. 5. 1866 v Novém Hrozenově - †22. 8. 1939 v Novém Hrozenkově)
8. **Josef Ország-Vranecký ml.** – národopisný pracovník (*22. 3. 1913 v Novém Hrozenově - †14. 4. 1977 v Rožnově pod Radhoštěm)
Současně byl schválen návrh na uložení ostatků osobnosti **Jiřího Rašky** na Valašský Slavín.

Redakční rada na svých jednáních průběžně schvalovala či připomínkovala odborné příspěvky sborníku *Museum Vivum (ročník 2010)*, který je nedílnou součástí publikační činnosti VMP od roku 2005.

Na jednání **Vědecké rady** VMP ze dne 30. 11. 2012 bylo členy vědecké rady doporučeno:

- a) - aktualizace dlouhodobé koncepce VMP, dle současných podmínek VMP
  - tvorba střednědobé koncepce (platnost současné končí 2013)
  - v závislosti na uvedeném zformulovat akční plán na konkrétní údobí
- b) - strategie marketingového rozvoje
- c) - metodická činnost – rehabilitace metodického centra pro muzea v přírodě
- d) - strategie výstavní činnosti VMP
- e) koncepce badatelsky přátelského muzea (vč. odlišení komerčního a odborného užití materiálů, zpřístupňování materiálů novými formami prezentace)
- f)

Členové VR VMP souhlasí s nutností zpracování nové koncepce budování areálů VMP v podobě aktualizace stávajícího tzv. rámcového libreta VMP. Tato aktualizace by v první fázi zahrnovala kvalifikovanou analýzu naplnění všech dosavadních koncepčních materiálů týkajících se budování VMP v rozmezí 50. až 90. let 20. století, vč. výstupů z let 1999 až 2012; v návaznosti na tento materiál by po diskuzi v rámci VR VMP vzešlo zadání k vyhotovení

nového rámcového libreta VMP, které by mj. odráželo nejen současnou situaci v areálech VMP, ale i míru dostupnosti adekvátní dokumentace (fotografická, stavebně-technická, národopisné výzkumy).
Vědecká rada viz bod 7. 5. - profilový úkol č. 5

4. ETNOGRAFICKÝ ÚTVAR

V roce 2012 bylo organizačně personální složení Etnografického útvaru následující:

- náměstek útvaru: Mgr. Radoslav Vlk, Ph.D.
  - zemědělské oddělení
    - o vedoucí oddělení: Miroslav Románek
    - o počet zaměstnanců: 7 (včetně vedoucího)
  - oddělení výzkumu a sbírkových fondů:
    - o vedoucí oddělení: Mgr. Lenka Kučerová
    - o počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)
    - o v rámci zástupu za mateřskou dovolenou kurátorky sbírky textilu Mgr. L. Drápalové, byla pozice obsazena v roce 2012:
      - Mgr. Hana Jabůrková – kurátor - textil (1 – 3/2012)
      - Bc. Marie Majerová – kurátor – textil (4 – 9/2012)
      - Mgr. Lenka Drápalová – kurátor – textil (od 10/2012)
    - o od 8/2012 byla vytvořena pracovní pozice Muzejní pedagog - Mgr. Libuše Rousová
  - oddělení dokumentace:
    - o vedoucí oddělení: Mgr. Zdeněk Cvikl
    - o počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)
    - o od 2/2012 vytvořeno místo digitalizační pracovník, místo obsazeno bývalým IT pracovníkem, který byl v rámci systemizace personálních kapacit přesunut na Etnografický útvar z Ekonomicko – provozního útvaru
  - oddělení péče o sbírky:
    - o vedoucí oddělení: Mgr. Markéta Šimčíková
- počet zaměstnanců: 9 (včetně vedoucího)

4.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Sbírkotvorná činnost Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm se řídí ustanovenými platných právních předpisů pro činnost muzeí, galerií a ochranu movitého kulturního dědictví (především zákonem č. 122/200 Sb., Metodickým pokynem Ministerstva kultury k vývozu kulturních statků z celního území Evropských společenství, č.j. 10744/2004 a dalšími příslušejícími předpisy – www.mkcr.cz). Na jejich základě VMP vydává koncepci sbírkotvorné činnosti jako svůj vnitřní předpis pro selekci, evidenci, tezauraci a

dokumentaci sbírky za účelem uchování projevů tradiční lidové kultury dob minulých.

Sběrná oblast Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Ve Zřizovací listině VMP z roku 2000 je sběrná oblast VMP definována jako území výskytu roubeného domu karpatského typu na Moravě. Z hlediska geografického se jedná o území Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydské pahorkatiny a Bílých Karpat. Z hlediska současného územně správního členění zahrnuje převážně kraje Zlínský a Moravskoslezský s částečným přesahem do kraje Olomouckého.

4.1.1. Charakteristika sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Sbírkovou kolekci VMP ve smyslu výše jmenovaných právních předpisů tvoří tři oborové soubory (podsbírký) sbírkových předmětů trojrozměrných, dvourozměrných a nemovitostí. K 31. 12. 2012 bylo evidováno celkově ve všech třech podsbírkách 132 086 inventárních čísel

- Podsíbírka etnografická: 66991 inventárních čísel
- Podsíbírka dokumentace muzea v přírodě: 19034 inventárních čísel
- Podsíbírka tiskoviny a písemnosti: 46061 inventárních čísel

Sbírka VMP byla 7. 6. 2002 zapsána do Centrální evidence sbírek dle Zákona 122/2000 Sb. pod evidenčním číslem VMR/002-04-29/104002.

Podsíbírka etnografická – sbírka popisuje původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Převážná část předmětů pochází z druhé poloviny 19. stol. a první poloviny století 20. Mezi nejvýznamnější sbírkové kolekce této podsíbírky náleží soubory dokumentace způsobů obživy (zemědělství, řemesla, podomácká výroba), dokumentace způsobů života (bydlení, strava, příprava jídel), soubor lidového oděvu a bytového textilu, soubor keramiky, skla, malovaného porcelánu, nábytek, lidové umění, zvykoslovné předměty, staré tisky.

Podsíbírka dokumentace muzea v přírodě - sbírka pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Vznikla v 70. letech 20. stol. jako účelový fond pro praktické potřeby muzea – vybavení expozic, ověřování technologií apod. Zahrnuje kopie lidové architektury ve VMP, příklady kopií a rekonstrukcí pracovního náradí, oděvních součástí, nábytku, zvykoslovných artefaktů.

Podsbírka tiskoviny a písemnosti - sbírka pokrývá původní sběrnou oblast VMP – etnografický region Moravské Valašsko s málo obsáhlými přesahy do etnografických regionů Těšínsko a Moravské Kopanice. Zvláštní pozornost je v jejím obsahu věnována městu Rožnovu pod Radhoštěm a jeho obyvatelům.

Časově sbírka pokrývá období zejména 19. a 20. století. Fond obsahuje písemnosti z pozůstalostí sourozenců Jaroňkových (zakladatelé muzea), Františka Klauďy, členů Musejního spolku, dále doklady původních obyvatel usedlostí, které byly přeneseny do VMP. Tiskoviny vztahující se ke kulturním aktivitám regionu, folklorním festivalům, institucím. Součástí podsbírky je soubor pohlednic, dobových fotografií.

Speciální součástí podsbírky je genealogická kartotéka se zpracovanými údaji z archivních pramenů 16. - 18. stol.

4.1.2. Charakteristika sbírkových skupin sbírky Valašského muzea v přírodě

4.1.2.1. Charakteristika sbírkových skupin podsbírky Etnografická, a Dokumentace VMP sbírky Valašského muzea v přírodě

ARCHEOLOGIE

Ve sbírkách VMP je archeologie zastoupena konvolutem fragmentárních nálezů z místní středověké lokality Hradisko. Jedná se zejména o střepy keramických kachlů, nádobí, úlomky zvířecích kostí a součástí loveckých potřeb a jezdeckého vybavení. Soubor okrajově doplňuje pravěká industrie z Rožnovska a okolí.

BETLÉM

Početná skupina obsahující kompletní soubory i jednotliviny zhotovené z různých materiálů (převážně ze dřeva, papíru, ale také keramiky, vosku a vlny) získané z oblasti Valašska i širšího okolí. Fond reprezentuje tvorbu jak neprofesionálních tvůrců od 19. století, tak i současné umělecké projevy. Příznačné pro region jsou zejména tzv. frenštátské betlémy, ručně malované na papírové lepence, které se vyráběly od poloviny 19. století v tkalcovských rodinách. Ve sbírce je zastupuje jen několik exemplářů, včetně malovaných pozadí. Sbírkou zahrnuje i větší celky např. unikátní příborský betlém A. Staroweského z poloviny 19. století, početný soubor z dílny F. Vrzalíka, který jednotlivé figurky vyřezával podle výtvarných návrhů malíře J. Kobzáně. K rozměrným kusům ve sbírce se řadí příborský betlém z konce 19. století s kaširovaným pozadím a dřevěnými kulisami budov, každoročně vystavený o Vánocích v kostele sv. Anny z Větrkovic v areálu Dřevěného městečka, nebo řezbářský betlém, který je výsledkem práce řezbářů, účastnících se prvních ročníků pořadu Hejův nožík (mezinárodní setkání neprofesionálních řezbářů).

Současnou produkci zastupuje ve sbírce keramický betlém A. Červinkové a dva soubory, zhotovené technikou plstění vlny, od Ivany Langrové.

DOMÁCNOST

Název poměrně jasně vystihuje, co je obsahem této početně bohaté skupiny. Zachycuje nám mnohdy jednoduché, obyčejné předměty, které tvořily vybavení domácností a bez nichž se každodenní chod domu neobešel. Ale také složitější mechanismy a stroje, se kterými se dnes již v našich kuchyních neseťkáváme – např. stroj na zmrzlinu, pračky, sporáky, mandly, žehličky, odstředivky na mléko, mlecí strojky, lisy na tvaroh, struhadla na zelí, z těch jednodušších pak různé nádoby, kotle, příbory, valchy, váhy, ošatky, atd.

Sbírka postihuje převážně období 19. až do poloviny 20. století a proto se i z hlediska materiálu můžeme setkat s klasickým dřevem, kovem, keramikou, slámou, ale také např. umělou hmotou (bakelit)

DROBNÝ TISK

Pod tímto označením se skrývá soubor poutních obrázků čítající několik tisíc položek. Postihuje obrázky různého stáří, různých technik (ocelorytiny, kolorované rytiny či dřevoryty, různé typy barvotiskových technik) a také šíří náboženských motivů zahraničních či tuzemských, tak jak se našim předkům dařilo navštěvovat poutní místa a zanechávat nám památky z nich.

FOTO, OPTIKA

Obor optika je ve sbírkách VMP zastoupen nepočetným souborem fotografické techniky a materiálu, dokumentujícími činnost rožnovských fotoateliérů VOKÁČ a KOTT, sezónních (lázeňských) fotoateliérů z Příbora, Olomouce, Brna a Vídně z přelomu 19. a 20. století a soukromých fotografů O. Kotoučka a Vl. Hambálka, zabývajících se zejména produkcí pohlednic. Vedle reziduální techniky filmové (kamery, projektory...) a mikroskopie z období 2. třetiny 20. století tvoří podstatnou část dobový obalový materiál obchodního charakteru (obaly filmového a fotopříslušenství) a reklamní prostředky (dobové světelné reklamy).

Samostatnou kolekci představuje soubor brýlí a obrouček z 19. a 1. třetiny 20. století.

HODINY

Nepočetná sbírka odrážející v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – vybavení místních domácností z období 19. a 1. poloviny 20. století. Jedná se o nástěnné (mj. konzolové), stojací (podlahové) a stolní hodiny, budíky, kapesní hodinky, jejich součástky, kyvadla, závaží a jiné doplňky - závěsné řetízky, pouzdra.

HRAČKA

Obsahově různorodá skupina dětských hraček a dalších herních předmětů (celkem 480 kusů) zhotovených převážně ze dřeva, textilních materiálů, ojediněle i z kovu, pochází z konce 19. a první poloviny 20. století. Regionální produkci zastupuje soubor zakuřovaných hraček vyráběných ve Valašské

Bystřiči a okolních obcích s dlouholetou tradicí. Příznačné jsou miniatury nábytku, zemědělského nářadí a řemeslných nástrojů, či různé vozíky, trakaře a řebříňáčky, jejichž tmavý povrch je zdoben rytým geometrickým ornamentem. Mimo Valašsko je zde i několik kusů hraček z Hlinecka.

Sbírka obsahuje také různé typy kočárků, houpací koníky, textilní i plastové panenky, stavebnice, nábyteček, nádobíčka a mnohé další jednotliviny.

HUDEBNÍ NÁSTROJ

Sbírka obsahuje různé typy hudebních nástrojů, užívaných především na Valašsku. Těžiště sbírky tvoří lidové hudební nástroje regionální provenience, vyráběné neprofesionálními nástrojaři. Kolekce obsahuje nástroje vzduchové (aerofony) – koncovky, fujarky a další typy píšťal, dudy, rohy a pastýřské trouby. Svě zastoupení zde mají také nástroje strunné (chordofony) – ochlebký, kobzy, cimbály, housle a basy. Zvláštní skupinu tvoří hudební hříčky. Většina předmětů je zkatalogizována, jejich datace zahrnuje období od 2. poloviny 18. století do současnosti, kterou zastupuje soubor hudebních nástrojů z dílny Víta Kašpaříka z Velkých Karlovic.

KERAMIKA

Soubor keramických předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení venkovských a měšťanských domácností v období konce 18. století po 1. polovinu 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace hrnčinového, bělninového, kameninového a porcelánového nádobí ve všech svých expozičních areálech.

Samostatné soubory představují produkce z místních hrncířských dílen (Hauserovi, Kudělkovi, Urbisch aj.) a ručně malovaný porcelán z rožnovských malíren sourozenců Jaroňkových a jejich následovníků – Józí Nývlt, Karla Solařika, Lea Matějky, Václava Jaroně a dalších, stylizující tradiční výtvarný projev v 1. polovině 20. století.

Historicky hodnotnými artefakty jsou fajánsové (majolikové) nádoby a orientální porcelán z pozůstalostí muzejních donátorů a mecenášů.

LÉKÁRNA, DROGERIE, LÉKAŘSTVÍ

Základem lékárenské a drogistické sbírky se staly kompletní mobiliáře drogerie Adolfa Brantála z 20. let 20. století z Frýdku a rodinné lékárny Kolčavů z Moravské Nové Vsi založené v roce 1941. Vedle nábytkových souborů se jedná o kolekci lékárnických nádob ze skla a porcelánu (prachovnice, stojatky, masťovky, třecí misky, trdla, filtrační nádoby aj.), váhy a závaží, pilulovnice a další drobné předměty užívané k výrobě léků, obalový materiál obchodního charakteru, mj. skleněné flakóny na parfémy. Sbírku doplňují předměty z pozůstalostí lékárníků a drogistů z rožnovské Lékárny u Matky Boží a Vodičkovy drogerie ve Valašském Meziříčí.

Lékařská část prezentuje zejména období 1. poloviny 20. století základními ošetřovatelskými pomůckami, nástroji a mobiliářem dentistů, též zvěrolékařů. Zajímavostí je dobové vybavení porodních babek a zvěrokleští z 19. století.

LITURGIE

Soubor liturgických předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valaška a okrajových oblastí k němu přilehlých – náboženský život místního obyvatelstva v celé své šíři, nejen tedy aspekty spjaté s rodinným životem (drobné artefakty v inventářích obytných domů), ale též s komunitou (vybavení sakrálních staveb) katolického a protestantského prostředí v období 18. století až 1. poloviny 20. století. Jedná se o multimateriálový konvolut trojrozměrných předmětů – kapliček a oltářních relikvií, liturgického nádobí a náčiní, zvonů, křížů a náhrobků, korouhví a postavníků, poutních upomínek, růženců aj.

K historicky cenným artefaktům náleží mezi jinými na severovýchodní Moravě ojedinělý kamenný smírčí kříž s vysekaným motivem vražedného nástroje - nože a nápisem INRI IOANNES STRULSKI BIL ZABITI 1741 z lokality Soláň (Velké Karlovice) či kompletní soubor sedmi plánů kulis Božího hrobu (olejomalba na dřevě), zhotovený pravděpodobně mezi léty 1748 - 1758 pro rožnovský farní kostel Všech svatých.

NÁBYTEK

Obsáhlá skupina čítá více než 3000 předmětů, zahrnující základní mobiliář venkovských usedlostí i měšťanských domácností od 19. století do první poloviny 20. století. Sběrka se vytvářela již od počátku založení Valašského muzea v přírodě a rozšiřovala se intenzivními sběry ve druhé polovině minulého století v souvislosti s výstavbou areálů Valašská dědina a Mlýnská dolina. Fond nábytku se stal výchozím při zařizování interiérů všech expozičních objektů muzea.

Reprezentativní je zejména početná kolekce malovaného nábytku ze dvou národopisných regionů - Valaška a Těšínska, která obsahuje doklady od konce 18. století až do počátku 20. století. Vzácným exemplářem ve sbírce nábytku je také barokní sekretář s alegorií války o dědictví španělské z přelomu 17. a 18. století, pocházející z pozůstalosti lékárníka a mecenáše muzea Františka Klauudy.

NUMISMATIKA

Malá skupina předmětů (253 kusů). Základ sbírky tvoří kovové odznaky, připomínající památné události z našich moderních dějin (všesokolské slety), pamětní medaile vydané u příležitosti kulatého nebo půlkulatého výročí založení Valašského muzea v přírodě. Zastoupeno je jen několik málo mincí z konce 19. století (rakouské, polské, uherské) a platidla z období první československé republiky.

OBRAZ

Základ sbírce položila pozůstalost po zakladatelích muzea – sourozencích Jaroňkových. Ve fondu tak najdeme dřevoryty Bohumíra Jaroňka, jeho malby a kresby. Nedílnou součástí jsou také návrhy na keramiku, gobelíny či další zboží (převážně dílo Aloise Jaroňka), které tvořily základ produkce jejich umělecko-výtvarných dílen. Z tohoto období jsou také zachována díla Jaroňkových přátel a současníků, která sbíral a dostával, a také obrazy cizích malířů, získané na zahraničních cestách.

Na tuto sbírku navázala sběratelská činnost muzea v dalších letech své působnosti a fond se rozrůstal o díla regionálních autorů a motivy zachycující místní prostředí (Kobzáň, Strnadel, Mervart, Hýžová, Podešva, Duša, Majer a další) nebo prosté barvotisky s náboženskými motivy z venkovských chalup. Početně významnou podskupinu tvoří soubor ex libris – vzešlých jak z činnosti muzea, tak získaných výměnou s ostatními institucemi či jednotlivci.

OBRAZ NA SKLE

Početně malá a svou podstatou nesmírně křehká sbírka. Umožňuje nám nahlédnout do každodenního života domácností, kde zastávala nejen funkci dostupného výzdobného prostředku. Důležitý účel byl symbolický – ochraňující nejen centrum rodinného života – tzv. „svatý kout“, ale i celou domácnost. Vyobrazení svatých jsou proto různorodá, u nás nejčastější zastoupení čítá např. Kristus, P. Maria, sv. Jenováfa, Anna, Veronika, či Jan Křtitel.

PLASTIKA

Základ sbírky VMP tvoří sakrální figurální plastika pocházející ze sběrné oblasti VMP – Valašska a přilehlých okrajových regionů - z církevních staveb, plenéru ale i domácností 18. až 20. století. Ve fondu jsou zastoupeny zejména dřevěné, kamenné a keramické artefakty, často s bohatou polychromií, nechybí křehké voskové plastiky pod skleněnou výduť.

Jedinečnou kolekci naivního a lidového umění i art brut představují práce lidových řezbářů Josefa Heji, Františka Vrzalíka a jejich následovníků, setkávajících se každoročně na *Hejově nožíku* ve VMP.

REPRODUKČNÍ TECHNIKA

Reprodukční technika je ve sbírkách VMP zastoupena souborem nejrůznějších mechanických hracích strojů, orchestrionů a flašinetů z přelomu 19. a 20. století, radiopřijímači a gramofony firem TELEFUNKEN, PHILIPS, EMPO, GRAETZ, IRON RADIO, TITAN, TESLA, REL či TELEGRAFIA postihujícími období 30. – 60. let 20. století. Sbírkou je doplněna konvolutem příslušných hudebních nosičů – hracích kotoučů, lepenkových ploten, šelakových i vinylových gramodesek.

SKLO

Soubor skleněných předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení

venkovských a měšťanských domácností, taktéž restauračních zařízení v období konce 18. století po 1. polovinu 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace skleněného nádobí ve všech svých expozičních areálech.

Samostatný soubor představuje produkce z místních Reichových skláren v Krásně, Velkých Karlovicích a Karolince (Karolinina huť v Novém Hrozenkově) z přelomu 19. a 20. století.

STAVEBNÍ PRVEK

Skupina zaujímá jak stavby samotné (originály, kopie staveb), tak i příslušenství staveb, jako jsou např. různé typy dveří se zámky, datované trámy, části schodišť, čísla domovní, dřevěné i kamenné artefakty. Zajímavostí jsou objemné dřevěné modely některých objektů, pocházející z 20. let 20. století.

SVÍTIDLO

Soubor osvětlovacích předmětů a příslušných pomůcek dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – zejména vybavení venkovských a měšťanských domácností, taktéž sakrálních prostor v období konce 18. století až 1. poloviny 20. století. Sbírkotvorná činnost VMP se zde soustředila především na možnost prezentace osvětlovacích technologií ve všech svých expozičních objektech, tj. dřevěných loučí ve stojanech se skřipci, nejrůznějších typů svícňů s voskovými a parafinovými svícemi, voskových sloupků, dřevěných luceren, plechových a skleněných lamp, závěsných lustrů.

ŠKOLA, KANCELÁŘ

Skupina obsahuje již podle názvu převážně školní potřeby a pomůcky užívané při vyučování na obecných školách od konce 19. století do první poloviny 20. století. Sbírka byla budována za účelem vybavit expozici školní třídy a kabinetu z počátku minulého století, proto i většina předmětů se dnes nachází ve škole z Velkých Karlovic Miloňova v areálu Valašská dědina. Zastoupeny jsou břidlicové tabulky, kalamáře, psací potřeby, dřevěné penály, různé modely, 2 teluria a další pomůcky. Početně největší soubor tvoří názorné obrazové tabule, převážně barvotisky z období první republiky a dále ze 40. a 50. let 20. století. Součástí sbírky jsou i sešity, písanky a učebnice.

TEXTIL

Sbírka textilu, do které jsou zařazeny i textilní doplňky a textilní pomůcky, patří k nejvýznamnějším muzejním fondům VMP v Rožnově p/R. Přesto, že jsou zde zařazeny i gobelíny, koberce, liturgický textil a textilní výrobky používané v městských či venkovských domácnostech či hospodářstvích, reprezentativním a nejpočetnějším základem sbírky jsou součásti lidového odívání – valašského kroje. Jedinými památkami jsou především bílé šátky, na Rožnovsku zvané „vyvazovačky“, rukávce s jemnou bílou rožnovskou výšivkou (nejstarší datovány rokem 1828) a vyšívané obřadní plachty – „úvodnice“ (nejstarší s datací 1771).

TRANSPORT

Skupina obsahuje množství dvoukolových, čtyřkolových a speciálních transportních prostředků využívaných jak v pracovní činnosti, tak i v osobní dopravě. Z menších zde mají své zastoupení kolečka, trakaře, vozíky, ale i dětské kočárky, z velkých pak vozy různých typů (žebřinové, deskové, košinové, kládové, atd.), bryčky a kočáry. Početnou část tvoří saně - pracovní i osobní. Sbíрку významně obohacuje např. originál formanského vozu z let 1861, pohřební vůz – furgon, nebo zrestaurovaný knížecí kočár Coupe ½ z produkce věhlasné kopřivnické továrny na kočáry Ignáce Schustaly.

ZÁBAVA, SPORT

Soubor trojrozměrných předmětů pod označením ZÁBAVA, SPORT dokumentuje dobové volnočasové aktivity obyvatel převážně maloměstského prostředí s lázeňskou minulostí a postihuje období konce 19. a 1. poloviny 20. století. Sportovní potřeby v horském regionu jsou zastoupeny lyžemi, sáňkami, sněžnicemi, bruslemi aj., nechybí náčiní ke kolektivním převážně míčovým hrám. Historii nejstaršího českého turistického spolku v naší zemi Pohorské jednoty Radhošť prezentují turistické cedule a známky, vybavení jako stany, batohy, hole. Zábavný element naplňují rezidua pouťových a jarmarečních atrakcí, kolotoče a houpačky, panoptikální figuríny, ale též několik fundusů loutkových divadel, kinoreklamy apod. Nechybí stolové hry, karetní soupravy, kulečníky či kuželky.

ZBRAŇ, MYSLIVOST

Sbírka obsahuje celkem 130 kusů předmětů různé proveniencí a stáří. Zvláště cenný je soubor balkánských palných a chladných zbraní z pozůstalosti rožnovského lékárníka Františka Klauďy. Součástí sbírky jsou také lovecké pušky, zásobníky na střelný prach, lovecké trofeje – paroží a dřevěné řezbované podložky

ZEMĚDĚLSTVÍ

Tato obsáhlá skupina pojímá předměty využívané především v zemědělských oborech, avšak nutně zasahuje do dalších odvětví. Obsahuje množství zásobních či jinak užitných nádob různých materiálů, široké spektrum ručního nářadí a pomůcek, dále menší či objemné stroje a zařízení využívané k obdělávání půdy či k ošetřování a zpracování zemědělských produktů. Neméně důležitou část sbírky tvoří předměty z oboru včelařství, ovocnářství či chovu zvířat, např. na Valašsku rozvinutého salašnictví, jehož muzejní součástí jsou originální, pastýřské biče nebo nejružnější typy kravských a ovčích zvonců.

ZPRACOVÁNÍ VLÁKEN

Stroje, nástroje a různé pomůcky potřebné při zpracování přírodních textilních vláken, především lnu, konopí a vlny. Součástí sbírky jsou např. tkalcovské stavy, destičky, člunky a cívky, snovadla, kolovraty, vřetena, přeslice a kužely, drhleny, lamky a potírky, motovidla, kramplovací stolice.

Část sbírky, věnovaná barvířství, obsahuje především modrotiskové formy, dřevěné, drátkové i kombinované, barvířské kruhy a cejchy. Ve sbírce se nacházejí modrotiskové formy z 19. a počátku 20. století např. z dílny rožnovského barvíře Martina Janíka, Aloise Bajera a Aloise Černocha, Josefa Michny ze Vsetína a barvíře Trnky z Púchova.

Zajímavým zařízením je tzv. perotina, tj. tiskařský stroj na postiskování látek, včetně početné sbírky forem do perotiny.

ZVYKOSLOVÍ

Multimateriální soubor zvykoslovných předmětů dokumentuje v návaznosti na sběrnou oblast VMP – Valašska a okrajových oblastí k němu přilehlých – projevy lidové duchovní kultury místního obyvatelstva v celé své šíři. Jedná se zejména o trojrozměrné atributy výročního zvykosloví - obyčejové masky a příslušné rekvizity, vánoční ozdoby, obřadní pečivo (vizovické, mikulášské...), perníkářské formy, oplatečnice, velikonoční kraslice, tatary a rapače, dožínkové věnce, prvky ochranné magie – apotropeické křížky, škapulíře...

ŽIVNOSTI A ŘEMESLA

Skupina živnosti a řemesla sbírkového fondu VMP obsahuje předměty hmotné povahy týkající se výrob provozovaných v minulosti obyvateli ve sběrné oblasti VMP především profesionální řemeslnickou formou a rovněž domácky. Nosnými podskupinami jsou obecně rozšířená řemesla živnosti – např. bednářství, kovářství, obuvnictví, řeznictví. Podstatná je také dokumentace specifické regionální produkce – např. dýmkařství, brouškařství, řemenářství, sedlářství, kartáčnictví nebo šindelářství. Souvislé celky tvoří předměty, pocházející z dílen konkrétních výrobců.

4.1.2.2. Charakteristika sbírkových skupin podsbírký Písemnosti a tisky sbírky Valašského muzea v přírodě

DIVADELNÍ HRY

Rozsáhlý soubor divadelních her obsahuje kapesní divadelní hry pro ochotníky různých autorů a žánrů. Kromě všeobecně známých a uznávaných autorů (Čapek, Čechov, Dostojevskij, Dumas, Dyk, Gogol, Ibsen, Jirásek, Podlipská, Preissová, Shakespeare, Stroupežnický, Tyl, Vrchlický a další) zahrnuje také řadu děl méně známých českých i zahraničních tvůrců. Ve sbírce je také zastoupena tvorba regionálních autorů (např. Miloš Kulišťák, F. J. Karas, J. Kalda).

GENEALOGIE

Soubor zpracovaných rodných listů z oblasti regionu Valašsko včetně zpracování katastrů (genealogický most 1656 – 1789).

POHLEDNICE

Ucelená sbírka místopisných pohlednic z regionu Moravské Valašsko. Zastoupen je i žánr – kroje, zvykoslovný rok, architektura aj.

POZŮSTALOST

Nejobsáhlejší soubor archivních materiálů a dokladů tvořící téměř polovinu celé podsbírky. Jedná se o soubor archiválií od původců majících vztah k regionu z různého pohledu jejich působnosti (zakladatelé Valašského muzea v přírodě, významní výtvarní umělci, spisovatelé, folkloristi, regionální politici a důležité osobnosti kulturního a společenského života regionu). Největší množství materiálů osobního a pracovního charakteru obsahují pozůstalosti sourozenců Aloise, Bohumíra a Julie Jaroňkových (výtvarní umělci a zakladatelé Valašského muzea v přírodě), Augustina Mervarta (akademický malíř), Arnošta Kubeši (etnolog, folklorista a první ředitel Valašského muzea v přírodě), Bohumíra Kramoliše (zakladatel košíkářské školy v Rožnově a správce Valašského muzea v přírodě v letech 1939-1947), Františka Klaudy (mecenáš rožnovského Muzejního spolku), Bohumila Kašíka (pedagog a folklorista), Miloše Kulišťáka (spisovatel a národopisný pracovník), Zdeňka Rudy (spisovatel a knihovník), Josefa Macůrka (historik), Václava Davidka (archivář a historik), Maxmiliána Franka (pedagog) atd. Jednotlivé pozůstalosti zahrnují zejména soukromou osobní a pracovní korespondenci, fotografie rodinných příslušníků a přátel, různé drobné osobní doklady a listiny, rukopisné texty, deníky a zápisníky apod.

PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

Soubor grafických dokumentů vzniklých převážně z vlastní produkce Valašského muzea v přírodě od 60. let 20. století do současnosti. Sbírkou zahrnuje jednak velkoformátové propagační tisky – plakáty (převážně materiály z vlastní tvorby VMP, rovněž však také plakáty jiných kulturních institucí) a jednak propagační tiskoviny menšího formátu – letáky, pozvánky na programy či katalogy výstav (opět především vlastní produkce VMP).

ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

Soubor rozmanitých archiválií a dokumentů vztahujících se k historii a fungování města Rožnova pod Radhoštěm. Skupina obsahuje řadu materiálů z agendy rožnovské městské rady (úřední listiny, smlouvy, oznámení, vyhlášky usnesení, platební rozkazy, zprávy, účetní doklady, pozvánky na schůze obecního zastupitelstva města Rožnova a pořady těchto schůzí) a množství archivních dokladů majících spojitost s Rožnovem jako lázeňským městem – propagační materiály města a městských klimatických lázní (letáky, noviny a brožury), korespondenci, řády pro lázeňské hosty, seznamy lázeňských hostů atd.

ŘEMESLA

Soubor obsahuje neucelený a různorodý archivní materiál k jednotlivým druhům řemesel – košíkářství, stolařství, tkalcovství, dýmkařství, kovářství, zámečnictví, ševcovství, řemenářství, výroba hraček a další. Sbírkou tvoří smlouvy, výuční listy, školní zprávy, výuční vysvědčení, vysvědčení o způsobilosti k činnosti, pracovní knížky, výkresy, občanské doklady řemeslníků, živnostenské listy, katalogy a ceníky výrobků, nabídkové listy, odborná literatura.

SKLENĚNÉ DESKY

Nesourodý materiál z původních rožnovských fotoateliérů.

SPOLKY

Soubor zahrnuje torzovité materiály vztahující se ke spolkové činnosti ve městě Rožnově pod Radhoštěm. Jedná se o spolkovou agendu (stanovy spolku, korespondence, účetnictví, pozvánky na schůze spolku, zápisy ze schůzí, letáky) Valašského musejního a národopisného spolku v Rožnově pod Radhoštěm, Vlastivědného kroužku, Okrašlovacího spolku a pěveckého kroužku Tetřev.

STARÉ FOTO

Oblast regionu Valašska, ale především Rožnovska. Tematicky se jedná o portrétní foto rodin a obyvatelů regionu Moravské Valašsko, zastoupen je i žánr – architektury, zemědělství, zábava aj.

ŠKOLSTVÍ

Soubor obsahuje značně torzovité archiválie a dokumenty vztahující se k historii školství na Valašsku. Základ fondu tvoří školní zpráva a vysvědčení z různých typů škol, školní sešity, propouštěcí vysvědčení, brožury a kapesní katalogy, korespondenci, fotografie a jiné drobné doklady.

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Soubor obsahuje archivní a dokumentační materiál zejména k historii a organizaci muzejních národopisných a folklorních slavností zvaných Valašský rok uskutečněných ve Valašském muzeu v přírodě v letech 1925, 1935 a 1947. Jedná se převážně o rozsáhlou korespondenci mezi organizátory slavností a jejími účastníky, spolupracovníky a dodavateli, propagační materiál (plakáty, pozvánky, letáky, brožury), noviny a novinové výstřižky, prezenční listiny a poměrně objemnou fotodokumentaci akcí.

VOLBY A VYHLÁŠKY

Soubor neucelených dokumentů obsahující různý archivní materiál vztahující se k volbám v letech 1901 – 1929 (pozvánky, noviny, korespondence, kandidátky, programy politických stran, propagační materiál) a různé vyhlášky a nařízení, provolání, ustanovení, oznámení.

VÝSTAVY

Mujejní soubor obsahuje dokumenty k organizaci a průběhu Krajiné výstavy moravskoslezského Pobeskydí konané v Rožnově pod Radhoštěm roku 1932. Skupinu tvoří především korespondence, propagační materiály k výstavě (programy, letáky, plakáty, katalogy), dále různé noviny a novinové výstřižky.

OSTATNÍ

Torza dokumentů, obecně k historii sběrné oblasti VMP. Dokumenty dokreslující sbírkotvornou činnost. V současnosti tematicky nezpracovaný materiál.

Přehled podsbírek a hlavních sbírkových skupin sbírky VMP

Název podsbírký	Podsírka etnografická
Kategorie dle CES	11
Název skupiny	Jméno kurátora
archeologie	Mgr. Jana Tichá
archiv	Alena Fojtášková
betlém	Mgr. Petr Lidák
cín a jiné kovy	Mgr. Jana Tichá
domácnost	Mgr. Helena Cviklová
drobný tisk	Mgr. Lenka Kučerová
foto, optika	Mgr. Jana Tichá
hodiny	Mgr. Jana Tichá
hračka	Mgr. Petr Lidák
hudební nástroj	Mgr. Petr Lidák
keramika	Mgr. Jana Tichá
knihovna	Anna Borová
lékárna, drogerie	Mgr. Jana Tichá
lékařství	Mgr. Jana Tichá
liturgie	Mgr. Jana Tichá
nábytek	Mgr. Petr Lidák
numismatika	Mgr. Petr Lidák
obraz	Mgr. Lenka Kučerová
obraz na skle	Mgr. Lenka Kučerová
plastika	Mgr. Jana Tichá
reprodukční technika	Mgr. Jana Tichá
sklo	Mgr. Jana Tichá
služba	Mgr. Jana Tichá
stavební prvek	Ing. Šárka Kramolišová
svítidlo	Mgr. Jana Tichá
škola, kancelář	Mgr. Petr Lidák
šperk, bižuterie	Mgr. Jana Tichá
textil	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
textilní doplněk	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
textilní pomůcka	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
transport	Ing. Šárka Kramolišová
vosk	Mgr. Jana Tichá
zábava, sport	Mgr. Jana Tichá
zbraň, myslivost	Mgr. Petr Lidák
zemědělství	Ing. Šárka Kramolišová
zpracování vláken	Mgr. Helena Cviklová
zvykosloví	Mgr. Jana Tichá
živnosti a řemesla	Bc. Radek Bryol

Název podsbírký	Podsírka dokumentace muzea v přírodě
Kategorie dle CES	25
Název skupiny	Jméno kurátora
archeologie	Mgr. Jana Tichá
archiv	Alena Fojtášková
betlém	Mgr. Petr Lidák
cín a jiné kovy	Mgr. Jana Tichá
domácnost	Mgr. Helena Cviklová
drobný tisk	Mgr. Lenka Kučerová
foto, optika	Mgr. Jana Tichá
hodiny	Mgr. Jana Tichá
hračka	Mgr. Petr Lidák
hudební nástroj	Mgr. Petr Lidák
keramika	Mgr. Jana Tichá
knihovna	Anna Borová
lékárna, drogerie	Mgr. Jana Tichá
lékařství	Mgr. Jana Tichá
liturgie	Mgr. Jana Tichá
nábytek	Mgr. Petr Lidák
numismatika	Mgr. Petr Lidák
obraz	Mgr. Lenka Kučerová
obraz na skle	Mgr. Lenka Kučerová
plastika	Mgr. Jana Tichá
reprodukční technika	Mgr. Jana Tichá
sklo	Mgr. Jana Tichá
služba	Mgr. Jana Tichá
stavební prvek	Ing. Šárka Kramolišová
svítidlo	Mgr. Jana Tichá
škola, kancelář	Mgr. Petr Lidák
šperk, bižuterie	Mgr. Jana Tichá
textil	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
textilní doplněk	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
textilní pomůcka	Mgr. Hana Jabůrková/ Bc. Marie Majerová/ Mgr. Lenka Drápalová
transport	Ing. Šárka Kramolišová
vosk	Mgr. Jana Tichá
zábava, sport	Mgr. Jana Tichá
zbraň, myslivost	Mgr. Petr Lidák
zemědělství	Ing. Šárka Kramolišová
zpracování vláken	Mgr. Helena Cviklová
zvykosloví	Mgr. Jana Tichá
živnosti a řemesla	Bc. Radek Bryol
Název podsbírký	Podsírka písemnosti a tisky

Kategorie dle CES	19
Název skupiny	Jméno kurátora
Divadelní hry	Mgr. Renata Prejdová
Genealogie	Mgr. Zdeněk Cvíkl
Pohlednice	Mgr. Zdeněk Cvíkl
Pozůstalost	Mgr. Renata Prejdová
Propagační materiály	Mgr. Renata Prejdová
Rožnov	Mgr. Renata Prejdová
Řemesla	Mgr. Renata Prejdová
Skleněné desky	Alena Fojtášková
Spolky	Mgr. Renata Prejdová
Staré foto	Alena Fojtášková
Školství	Mgr. Renata Prejdová
VMP	Mgr. Renata Prejdová
Volby	Mgr. Renata Prejdová
Vyhlašky	Mgr. Renata Prejdová
Výstavy	Mgr. Renata Prejdová
Ostatní	Mgr. Renata Prejdová

Přehled počtu sbírkových předmětů zapsaných v CES k 31. 12. 2012

název podsbírký	stav k 31. 12. 2011 (inv. č.)	stav k 31. 12. 2012 (inv. č.)	Přírůstek celkem za rok 2012	Z toho z darovacích smluv (za 2012)	Z toho z kupních smluv (za 2012)	Ostatní nárůst (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odepsáno
podsírka etnografická							
archeologie	134	135	1	0	0	1	12
archiv	188	189	0	0	0	0	61
betlém	669	670	1	0	1	0	21
cín a jiné kovy	121	122	1	0	1	0	7
domácnost	5463	5526	61	22	31	8	100
drobný tisk	4160	4161	0	0	0	0	177
foto, optika	90	91	1	0	1	0	5
hodiny	119	122	3	0	1	2	14
hračka	415	422	7	5	2	0	11
hudební nástroj	149	148	0	0	0	0	14
keramika	4245	4277	33	1	31	1	148
knihovna	2364	2369	5	4	1		7
lékárna, drogerie	969	430	3	1	1	1	16
lékařství	34	40	0	0	0	0	0
liturgie	630	643	8	0	0	3	38

nábytek	3517	3003	27	10	16	1	45
numismatika	130	134	4	1	3	0	0
obraz	7446	7469	23	2	20	1	37
obraz na skle	207	207	0	0	0	0	23
plastika	809	816	8	3	4	1	17
reprodukční technika	159	165	6	0	6	0	1
sklo	1396	1429	31	1	30	0	49
služba	154	172	19	4	15	0	10
stavební prvek	139	158	19	0		19	7
svítilno	719	727	5	0	5	0	28
škola, kancelář	599	608	10	4	6	0	9
šperk, bižuterie	1	4	3	0	3	0	0
textil	12843	12940	99	35	64	0	87
textilní doplněk	1169	1213	41	33	8	0	13
textilní pomůcka	819	820	0	0	0	0	25
transport	285	288	3	2	0	1	20
vosk	20	20	0	0	0	0	1
zábava, sport	250	254	4	0	4	0	20
zbraň, myslivost	105	106	0	0	0	0	7
zemědělství	4866	4880	16	3	12	1	441
zpracování vláken	2789	2791	0	0	0	0	20
zvykosloví	1579	1607	28	3	25	0	144
živnosti a řemesla	7740	7816	82	22	54	6	301

název podsbírkky	stav k 31. 12. 2011 (inv. č.)	stav k 31. 12. 2012 (inv. č.)	Přírůstek celkem za rok 2012	Z toho z darovacích smluv (za 2012)	Z toho z kupních smluv (za 2012)	Ostatní nárůst (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odepsáno
podsírka dokumentace muzea v přírodě							
archeologie	38	38	0	0	0	0	0
archiv	283	283	0	0	0	0	0
betlém	37	37	0	0	0	0	10
cín a jiné kovy	1	1	0	0	0	0	0
domácnost	1933	1990	59	17	36	6	21
drobný tisk	3343	3343	0	0	0	0	871
foto, optika	56	56	0	0	0	0	2
hodiny	28	28	0	0	0	0	0
hračka	79	79	0	0	0	0	0
hudební nástroj	52	52	0	0	0	0	2
keramika	991	999	7	1	6	0	5

knihovna	82	87	5	0	5	0	2
lékárna, drogerie	307	307	0	0	0	0	3
lékařství	0	0	0	0	0	0	0
liturgie	277	282	5	3	0	2	2
nábytek	352	355	3	0	0	3	11
numismatika	127	127	0	0	0	0	0
obraz	728	731	4	0	0	4	8
obraz na skle	44	45	0	0	0	0	2
plastika	62	62	2	0	0	2	1
reprodukční technika	147	147	0	0	0	0	4
sklo	868	903	37	17	18	2	13
služba	62	71	9	3	5	1	2
stavební prvek	73	82	8	0	0	8	0
svítidlo	220	227	8	4	4	0	2
škola, kancelář	218	228	5	1	4	0	10
šperk, bižuterie	0	0	0	0	0	0	0
textil	3422	3444	22	19	0	3	47
textilní doplněk	957	960	3	1	2	0	128
textilní pomůcka	439	439	0	0	0	0	190
transport	84	87	2	2	0	0	2
vosk	0	0	0	0	0	0	0
zábava, sport	103	103	0	0	0	0	30
zbraň, myslivost	23	23	0	0	0	0	0
zemědělství	1155	1172	17	2	13	2	185
zpracování vláken	274	274	0	0	0	0	9
zvykosloví	525	536	6	0	6	0	6
živnosti a řemesla	1421	1434	13	2	2	9	108

Název skupiny	Stav k 31. 12. 2011 (inv.č.)	Stav k 31. 12. 2012 (inv.č.)	Přírůstek celkem za rok 2012	Z toho z darovacích smluv (za 2012)	Z toho z kupních smluv (za 2012)
Podsbírka - Písemnosti a tisky					
Divadelní hry	472	472	0	0	0
Genealogie	136	136	0	0	0
Pohlednice	8724	8782	58	0	58
Pozůstalost	19583	19599	16	16	0
Propagační materiály	1493	1665	172	172	0
Rožnov	1560	1560	0	0	0
Řemesla	233	236	3	1	2
Skleněné desky	175	175	0	0	0
Spolky	271	272	1	1	0
Staré foto	3712	3734	22	1	21
Školství	58	58	0	0	0
VMP	1595	1595	0	0	0

přirůstky ..... ks 3521

Negativy P

Tematicky obsahuje fotodokumentaci sbírkového fondu VMP. Skenování celé řady bylo dokončeno v roce 2011. V roce 2012 pokračovala inventarizace – provádění kontroly jednotlivých snímků a jejich popisů, číslování sb. předmětů na snímku včetně srovnávání informací s inv. knihami jednotlivých podpírek v CES a spárování dat (přirázování skenů).

Zůstatek z celkového počtu představuje cca 30000 evidenčních jednotek – bude řešeno postupně.

Poslední číslo v roce 2012: negativy P ..... P 58 251
přirůstky ..... ks 428

Diapozitivy D

Tematicky obsahuje různorodý žánr záběrů – historie VMP, sbírkové předměty, záběry z terénních výzkumů aj. Nové přirůstky jsou ukládány v pergamenových zásobnících a šanonech, ročně představují cca 150 položek. Jsou řazeny pořadově. Celý fond není ještě zcela digitalizován. Vše se odvíjí od personálních kapacit oddělení dokumentace nebo finančních prostředků VMP. Zůstává i nadále cca 3000 položek. Problematické při zpracování této části fotoarchivu je různorodý formát, navíc v diarámečku.

Poslední číslo v roce 2012: Diapozitivy ..... D 3205
Přirůstky ..... ks 0

Digitální fotografie Dg

Nejmladší číselná řada fotoarchivu VMP. Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie VMP, terénní výzkumy, reprodukce dokumentů. Je pořizována digitálními fotoaparáty a skenery VMP. Avizovaný schodek ve zpracování (popis, přiřazení inv. č., přiřazení skenu) v roce 2011 se podařilo snížit. I nadále je však situace neuspokojivá. V roce 2012 v rámci projektu ISO/B digitalizace bylo zapsáno a spárováno více jak 3000 evidenčních jednotek. Časově se však jedná o rok 2008. Zůstatek pořízených snímků je řazen časově a tematicky, není však zařazen v BACH systému.

Poslední číslo v roce 2012: digitální foto ..... Dg 3500
přirůstky ..... ks 3018

Činnost fotodokumentace	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přirůstky N (ks)	223	903	534	1065	638	438	1150	367	269	0	0	0	5587
Přirůstky P (ks)	572	430	572	623	196	216	163	783	241	195	136	0	4127
Diafilm – D (ks)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Excerpce – VMP	476	941	652	334	341	354	675	627	705	1143	4332	326	10906
Excerpce – ostatní	202	128	549	125	0	10	50	124	10	60	50	0	1308
Skenování filmů (snímky)	288	432	416	399	604	505	816	832	267	505	105	219	5388

Skenování foton. (plošné)	35	58	0	20	0	0	0	10	0	150	19	0	292
Úprava foton. po skenu	384	983	554	327	28	37	96	65	87	403	85	0	3049
Bach - vkládání náhledů, úpravy	798	1333	1106	1688	834	653	1313	1150	510	195	136	0	9716
Lepení foto	265	72	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	373
Vkládání dat do PC - "N"	247	903	534	1065	638	437	1150	367	269	0	0	0	5610
Vkládání dat do PC - "P"	572	430	572	623	196	216	163	783	241	195	136	0	4127
Vkládání dat do PC - "D"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oprava, doplňování údajů - Bach	284	385	869	231	898	4179	1469	1140	1827	871	1051	0	13204
Badatelé	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3

Činnost fotograf	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vyvolávání - čb. film	6	5	13	4	5	2	5	2	2	0	0	0	44
Vyvolávání - bar. film	2	7	2	6	11	12	14	20	4	7	4	6	95
Foto sbírky	103	110	180	0	221	72	108	0	0	6	72	0	872
Foto jiné	500	128	180	500	400	185	60	180	170	200	85	30	2618
Foto digi	524	334	372	960	600	700	710	699	300	250	115	200	5764
Foto digi - zařaz.	450	270	280	850	548	621	680	630	262	200	100	170	5061
Výroba černobílé foto	216	144	72	216	0	0	72	0	72	216	0	254	1262
Výroba barevné foto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diafilm	2	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	5
Skenování filmů (snímky)	288	432	396	360	576	468	720	777	144	252	72	219	4704
Ořez a úpravy skenů (snímky)	216	432	396	360	576	468	700	777	288	252	72	200	4737
Popis skenů (snímky)	108	252	360	324	540	400	680	740	144	108	72	80	3808

Knihovna

Evidence a zpracování fondu je realizováno v knihovním programu Clavius. V souvislosti se stěhováním ostatních částí oddělení do Jaroňkovy galerie byla AV média rozšířena o digitalizované nahrávky (média DAT) dosud uložené ve Wilkově domu. Koncem roku 2012 byl v rámci webových stránek VMP zpřístupněn pro veřejnost on-line katalog knižního fondu VMP. Standardně byly prováděny běžné provozní úkoly – nákup nových knih, evidence periodik, vazba knih, časopisů a periodik. Časově a pracovní bylo náročné vyřizování badatelské agendy – interní a externí (zvýšený nárůst). Průběžně byla vytvářena bibliografie k muzeím v přírodě. Otvírací doba pro badatele byla stanovena ve středu od 15,30 – 17,00 hodin. Byly zrušeny výpůjčky knižního fondu pro veřejnost – pouze prezenčně.

Poslední číslo v roce 2012: knižní fond K ..... K 19103
přírůstky ..... ks 66
AV média ..... AV 785

přirůstky ..... ks 13

Činnost	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přirůstky K (svazky)	42	22	24	28	0	7	1	4	8	9	12	10	167
Přirůstky AV (ks)	13	32	12	5	5	2	4	12	5	0	21	2	113
Přirůstky VKF	35	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47
VKF - rozesílání	0	0	0	3	0	2	0	1	0	8	3	4	21
Povinné výtisky	0	0	38	0	0	0	0	0	2	0	28	0	68
Evid.ence odebíraných periodik (titul)	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
Badatelé - interní	13	14	15	15	16	17	18	18	18	19	20	21	204
- počet návštěv	24	31	29	27	30	28	24	27	28	34	32	33	347
- interní výpůjčky	72	142	112	98	69	71	79	82	89	159	131	89	1193
Badatelé - externí	14	14	16	16	16	17	17	19	20	20	22	23	214
- počet návštěv	24	0	18	12	10	14	16	15	16	26	18	20	189
- prezenční výpůjčky	168	43	65	59	62	59	54	67	97	116	124	111	1025
Meziknihovní výpůjční služba – svazky	0	2	0	0	0	0	1	0	0	5	1	1	10
Vkládání dat do PC	78	58	36	64	36	43	37	40	44	40	38	39	553
Vkládání dat do PC – Bach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ÚLUV

Zpracování pomocného sb. fondu ÚLUV – přepisy stávající sbírkové dokumentace (karty druhé dokumentace včetně kompletace v systému BACH, skenování dokumentačních karet ÚLUV). Zpracovávání - tiskové potřeby VMP. Tvorba CD – pojmosloví řemesel dle požadavků interních a externích žadatelů, práce na grantech – dle požadavků odborných pracovníků (textový editor, skenování). Práce dle požadavků kurátorů – revize sb. fondu VMP. Depozitář je umístěn ve Frenštátě pod Radhoštěm v nových prostorech – třídění a zařazování dokumentačních karet, výpomoc při stěhování.

Evidence vychází z původní evidence ÚLUV tak, aby byla kompatibilní s ostatními částmi bývalého fondu ÚLUV (Národopisné oddělení NM Praha) uloženého dříve v Uherském Hradišti.

Poslední pořadové číslo v roce 2012: 33280
Přirůstky ..... ks 697

Činnost	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vkládání dat do PC	110	0	0	49	0	71	80	14	197	142	34	0	697
Opravy a revize karet	211	135	108	38	151	65	102	26	84	54	0	36	1010
Skenování	627	622	816	699	676	789	624	363	306	100	203	135	5960
Vypalování (ks)	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Přepis textů (strany)	0	0	0	0	0	0	39	0	0	0	0	0	39

Excerpce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Badatelé - interní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Badatelé - externí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Inventarizace sbírek

Podle harmonogramu inventarizace sbírek, který ukládá v průběhu 10 let prověřit stav celého sbírkového fondu, bylo v roce 2012 zrevidováno 7 296 inventárních čísel sbírkových předmětů, u fondů spravovaných kurátory v těchto skupinách:

1. textil a textilní doplněk	5646
2. archeologie	160
3. liturgie	332
4. numismatika	127
5. domácnost	2017
6. nábytek	643
7. živnosti a řemesla	588
8. stavební prvek	207
9. transport	208
10. drobný tisk	6456
11. keramika	4773
12. sklo	2271
13. knihovna	2365
14. archiv	138
15. podsběrka písemnosti a tisky	17339
Celkem	43.270 inv. čísel

Celkem bylo v roce 2012 inventarizováno 43.270 inventárních čísel výše uvedených skupin sbírkového fondu Valašského muzea v přírodě. Jedná se o 32,7 % inventarizovaných sbírek z celkového počtu (k 31. 12. 2012) 132.086 inv. čísel.

Přehled revizní dekády

rok	počet
2003	57.201
2004	13.844
2005	2.112
2006	7.926
2007	6.793
2008	3.645
2009	5.016
2010	13.240
2011	7.296
2012	43.270
CELKEM	160.343 (121,5%)

Některé sbírkové předměty byly během dekády zrevidovány dvakrát, z důvodu přestěhování a uložení do centrálního depozitáře (z některých detašovaných depozitářů) a nově po vystěhování a zpětném uložení v důsledku oprav centrálního depozitáře, nebo např. předměty v expozicích jsou také častěji kontrolovány.

4.2. DIGITALIZACE

V současné době (k 31. 12. 2012) je ve VMP elektronicky zpracovávána základní evidence sbírkových předmětů pomocí SW ProMuzeum od společnosti Bach systems s.r.o. Olomouc.

Cíle digitální dokumentace sbírkových předmětů:

- shromáždění co největšího množství textových a obrazových informací napomáhajících identifikaci předmětů a jevů pro potřeby evidence a v případě krádeže nebo ztráty umožňujících shromáždění dostatečného souboru informací sloužících k následné identifikaci předmětu;
- zaznamenání okolností, místa původu, prostředí (např. sociálního), z něhož sbírkový předmět pochází, obohatí soubor informací s ním spjatý a umožní jej zařadit do širšího kontextu;
- zajištění odpovídajícího množství informací v digitální podobě sníží riziko poškození sbírkového předmětu při časté manipulaci, využití pro studijní a badatelské účely, pro potřeby, dlouhodobé prezentace apod.;
- zpřístupnění maximálního množství informací o předmětu a sbírkových fondech odborné i laické veřejnosti v rámci dostupných databázových souborů;
- zaznamenání konzervačních a restaurátorských prací a technologií;
- zajištění odpovídajícího souboru textových a obrazových informací v digitální podobě umožní částečnou náhradu sbírkového zcizeného či nevratně poškozeného sbírkového předmětu, případně umožní pořízení jeho kopie či rekonstrukce;

Cíle digitální dokumentace jevů:

- zachycení událostí významných z hlediska funkce organizace jako paměťové instituce;
- v rámci naplňování Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu ze dne 11. června 2005 zahrnuje dokumentaci projevů, událostí a dokladů tradiční lidové kultury sběrné oblasti VMP (lidová architektura, zvykosloví, způsob obživy aj.);
- dokumentace tradičních technologií a jejich odborné rekonstrukce a prezentace.

Aktuální stav digitální dokumentace sbírkových předmětů je následující:

Počet sbírkových předmětů zapsaných v rámci sbírky VMP v CES:

Podsírka etnografická

66 991 inv. čísel

Podsbírka dokumentace VMP	19 034 inv. čísel
Podsbírka písemnosti a tisky	46 061 inv. čísel

Celkem **132 086 inv.čísel**

Elektronicky evidováno **132 086 inv. čísel**

Spárování dat:

Podsbírka etnografická

19 708 položek (29,4%) rozpracováno, zůstatek: 47 283 položek (70,6%)

Podsbírka dokumentace VMP

2 691 položek (14,1%) rozpracováno, zůstatek: 16 343 položek (85,9%)

Podsbírka písemnosti a tisky

2 712 položek (5,9%) rozpracováno, zůstatek: 43 349 položek (94,1%)

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMP. Rozhodujícím impulzem jsou vždy finanční prostředky VMP. V letošním roce byla na tuto činnost vyčleněna částka 100.000,- Kč (služby), 19.000,- Kč (OON). Další finanční prostředky poskytlo MK ČR v rámci kapitoly ISO/B 2012

Vlastní činnost byla zaměřena na snížení časového deficitu – digitální fotografie (vkládání dat, přírůstky), spárování dat včetně inventarizace negativů N a P.

V rámci plánovaného technického dovybavení se podařilo realizovat modernizaci osvětlovací techniky ve fotoateliéru v centrálním depozitáři ve Frenštátě pod Radhoštěm a digitalizačního pracoviště (grafická stanice s LCD monitorem).

Koncem roku 2012 bylo oddělení dokumentace přemístěno do nového pracoviště – rekonstruovaný objekt - Jaroňkova galerie. Optimalizace síťových propojení dosud rozptýlených technických částí oddělení (3 dislokovaná pracoviště), vyřešení datových úložišť a rozvodů, vytvořila dobré předpoklady ke zkvalitnění a zrychlení práce digitalizačního pracoviště.

V průběhu roku 2012 byla ukončena kompletizace skenů pomocného fondu stavebně - technické dokumentace VMP. Probíhalo skenování archivu Kuriál – plánová dokumentace v měřítku 1:200. Důraz v rámci digitalizace byl kladen na spárování dat – doplňování metadat, obrazových příloh ke sb. předmětům v CES.

BACH - modernizace systému Bach – probíhá dle požadavků VMP průběžně. Servis těchto systémů je bez problémů. Koordinovanost je na vysoké úrovni, ale ještě zdaleka jsme nedosáhli dokonalosti. V rámci vylepšení potřeb VMP, byla na základě žádosti VMP vytvořena nová aplikace Objekty (evidence

zásahů do sbírkových objektů VMP). Do provozu byla uvedena elektronická podoba badatelských listů a upravena byla základní karta aplikace ve fotoarchivu. Koncem roku byly zahájeny přípravné práce na on-line katalogu sbírkového fondu VMP.

Přehled digitalizace ve VMP v roce 2012

Práce	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Sken negativy celkem	318	437	440	369	574	551	763	720	344	481	61	288	5346
Plošné scanování A2 – A4	763	910	1848	1363	1361	1131	1041	515	853	872	1113	2225	13995

Spárování dat – outsourcing

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Negativy N	0	0	0	0	0	0	3000	3000	4500	4500	0	0	15000
Negativy P	0	0	0	0	0	0	0	0	1200	1200	0	0	2400
Digitální fotografie	0	0	0	0	0	0	1500	1500	0	0	0	0	3000
Skenery celkem	0	0	0	0	0	0	4500	4500	5700	5700	0	0	20400

4.3. PREZENTACE SBÍRKOVÝCH FONDŮ

Prezentace sbírkových fondů je uskutečňována v několika rovinách. V první řadě jsou sbírky exponovány v objektech jednotlivých areálů VMP. Každý areál má svého garanta, který provádí kontrolu sbírek (před začátkem sezóny), předání areálu provoznímu útvaru, úpravu expozic v souladu s potřebami zvykoslovného roku (DM – Masopust, Velikonoce, Vánoce – Bryol, VD – Vánoce – Cviklová). V květnu 2012 byl expoziční areál Valašská dědina rozšířen o nový objekt – kapli sv. Michala (rekonstrukce barokní kaple z Valašské Bystřice – Na Rovni) s prezentací dobového pohřbu.

V objektu Panská sýpka pokračovala i nadále výstava „Řeznické řemeslo“. Ve vstupním prostoru Sušáku je nainstalována stálá expozice „Městečko pod Radhoštěm“, v prvním patře pokračovaly dlouhodobější výstavy – Malovaná jizba a Výtvarné umění na Valašsku II. Ve velkém a malém výstavním sále v 1. patře a v konferenčním sále se během roku vystřídal několik krátkodobých výstav – z větší části zapůjčených od jiných subjektů.

Další formou zpřístupňování sbírkových fondů VMP jsou zápůjčky na výstavy jiným převážně muzejním institucím a služby poskytované badatelům.

V neposlední řadě probíhá tato prezentace prostřednictvím programů programové nabídky Valašský rok, jejichž velkým kladem je prezentace minulosti nejen prostřednictvím samotných předmětů, ale i činností, ke kterým sloužily, nebo např. ukázkou krojů ve své celistvosti a užívání. Tato forma je

poměrně náročná z hlediska přípravy a následné údržby daných předmětů, v mnoha případech se jedná o početné skupiny (Pouť ke sv. Anně, Vánoce...)

V roce 2012 se ve spolupráci se souborem Radhošť započalo s přípravou nástěnného kalendáře pro rok 2014, jehož nosným tématem je oděv Rožňovanů. Převážná většina zde dokumentovaných oděvů pochází ze sbírkového fondu VMP.

V průběhu roku 2012 bylo ve VMP uspořádáno 8 výstav. 5 výstav bylo připraveno ze sbírkových fondů muzea a 4 výstavy připraveny na základě výpůjček z jiných muzeí nebo soukromých osob.

Výstavy realizované v roce 2012 – z vlastních sbírek:

- září 2010 – únor 2011 – **Krásná jizba**, výstava prezentující svéráz folklorismu ve sbírkách VMP u skupiny předmětů nábytek a doplňky (autoři výstavy: Mgr. Jana Tichá a Mgr. Petr Lidák).
- duben 2011 – únor 2012 – **Pilně živnosti dobývají**, výstava prezentující rukodělnou činnost Valaška
- prosinec 2011 – únor 2012 – **Psáno o Vánocích** – výstava zaměřena na prezentaci žánrové pohlednice s vánoční tematikou (autor: Mgr. Zdeněk Cvikl, Alena Fojtášková, Bc. Denisa Hružková).
- srpen 2012 – listopad 2012 – **Obrazy a artefakty** – výstava z díla akademického malíře Miloše Šimurdy (autor: Mgr. L. Lučerová, PhDr. D. Drápala)
- prosinec 2012 – únor 2013 – **Výstava Betlémů** – prezentace Betlémů ze sbírek Valašského muzea (autor: Mgr. Petr Lidák)

Výstavy realizované v roce 2012 – zapůjčené, nebo z privátních sbírek:

- březen 2012 – červen 2012 – **Řezbář Alois Barcuch** – výstava svébytného neprofesionálního řezbáře (autor: Mgr. Petr Lidák)
- červenec 2012 - **Krásné lilie z celého světa** – výstava lilí ve spolupráci s ČZS – ZO Liliium Brno (autor: M. Románek)
- listopad - **Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex** – výstava prezentující plody původních polních plodin regionu Valaška (autor: M. Románek, ve spolupráci s Výzkumnými ústavem rostlinné výroby)

Dlouhodobé expozice z vlastních sbírek:

- **Řeznické řemeslo** je výstava umístěná v prostorách tzv. Panské sýpky z Horní Suché představující práce řezníků na maloměstě (autor: Mgr. Václav Michalička, od 2005).
- **Městečko pod Radhoštěm** (autor scénáře: PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., od - prosinec 2010).
- **Výtvarné umění na Valašku II.**, expozice zaměřena na prezentaci výtvarného umění Valaška v období let 1920 - 1945 – (autoři: Mgr. Petr Lidák, PhDr. Karel Bojar, od srpna 2011)

V expozicích VMP (expoziční areály Dřevěné městečko, Mlýnská dolina, Valašská dědina) je celkem instalováno 4226 sbírkových předmětů různé povahy, které procházejí každoroční kontrolou při předávání a následném podzimním přebírání expozičních areálů od provozního úseku.

Pravidelnou součástí prezentace byla také v roce 2012 spolupráce nejen s domácími periodiky, ale také s rozhlasem (ČRo Ostrava, Olomouc, Brno) a televizí (TV Beskyd, ČT Praha, ČT Ostrava).

Přehled o výpůjčkách sb. předmětů za účelem realizace výstav

Název podsbírký	Zápůjčka		Název výstavy	Instituce
	Z vlastních sbírek	externí		
podsbírka etnografická				
betlém		412	Vánoční výstava	VMP
domácnost		2	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
		7	Prababička v kuchyni	Muzeum regionu Valašsko
	10		Interiér na Rožnovsku	VMP
		36	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
hračka		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
	4		Pilně živnosti si dobývají	VMP
hudební nástroj		4	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
keramika	37		Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
	71		Interiér na Rožnovsku	VMP
		11	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
knihovna		10	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
liturgie		2	Kámen kolem nás	Muzem Těšínska
		4	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
		6	expozece k dějinám Oder	Město Odry
	3		Interiér na Rožnovsku	VMP

nábytek		1	interiér NPG	Kateřina Růčková, Dolní Bečva
		2	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičína
		2	expozice k dějinám Oder	Město Odry
		13	expozice - zámek Kunín	Muzeum Novojičína
		1	expozice zámek Kinských	Muzeum regionu Valaško
		6	Prababička v kuchyni	
	77		Interiér na Rožnovsku	VMP
	1		Výtvarné umění na Valaško II.	VMP
obraz		14	zhotovení kopií	Marie Chlebovská, Zubří - pokračování z r. 2011
		2	výstava obrazů J. Hapky	Kulturní zařízení města VM
	2		M. Šimurda - Obrazy a artefakty	VMP
	2		Vánoční výstava betlémů	VMP
		4	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
		16	Zbojnáci - hrdinové nebo zločinci	Národní muzeum Praha
		1	Tvorba M. Šimurdy	KGVU ve Zlíně
	7		Interiér na Rožnovsku	VMP
	70		Výtvarné umění na Valaško II.	VMP
plastika		1	Kámen kolem nás	Muzeum Těšínska
		3	expozice k dějinám Oder	Město Odry
	93		Vánoční výstava betlémů	VMP
	2		Výtvarné umění na Valaško II.	VMP
	15		Interiér na Rožnovsku	VMP
sklo		12	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
stavební prvek		5	expozice k dějinám Oder	Město Odry
	2		Interiér na Rožnovsku	VMP
svítidlo	2		Interiér na Rožnovsku	VMP

škola, kancelář		2	zhotovení kopií	Pavel Holčák, Krhová
textil		8	Ta jeho milá modré oči má	Muzeum Brněnska
	2		Výtvarné umění na Valašsku II.	VMP
	51		Pilně živnosti si dobývají	VMP
	60		Interiér na Rožnovsku	VMP
textilní doplněk		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
		3	Zbojníci - hrdinové nebo zločinci	Národní muzeum Praha
		5	Ta jeho milá modré oči má	Muzeum Brněnska
transport	1		Interiér na Rožnovsku	VMP
zemědělství		1	Za dlouhých zimních večerů	Muzeum města Tišnova
		1	Kámen kolem nás	Muzeum Těšínska
		6	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
	42		Pilně živnosti si dobývají	VMP
	8		Interiér na Rožnovsku	VMP
zpracování vláken		1	zprovoznění stavu	Dagmar Šimarová, Val. Meziříčí
	11		Pilně živnosti si dobývají	VMP
zvykosloví		11	Velikonoční výstava	Obecní úřad Dolní Lomná
živnosti a řemesla		4	Za dlouhých zimních večerů	Muzeum města Tišnova
		10	Kámen kolem nás	Muzeum Těšínska
		4	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
	73		Interiér na Rožnovsku	VMP
	206		Pilně živnosti si dobývají	VMP
podsbírka dokumentace muzea v přírodě				
domácnost	5		Interiér na Rožnovsku	VMP
		10	Prezentace salašnictví v Dambořicích	Tomáš Gross, Rožnov p. R.
		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
keramika		1	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
	3		Interiér na Rožnovsku	VMP

liturgie		1	výstava ke 100. výročí korunovace P. M. Hostýnské	Město Bystřice p. Hostýnem
	1		Interiér na Rožnovsku	VMP
nábytek		2	Prababička v kuchyni	Muzeum regionu Valašsko
	7		Interiér na Rožnovsku	VMP
obraz		2	doplnění interiéru Vaškovy hospody	Hana Tomšejová, Val. Bystřice
	20		Interiér na Rožnovsku	VMP
zemědělství	3		Pilně živnosti si dobývají	VMP
	1		Interiér na Rožnovsku	VMP
		12	Prezentace salašnictví v Dambořicích	Tomáš Gross, Rožnov p. R.
		1	Kůra, lýko, choroše....	Muzeum Novojičínska
	4		Pilně živnosti si dobývají	VMP
živnosti a řemesla	9		Interiér na Rožnovsku	VMP
	25		Interiér na Rožnovsku	VMP
	15		Pilně živnosti si dobývají	VMP
podsbírka písemnosti a tisky				
pohlednice	200		Psáno o Vánocích	VMP

4.4. PROGRAM ISO

Název programu: ISO D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí

Název projektu: Paletizační vozík, Ph metr Orion Star se sadou pufrů (rozhodnutí č. MK 20663/2012)

Jméno řešitele: Mgr. Gabriela Obroučková

Doba řešení: 1. 4. – 31. 12. 2012

Celkové náklady na realizaci projektu: 35 264,- Kč

Výše poskytnuté dotace: 30 000,- Kč

V roce 2012 Ministerstvo kultury ČR poskytlo finanční dotaci na pořízení paletizačního vozíku a Ph metru. Oddělení péče o sbírky a centrální depozitář VMP jsou umístěny v pětipodlažní budově. Nový paletizační vozík usnadňuje manipulaci s rozměrnými a těžkými sbírkovými předměty. Při délce chodeb, která na každém patře činí 140 m, je to jediná možnost jak předměty tohoto charakteru přemisťovat. Doposud zaměstnanci využívali paletizační vozík z 80. let, který patřil do původního inventáře zdravotnického zásobování.

Nově pořízený Ph metr nám umožnil zkvalitnit konzervátorsko-restaurátorské zásahy. Prvním krokem každého zásahu je průzkum. Ph je pak jednou ze

základních zkoumaných veličin u usní, textilu a papíru. Na základě průzkumu je možné stanovit nejvhodnější metodu konzervátorsko-restaurátorského zásahu. Oddělení péče o sbírky dosud mohlo využívat pouze analogový přístroj z 60. let. Již dříve byly na pracoviště pořízeny dotyková a ponorná elektroda, se kterými je Ph metr Orion Star kompatibilní. Ph metr byl dodán v sadě s pufry.

Název programu: ISO B – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí

Název projektu: Digitalizace sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě a nákup výpočetní techniky (rozhodnutí č134V513000003)
Jméno řešitele: Mgr. Zdeněk Cvikl
Doba řešení: 1. 5. – 30. 11. 2012
Celkové náklady na realizaci projektu: 326 200,- Kč
Výše poskytnuté dotace: 227 700,- Kč

Technické vybavení, software a provedené služby (outsourcing, spárování a vkládání dat, skenování) byly pořízeny v souladu s praktickým naplňováním inovované Koncepce dokumentace a evidence hmotného a nehmotného kulturního dědictví v digitální podobě ze dne 11. listopadu 2011.

V souvislosti se změnou umístění centrálního digitalizačního pracoviště do nové provozní budovy VMP (Jaroňkova galerie) proběhla celková modernizace síťových propojení. Jejich součástí byla i výměna komponentů aktivních prvků, které upgradovaly již nevyhovující zabezpečení síťového provozu (kvalita přenosu dat, rychlost, sdílení dat datových úložišť včetně jednotlivých PC centrálního digitalizačního pracoviště). Nákupem Grafické stanice s LCD monitorem včetně povýšení již zastaralé licence grafického softwaru, v rámci sjednocení celkového programového vybavení centrálního digitalizačního pracoviště byla provedena částečná modernizace technického vybavení.

Nové provozní podmínky a modernizace technického vybavení zlepšily a urychlily práci se sbírkovým fondem Valašského muzea v přírodě v elektronické podobě.

Systém digitalizace sbírkových předmětů je založen na klasickém fotografování a archivování vzniklého negativního materiálu v příslušných podmínkách. Negativy jsou ve druhé fázi skenovány filmovými skenery zn. NIKON, Hasselblad do příslušných formátů. Výhody tohoto způsobu digitalizace jsou zřejmé. Nákup Osvětlovacího zařízení Bowens Gemini včetně jeho doplňků vyřešil problém s osvětlovacím zařízením, které přesluhovalo již řadu let a bylo morálně i technicky zastaralé. Při výběru technického vybavení bylo přihlíženo především ke kvalitě a kompatibilitě se stávajícím technickým vybavením v návaznosti na další systémy procesu digitalizace ve VMP. Přihlíženo bylo zároveň k servisnímu zabezpečení a vhodným cenovým

relacím. Dovybavení jednotlivými komponenty ke stávajícímu systému Bowens na přisvětlování – respektuje nový rozšířený prostor fotoateliéru ve Frenštátě p. R. a zkvalitní tak vlastní proces fotodokumentace sbírkových předmětů.

Uvedené technické vybavení včetně outsourcingu bylo pořízeno v druhé polovině roku 2012 a umožnilo plnění plánovaných úkolů uvedených v Projektu Digitalizace sb. fondů Valašského muzea - doplnění částečné digitalizace uvedených podsbírek a sbírek jejich doplněním o obrazové náhledy (spárování dat):

- sbírka negativů P (8000 evidenčních položek)
  - sbírka negativů N (16403 evidenčních položek)
- sbírka digitální fotografie (3000 evidenčních položek)

4.5. ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm realizuje v rámci své odborné činnosti několik výzkumných projektů, které jsou zaměřeny na shromáždění dokumentace k uceleným sbírkovým fondům, zvykoslovím, tradičnímu způsobu zaměstnání obyvatel Valašska a Těšínska i dokladům lidové architektury ve sběrné oblasti muzea. Shromážděné informace jsou využívány při doprovodných programech v rámci Valašského roku, demonstracích zemědělských a řemeslných činnostech, doplňování stávajících a budování nových expozic a k odborné publikační činnosti.

4.5.1. Grantové úkoly ORNK MK ČR

V roce 2012 by řešeny tyto grantové úkoly ORNK MKČR:

Název programu: Neprofesionální umělecké aktivity (ORNK)

<u>Název projektu:</u>	O valašského primáška, (rozhodnutí č. MK – S 8359/2012 ORNK)
<u>Jméno řešitele:</u>	Anna Borová
<u>Doba řešení:</u>	9. 7. - 15. 7. 2012
<u>Celkové náklady na realizaci projektu:</u>	112 228,- Kč
<u>Výše poskytnuté dotace:</u>	32 000,- Kč

Tvůrčí dílna O valašského primáška je pracovní setkání osmi mladých nadaných houslistů, ve věku od 10- ti do 18- ti let, kteří jsou žáky lidových škol umění a zároveň jsou členy dětských cimbálových muzik.

Cílem programu je předat zkušenosti učitelů a primášů cimbálových muzik žákům, kteří se aktivně věnují hře na housle v dětských folklorních souborech a navíc mají i dobré osobnostní předpoklady pro případné vedení cimbálových

muzik. Pod vedením zkušených lektorů si po dobu jednoho týdne prohlubují své hudební znalosti, dovednosti a návyky.

Na zahájení dílen dodal každý lektor připravené úpravy písní, ze kterých byl připraven zpěvník, jako základní pomůcka. Paní učitelka Drahomíra Klimková připravila písně z Rožnovska a pojednání o lidové písni na Valašsku. Navíc připravila zajímavou ukázkou znovu objevené chasidské muziky z Maďarska. Paní Monika Walach dovezla úpravy goralských písní. Pan Anton Pohančenič dodal úpravy ze sousedních Kysuc a pan Zdeněk Tofel připravil úpravy písní ze Slezska. Repertoár byl velmi náročný pro nastudování, ale o to byl zajímavější nejen pro závěrečný koncert.

Personální zabezpečení

- lektorka - Drahomíra Klimková, ČR
- lektorka - Monika Walach, Polsko
- Anton Pohančenič, Slovensko
- Zdeněk Tofel, ČR

Výuka probíhala v hotelu Stadion v Rožnově pod Radhoštěm, kde byli účastníci i ubytováni a měli zajištěno stravování.

Žáci byli rozděleni po dvojicích do čtyř pracovních skupin, které během dopoledne absolvovaly vždy jednu vyučovací hodinu u každého lektora. Po polední přestávce následovala poslechová hodina, připravovaná lektory a po ní následoval společný nácvik, jehož délka se upravovala podle aktuální potřeby.

Odpoledne následovaly různé volnočasové aktivity. Účastníci se seznámili s historií města a zaniklým lázeňstvím, prohlédli si Valašské muzeum v přírodě. Velmi zajímavá byla přednáška s besedou o sběratelství lidové hudby na Valašsku a o jejich sběratelích.

Tvůrčí dílna mladých talentovaných houslistů se vydařila po všech stránkách. Všichni účastníci i odborní lektori byli velmi spokojeni a příznivý ohlas byl i ze strany návštěvníků koncertu a v regionálním tisku.

Název programu: Podpora tradiční lidové kultury – kategorie A (ORNK)

Název projektu: Poznej své předky v kontextu minulosti, ve spojení s jejich zvyky, s přírodou a místem (MK-S 4564/2012 ORNK)
Jméno řešitele: Bc. Denisa Hrůzková
Doba řešení: duben – prosinec 2012
Celkové náklady: 91 000,- Kč
Výše dotace: 59 000,- Kč

Projekt **Poznej své předky v kontextu minulosti, ve spojení s jejich zvyky, s přírodou a místem** byl realizován v oblasti zvykosloví, historie a tradičního způsobu života v regionu Valašsko prostřednictvím tří programů – **1. Jak to bylo s horú Radhošť, 2. Jak Valaši chovali včely a 3. Vánoce na dědině.**

„ Jak to bylo s horú Radhošť “

Termín konání: 22. – 24. 5. 2012

Místo konání: areál Dřevěné městečko, Janíkova stodola

Cílová skupina: MŠ, ZŠ, senioři

Doba trvání: 120 minut / skupina

Režie: Mgr. Libuše Rousová

Hlavním cílem pořadu je přirozenou formou přivést děti pomocí divadelního představení k uvědomění si, kde vlastně žijí, proč se místo, kde bydlí, jmenuje pod Radhoštěm, proč má takovou důležitost pro minulý i současný život. Čím vším je bájná hora opředená, jaké tajemství lze nalézt v útrobách hory, které bytosti „žily“ na Radhošti a proč se lidé těchto bytostí báli. Jak chutnala tma a ticho – dnes zcela vymizelý prvek života. Jaká fauna i flora patřila k životu Valachů, jak se k těmto atributům Valaši chovali, jak ctili přírodu a své zvyky.

Pořad Jak to bylo s horú Radhošť proběhl v letošním roce podruhé. Pořad je zaměřen na seznámení s historií života kolem hory Radhošť, jeho okolí, na zajímavosti týkající se flory, fauny, salašnictví a také života Valachů. Tento multimediální pořad je založen na různých formách, z nichž podstatnou částí je divadelní představení amatérského divadla BOD, které si zpracovalo scénář 2 pověstí z dílny spisovatele Šuleře a B. M. Kuldy (Širotek z Radhošta, Švec a černokněžník).

Programu se během tří dnů zúčastnilo celkem 282 návštěvníků.

„Jak Valaši chovali včely“

Termín konání: 5. – 7. 6. 2012

Místo konání: Valašské muzeum v přírodě, areál Valašská dědina, Živý dům

Cílová skupina: MŠ, ZŠ

Doba trvání pro 1 skupinu: 120 minut

Počet skupin denně: 5 skupin (s max. počtem 25 osob na skupinu)

Režie: Bc. Denisa Hružková

Charakteristika a cíl programu:

Pořad o včelách a včelařství, určený dětem mateřských a základních škol. Program byl rozčleněn na **teoretickou a praktickou část**. Účastníci postupně navštívili celkem **4 stanoviště** – první tři rozmístěná v areálu Valašské dědiny a na závěr Živý dům. V rámci 1. stanoviště (expoziční Adamcovy chalupy) se děti seznámily s historií **včelařství**, se způsobem chovu včel, s vybavením a pomůckami včelařů. Druhá zastávka (škola z Miloňova) byla věnována **biologii včely** – tj. informacím o stavbě těla, vývojových stádiích, hovořilo se o životě včelstva, dělbě práce ve včelím společenství, způsobu vyhledávání

a sběru potravy ad. Třetí stanoviště (chalupa z Miloňova) přibližovalo **včelí produkty**, jejich vznik a následné využití člověkem a nabídlo ochutnávku různých druhů medu. Program uzavírala praktická část (Živý dům) s ukázkami **vybraných technik voskařského a perníkářského řemesla** a možností vlastní výroby.

Cílem programu „Jak Valaši chovali včely“ je především poukázat na důležitost samotné existence včel, na prospěšnost a dlouhou tradici včelaření a také přitáhnout nenásilným způsobem pozornost dětí k této oblasti. Program lze využít také jako doplněk a zatraktivnění školního učiva, protože kromě základních informací nabízí vybrané zajímavosti a především možnost vidět mnohé na vlastní oči.

Programu se během tří dnů zúčastnilo celkem 14 skupin – tzn. 304 dětí z MŠ a ZŠ z Rožnova pod Radhoštěm a jiných měst, včetně školy speciální a školy pro sluchově postižené.

„Vánoce na dědině“

Termín konání: 6. - 7. 12., 10. - 15. 12. 2012

Místo konání: areál Valašská dědina

Cílová skupina: MŠ, ZŠ, SŠ, důchodci

Doba trvání pro 1 skupinu: 120 minut

Režie: Alena Fojtášková

Hlavním cílem pořadu bylo přirozenou formou vyprávění, ochutnávek, audiovizuálních vjemů a praktických činností přiblížit dětem tematiku vánočního období a zvyků z přelomu 19. a 20. století, dovolit dětem pocítit atmosféru valašské vesnice v době Vánoc a přiblížit jim známá i méně známá fakta o těchto svátcích.

Pořad Vánoce na Valašsku proběhl v letošním roce po devatenácté. Pořad je zaměřen na prezentaci vánočních obyčejů, stravy a rukodělných technik od starých forem, jejichž kořeny sahají do předkřesťanských dob, až ke zvykům udržujícím se dodnes. Cílovou skupinou byly především základní školy, přihlásilo se však i několik škol mateřských, středních, ale i důchodci, speciální školy, a střední škola pro sluchově postižené.

Nejprve se děti projdou po Valašské dědině, kde je lektoři seznámí s fakty o vánočních svátcích. V dědině se děti seznámí s předvánoční dobou ve valašské chalupě, přástky. Pak pečení a zdobení perníčků, ukázky práce kováře a kovářských výrobků, pečení pánů a mrváňů, úprava štedrovečerního stolu. Dále pak vánoční zvykosloví, lití olova, pouštění lodiček, vyučování ve staré škole, zpívání koled, výroba oplatků z oplátečnice, svíčky a obětiny ze včelího vosku, štedrovečerní pokrmy na Valašsku v minulosti, čaj z devatera kvítí. Dále pak tkaní hadrových koberců, ukázka výroby krpců, slaměné výrobky, výroba březových metel a ukázka výroby šindelů.

Program navštívilo během 8 pracovních dnů 5727 dětí.

Název programu: Nadace Děti – Kultura - Sport

Název projektu: **Domnívat se - neznamená vědět** (č. j. 866NP/11/06)
pokračování z roku 2011 (Nadace Děti+Kultura+Sport)

Jméno řešitele: Mgr. Libuše Rousová

Doba řešení: leden – srpen 2012

Celkové náklady: 148 500,- Kč

Dotace: 20 000,- Kč

V rámci projektu byly vytvořeny dokumentární snímky z oblasti kulturního dědictví (vycházející z aktivit VMP – výchovně vzdělávací programy), je možné je sledovat také v nabídce regionální televize. Ve druhé polovině roku 2012 projekt pokračoval – opět byla požádána Nadace Děti+Kultura+Sport, která přislíbila příspěvek 5 000,-, celkové náklady byly vyčísleny na 39 500,-. Projekt bude fakticky pokračovat v roce 2013, kdy budou na DVD zachyceny další výchovně vzdělávací programy Velikonoce na Valašsku, Uměli Valaši fyziku a Obecná škola na Valašsku.

4.5.2. Věda a výzkum

NAKI - Název projektu je Tradiční lidový oděv na Moravě - identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950.

Cílem projektu je vytvořit výsledky využitelné pro uchování, ochranu a prezentaci tradičního lidového oděvu na Moravě. Důraz je kladen na zhodnocení významu, rozmanitosti a bohatství dochovaných forem tradičního lidového oděvu. Vytvořit metodiku ochrany, konzervace a dlouhodobého uložení oděvních součástí. Výsledky budou odborné i laické veřejnosti přístupné prostřednictvím webových stránek, publikací, statí, studií.

Odpovědným řešitelem je Mgr. Martin Šimša, NÚLK Strážnice, L. Drápalová je jedním z řešitelů, vedle toho jsou další řešitelé, zástupkyně z dalších muzeí na Moravě a Masarykova univerzita, přírodovědecká fakulta. Projekty jsou vázány na konkrétní osoby, nikoli na instituce.

Výsledky za rok 2012: dokončena systematika tradičního mužského oděvu - soukenné oděvní součástky - nohavice, brunclek, kabátek, kabát, tvorba map se zanesením zjištěných údajů. Dále rozpracována systematika tradičního ženského oděvu - živůtek, kordulka, šněrovačka. V roce 2012 byla dílčím výstupem studie uveřejněná v Národopisné revue.

Rada pro Valašský odzemek

V roce 2010 zahájilo Valašské muzeum v přírodě dlouhodobý výzkum jedinečného fenoménu národní kultury – improvizovaného mužského tanečního projevu „valašský odzemek“. V únoru roku 2010 byla ve Valašském muzeu v přírodě ředitelem Vítězslavem Koukalem zřízena Rada pro valašský odzemek (dále jen RVO) – poradní orgán ředitele, jehož úkolem je zabezpečovat dokumentaci, uchování, ochranu, udržení životnosti a popularizaci tohoto jevu.

Organizace dílčích aktivit roku 2011 vychází ze struktury RVO, která má tři složky – etnografickou, organizační a sekci znalců a porotců. Etnografická složka sestává z etnologů a etnochoreologů a jejím hlavním úkolem je podrobná dokumentace výskytu odzemku na území Moravského Valašska. Výzkum v současné době probíhá dvěma způsoby. Kvalitativně, formou terénního výzkumu a řízených rozhovorů s pamětníky – významnými nositeli tohoto tanečního projevu, a formou dotazníku směřovaného k co nejširšímu spektru současných tanečníků. Významní nositelé současné generace budou v další fázi rovněž mapováni v rámci kvalitativního terénního výzkumu.

Další dvě sekce RVO se věnují organizaci akcí zaměřených na odzemek, především tanečních dílen jako je Škola mladých odzemkářů, kterou pořádá Valašské muzeum v přírodě ve spolupráci s Valašským folklorním sdružením, či soutěží v rámci mezinárodních folklorních festivalů Rožnovské slavnosti a Vsetínský krpec. Jedním z významných úkolů sekce znalců a porotců je dokumentace tanečních figur odzemku a obuškového (varianta odzemku tančená s obuškem) a příprava instruktážního DVD, které bude obsahovat všechny známé odzemkové figury a bude určeno především samotným mladým tanečníkům. V současné době je rozpracovaný scénář a připravuje se natáčení.

Součástí shromažďování dostupných materiálů o odzemku bylo zřízení Dokumentačního centra odzemku v rámci oddělení dokumentace Valašského muzea v přírodě. Zde se ukládají veškeré písemné dokumenty, archiválie, audiovizuální a fotografická dokumentace, včetně spisové agendy RVO.

Dokumenty bez rozdílu své povahy budou evidovány písemně (inv. kniha) v nově vytvořené evidenční řadě s možností elektronické evidence v systému BACH (program na zpracování a evidenci sbírkového fondu VMP) a to vytvořením speciální aplikace. Dokumenty budou digitalizovány a výsledná data budou uložena v datovém centru VMP s možností jejich dalšího informačního zhodnocení v rámci badatelských služeb VMP. Dokumentační materiály mohou být využívány badateli z řad laické i odborné veřejnosti.

Zásadním výstupem etnografické sekce bylo v únoru 2012 odeslání návrhového listu k zápisu „Valašského odzemku“ do Seznamu nemateriálního dědictví ČR. V červnu 2012 proběhla prezentace podaného návrhu před

Radou pro tradiční lidovou kulturu při MK ČR, a v prosinci 2012 byl na doporučení Rady pro tradiční lidovou kulturu „Valašský odzemek“ zapsán do Seznamu nemateriálního dědictví a následně tento schválen ministryní kultury ČR.

Nadále probíhá terénní výzkum – audiozáznam rozhovorů s pamětníky (především na počátky a impulzy k interpretaci odzemku, učitelé a prameny k tanci...), postupně zpracovávána písemná pozůstalost Miloše Kašíka (záznamy o odzemku)

Valašské muzeum v přírodě rozvíjí také edukační aktivity, především formou tvořivých tanečních dílen pro mladé odzemkáře. V této oblasti spolupracuje s Národným osvětovým centrem v Bratislavě, s Folklořním sdružením České republiky a Valašským folklořním sdružením. V letošním roce se uskutečnil třetí ročník Školy mladých odzemkářů. Valašské folklořní sdružení připravuje Školu lektorsky a organizačně (ubytování, stravování, studijní materiály), Valašské muzeum v přírodě poskytuje především prostory, technické a finanční zázemí. Organizátoři při sestavování programu a výběru lektorů úzce spolupracují s Radou pro valašský odzemek, několik lektorů pochází přímo z jejich řad – jedná se o bývalé i současné vynikající interprety tohoto tance.

Škola mladých odzemkářů navazuje na školení a semináře, které pořádá Valašské folklořní sdružení, a které se mimo jiné zabývají výukou jednotlivých figur valašského odzemku. Cílem Školy je naučit účastníky nejenom jednotlivé taneční prvky charakteristického individuálního improvizovaného mužského tanečního projevu valašského odzemku a jeho varianty obuškového, ale především sestavit každému účastníkovi celý tanec tak, aby odpovídal jeho schopnostem. V neposlední řadě pak Škola umožňuje nácvik a předvedení odzemku nebo obuškového za doprovodu živé cimbálové muziky. Škola mladých odzemkářů je v současné době nejefektivnějším nástrojem Rady pro valašský odzemek pro předávání tohoto jevu. Nejen členové folklořních souborů, ale i zcela amatérští zájemci se mohou touto formou s odzemkem seznámit. Zkušení tanečníci se mohou díky individuálnímu přístupu lektorů v této dovednosti zdokonalit a stát se sólisty.

4.6. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

VMP pokračovalo také v roce 2012 v tradici vydávání doprovodných textů pro jednotlivé programy Valašského roku 2012, jejichž tématy bylo zvykosloví, zpracování tradičních materiálů a také zemědělské hospodaření.

Pokračovala příprava 6. ročníku sborníku Museum Vivum (r. 2010) – byly zpracovány korektury u všech příspěvků a sborník je připravený pro zpracování grafiky a tisku v návaznosti na jednání redakční rady (její jednání je naplánované na počátek roku 2013).

Byla sestavena obsahová náplň dalšího ročníku (Museum Vivum 7/2011), která bude taktéž předložena redakční radě ke schválení.

Pokračuje práce na personální bibliografii PhDr. J. Štiky pro Národopisnou revue.

Ve spolupráci a na žádost ostatních oddělení VMP jsou dodávány nebo upravovány doprovodné texty ke zvykoslovným programům.

V rámci vydavatelské činnosti byly v roce 2012 publikovány:

- Tichá, Jana. Jaro na Rožnovsku: výroční zvyky a slavnosti. Rožnov pod Radhoštěm: Město Rožnov pod Radhoštěm, 2012. 99 s. Rožnovské malé tisky; sv. 19. ISBN 978-80-904851-6-7.
- TICHÁ, Jana a LIĐÁK, Petr et al. *Malovaná jizba: Umělecké řemeslo a užitě umění ve sbírkách Valašského muzea v přírodě (18. - 1. polovina 20. století)*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2012. ISBN 978-8087210-46-6.
- TICHÁ, Jana. Holubová, M.: Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska: VI, Okruhy kultů poutních madon jezuitského řádu: Recenze. *Národopisný věstník*, 2012, roč. 29 (71). ISSN 1211-8117. (v tisku)

DRÁPALOVÁ, Lenka. *Mužský brunclík na Rožnovsku – identifikace specifické varianty oděvní součástky*. *Národopisná revue* XXII, č. 2. Strážnice 2012, s. 104-110.

4.7. PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY

V roce 2012 bylo na Oddělení péče o sbírky ošetřeno 3225 sbírkových předmětů, z čehož 496 předmětů bylo nově přijatých do sbírky, 1738 sbírkových předmětů bylo ošetřeno v rámci přesunu sbírkových předmětů do nových depozitářů, na programy, zápůjčky a výstavy. V roce 2012 nadále pokračoval přesun skupiny Domácnost a Textil do nových depozitářů. V rámci přesunu skupiny Domácnost bylo ošetřeno 636 sbírkových předmětů, z toho 259 kusů pomohli ošetřit dobrovolníci z hnutí Duha. Ze skupiny Textil bylo ošetřeno před uložením do pojezdového systému přibližně 750 sbírkových předmětů. Během příprav návštěvnických areálů na sezónu 2012 bylo základně ošetřeno přibližně 5900 sbírkových předmětů, z toho 113 bylo nutné převézt na OPS k důkladnému konzervátorsko-restaurátorskému zásahu.

Metody konzervace

Prioritou pro provádění konzervátorsko-restaurátorských zásahů byly v roce 2012 exponáty pro expozice Štůralovy pasekářské usedlosti v areálu Valašské dědiny a Kaple z Valašské Bystřice taktéž v areálu Valašské dědiny a pro zápůjčku do Muzea Oderska pro výstavu Proměny oderského děkanátu.

Kromě exponátů určených pro výstavy ošetřovali konzervátoři-restaurátoři taktéž sbírkové předměty v rámci transferu mezi depozitáři, zejména z fondu Domácnost. Jedná se o značně rozsáhlý a materiálově různorodý fond, jehož pečlivé ošetření před uložením do nových depozitních prostor a pojezdového systému potřebuje mnoho času a zaměstná i větší část personální kapacity oddělení. Ošetření těchto sbírkových předmětů probíhalo průběžně celý rok a bude pokračovat i v roce následujícím.

V souvislosti s každoroční přípravou areálů na návštěvnickou sezónu byla věnována péče exponátům v jednotlivých objektech, avšak pozornosti se tentokrát dostalo i exteriérům objektů.

V rámci péče o objekty dřevěné lidové architektury byly jako každoročně kontrolovány a určeny ty objekty, u kterých bylo nezbytné z důvodu aktivního napadení dřevokaznými škůdci provést ošetření insekticidním prostředkem. OPS se taktéž podílelo, jako každým rokem, na programech Valašského roku, ať už pomocí při přípravách, ošetření sbírkových předmětů nebo vlastním účinkováním.

Metody používané při konzervátorsko-restaurátorském zásahu byly zcela v souladu s moderními trendy. Nové technologie již pořízeny nebyly, plně se využívaly ty, které byly pořízeny v minulých letech. Bezokyslíkový box byl z počátku roku doplněn o nové čidlo a aparatura byla aktualizovaná zregulována a byl vyměněn elektromagnetický ventil za vhodnější typ. Jinak se již box stal běžnou součástí používanou při konzervátorsko-restaurátorském zásahu na konzervátorsko-restaurátorském pracovišti a v průběhu roku v něm byly provedeny 4 cykly ošetření.

Spolupráce s institucemi

V roce 2012 spolupracovalo OPS především v rámci odborných konzultací se Slezským zemským muzeem v Opavě, Národním památkovým ústavem v Ostravě a s Ateliérem restaurování uměleckých děl na papíře na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice.

Dále pak byly poskytnuty četné konzultace telefonické či e-mailové soukromým osobám především k tématům ošetření dřevěných lidových staveb, likvidace dřevokazného hmyzu či hub, přičemž v některých případech proběhla konzultace přímo na místě problému. Tato problematika byla více než aktuální především v teplých letních měsících, kdy byl zaznamenán masivní nárůst aktivity dřevokazných škůdců. Několikadenní konzultace našeho specialisty věnující se restaurování neorenesančního příborníku probíhala přímo na konzervátorském pracovišti Muzea Novojičínska v Novém Jičíně.

V rámci projektu NAKI řešícího podmínky uložení a prezentace textilních sbírek v muzeích v přírodě, jehož řešitelem je Masarykova univerzita v Brně, proběhl

dvoudenní průzkum v podmínkách Valašského muzea v přírodě, a to v letních měsících. Další fáze průzkumu pak bude realizována v zimních měsících.

4.8. ZEMĚDĚLSKÉ ODDĚLENÍ

Nedílnou součástí prezentační činnosti Valašského muzea je od 70. let minulého století také zemědělské oddělení, které svou činností především v rámci areálu Valašské dědiny prezentuje návštěvníkům tzv. tradiční zemědělství valašského regionu.

Hlavní náplní oddělení je především údržba jednotlivých areálů muzea (údržba zeleně, sadovnické úpravy, sezónní výsadby, rekultivační práce a prořezávky porostů, zimní údržba komunikací, atd.) a také pozemků přiléhajících k muzeu, celkově se jedná o výměru cca 80 ha.

Tradiční zemědělství je prezentováno ve dvou rovinách z pohledu živočišné a rostlinné výroby. Živočišná výroba je ve Valašském muzeu zaměřena především na chov domácích zvířat, která byla v minulosti charakteristická pro valašské usedlosti a způsoby hospodaření. V rámci **Národního programu udržování genetické diverzity** je chováno stádo původního plemene ovcí **'Valaška'**, kdy k 1. 1. 2012 byl celkový stav stáda 32 ks ovcí ve složení 15 ks bahnic, 7 ks připuštěných jehniček narozených v roce 2010, 8 ks jehniček narozených v roce 2011 a 2 ks plemenných beranů. Bahnění ovcí proběhlo v průběhu měsíce března, kdy se obahnilo 15 ks ovcí a bylo narozených celkem 24 ks jehňat (15 ks jehniček a 9 ks beránků). V průběhu roku 2012 byla provedena genotypizace jehniček a selekce v základním stádu bahnic s tím, že základní stádo k 31. 12. 2012 má 36 ks zvířat. V chovu skotu došlo v měsíci září k druhému otelení krávy plemene – Česká červinka a narozená jalovička byla zařazena do odchovu s výhledem jejího připuštění koncem roku 2013. Z dalších druhů hospodářských zvířat jsou chovány **'kozy domácí bílé'**, koně – klisna plemene „**Slezský norik**“, klisna plemene „**Norik**“, osel, hrabavá a vodní drůbež a králíci. Koně jsou využívány na polní práce, tahání povozu a při provozu bryčky na programech a zajištění svatebních obřadů.

Rostlinná výroba je zaměřena kromě zabezpečení tzv. krmivové základny (píce, seno, atd.), také na prezentaci tradičních zemědělských plodin, které můžeme nazývat „staré a krajové odrůdy“. V rámci spolupráce s výzkumnými ústavami a institucemi sdružujícími se pod **Centrální genovou bankou v Praze – Ruzyni** jsou návštěvníkům představeny tradiční zemědělské plodiny (minulosti) z oblasti **obilovin** ('Gengel', 'Křibice', 'Špalda', 'Pšenice dvouzrnka', pohanka, rosička, ječmen nahý, proso atd.), **luskovin** (odrůdy pěstované do roku 1950, hrachory, hrách setý, fazol – popínavý, šarlatový, keříčkový, bob zahradní), **technických plodin** (len setý, konopě setá). Z dalších druhů jsou zastoupeny **aromatické a léčivé rostliny, salátová zelenina a cibulová zelenina. Okrasné a hrnkové rostliny** jsou prezentovány sortimentem pelargónií a fuchsii z let 1887 – 1930 doplňující interiérová vybavení jednotlivých objektů v areálech muzea. Nedílnou součástí areálu Valašská

dědina je ucelená živá sbírka tzv. „**starých a krajových odrůd ovocných dřevin**“, ve které je zastoupena odrůdová skladba jádřovin a peckovin – slivoně a třešně z etnografické části Valašska (70 položek).

Z další činnosti na úseku rostlinné výroby pokračovala v roce 2012 spolupráce s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, oddělení genetických zdrojů, při výsadbě a pěstování původních odrůd brambor, které byly v podzimním období sklizeny a uchovány pro výsadbu v dalším roku. Dále pracovníci zemědělského oddělení v součinnosti s fy. Ateliér Kosa, pod dohledem Ing. Tuzarové se podíleli na kultivaci a obnově zeleně kolem restaurovaného objektu Jaroňkovy galerie. V době vegetačního klidu byly provedeny rozsáhlé probírky a řezy náletových dřevin v areálech a na pozemcích VMP.

Na základě podané žádosti byly v roce 2012 VMP poskytnuty dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu.

Během programové nabídky Valašského roku zemědělské oddělení úzce spolupracuje na přípravách a realizaci některých programů (např. Masopust, Velikonoce na Valašsku, Velký redyk, Vánoce na Valašsku atd.), kdy oddělení splnilo celkem 27 požadavků na spolupráci a další součinnost se zvířaty při těchto programech. Dále zabezpečuje ve spolupráci s provozním útvarem služby návštěvníkům - projížďky bryčkou a spolupráce při přípravách svatebních obřadů. V roce 2012 zemědělské oddělení zajistilo přípravu a průběh výstavy Krásné lilie z celého světa a výstavu Úroda z polí zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex.

5. TECHNICKÝ ÚTVAR

V roce 2012 bylo organizačně personální složení technického útvaru následující:

- náměstek útvaru: Ing. Milan Gesierich
- oddělení obnovy památek a údržby
  - o vedoucí oddělení: Jak Kulišťák
  - o počet zaměstnanců 16 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení stavebně technické dokumentace, BOZP, PO, CO, dopravy, energetiky,
  - o počet zaměstnanců 3
- oddělení stolařské výroby – dílny LU
  - o vedoucí oddělení: Ján Halko
  - o počet zaměstnanců 5 (včetně vedoucího oddělení)

5.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

V roce 2012 se nám podařilo získat ze státních dotací investičního odboru při MKČR finanční prostředky na tyto akce:

VMP Rožnov p. R. - Jaroňkova galerie, stavební úpravy - dokončení

134V112000034 (dotace z MKČR 12,500 mil. Kč)

První etapa rekonstrukce objektu byla realizována v roce 2009. V roce 2012 byly provedeny dokončující stavební práce jak na samotném objektu, tak na oplocení pozemku a okolní zahradě. Bylo provedeno dokončení sanace zdiva v suterénu, opravy vnitřních omítek, výroba a osazení nových výplní otvorů v kopii stávajících. V celém objektu byly provedeny nové rozvody elektroinstalace, slaboproudu, ústředního vytápění, EPS a EZS a nová přípojka NN. Byla provedena obnova fasády včetně zdobných prvků dle dobových fotografií a uvedení jejího vzhledu do 20. let minulého století. Okolo objektu byly provedeny kompletní terénní a sadové úpravy, rekonstrukce oplocení včetně zpevněných ploch. V interiéru byly provedeny repase dvou kachlových kamen. Kolaudační souhlas byl vydán 12. 10. 2012 MěÚ Rožnov pod Radhoštěm, odbor výstavby a územního plánování. V objektu bude oddělení dokumentace a fotoarchiv.

Celkem bylo investováno 13,355 miliónů Kč.

Z přidělených financí zbývá vyčerpat 444 280,- Kč na dovybavení depozitářů.

VMP Rožnov p. R. - rekonstrukce a nástavba provozní budovy

134V112000004 (dotace z MKČR 12,060 mil. Kč)

Došlo k vytvoření nového podkrovního prostoru zvednutím stávající střešní konstrukce tak, aby mohl být využíván jako plnohodnotné podlaží. V nově vytvořených prostorách jsou umístěny kanceláře a centrální šatny se sociálním zázemím pro zaměstnance zemědělského oddělení, jídelna s přípravnou jídel a archiv stavebně technické dokumentace.

Stavba je dokončena, kolaudační souhlas byl vydán 9. 7. 2012 MěÚ Rožnov pod Radhoštěm, odbor výstavby a územního plánování.

Realizace stála celkem 13,355 miliónů Kč.

VMP Rožnov p. R., mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů

134V1120000088 (dotace z MKČR 13,000 mil. Kč)

Náhon spolu s přilehlými rybníčky zajišťuje akumulaci vody pro pohon vodních staveb „Mlýnské doliny“. Cílem celkové rekonstrukce je úprava vodních systémů tak, aby byla zajištěna bezpečnost sbírkových objektů v jednotlivých expozičních areálech na jedné straně, na straně druhé zatraktivnění těchto areálů pro návštěvníkový provoz. Rekonstrukce jednotlivých rybníků včetně spojovací struhy vychází z tradičních technologií a doplní chybějící článek ve vztahu k sbírkovému objektu mlýn (mlynářství) a hamru. Plánovaný záměr předpokládá celoroční vodní provoz.

V polovině roku 2012 bylo vydáno stavební povolení na výše uvedenou akci a proběhlo výběrové řízení na organizátora VZ. Poté byla zadána veřejná

zakázka na samotnou realizaci. Rekonstrukce náhonu je plánována na léta 2013 a 2014.

VMP Rožnov p. R., Billův dům – odstranění havarijního stavu

134V1120000085 (dotace z MKČR 4,200 mil. Kč)

Dne 12.5.2012 došlo pádem části vzrostlého javoru na střechu Billova domu k prolomení střechy a poškození střešní krytiny a konstrukce krovu. Kmen propadl střechou téměř k podlaze a v některých nosných konstrukcích objektu se objevily podélné trhliny. Okamžitě bylo provedeno provizorní zabezpečení stavby a zajištění stability objektu. Oprava byla provedena pracovníky muzea v tomto rozsahu: výměna čtyř hambálkových vazeb v místě poškození, výměna střešních latí, pokrytí střechy dřevěným ručně štípaným šindelem, nátěr nových dřevěných konstrukcí impregnačním olejovým nátěrem. Bylo vypracováno statické posouzení celého objektu, zkreslena projektová dokumentace pro stavební povolení a výběr dodavatele stavby, jejíž náklady činily 363,00 tis. Kč. Tato částka byla uhrazena z rozpočtu VMP. Koncem roku byla vypsána veřejná zakázka na realizaci.

VMP Rožnov p. R., Libušín – odstranění havarijního stavu

134V1120000108 (dotace z MKČR 1,000 mil. Kč)

Na základě pravidelných obhlídek konaných na objektu Libušín bylo zjištěno, že v interiéru v polygonální části stavby vykazují některé dřevěné prvky znaky drobné deformace – praskliny, posun do strany. Příčinou se ukázala jako možná destrukce spodních obvodových trámů. Tím došlo k poklesu obvodové stěny v polygonální části jídelny. Aby nedošlo k dalšímu poklesu objektu a případnému porušení sgrafit, bylo provedeno okamžité podepření stropního trámu. Na základě statického posouzení byl navržen postup celkové opravy. Následně byla formou výběrového řízení vybrána tesařská firma na realizaci opravy. V roce 2012 bylo na přípravné práce vyčerpáno 5 000,00 Kč.

Na rekonstrukci jsme získali 1 mil. Kč, oprava bude provedena v roce 2013.

VMP Rožnov p.R., Pustevny, Maměnka – obnova fasády a výmalby objektu

134V1120000127 (dotace z MKČR 600,00 tis. Kč)

Po devíti letech nepřetržitého provozu v objektu Maměnka je potřeba provést obnovu výmalby interiérů (výmalba a přemalování ručních ornamentů a obrazců v pokojích a na chodbách) a oprava venkovní fasády z jihovýchodní a jihozápadní strany včetně repase venkovních křídel oken a dveří. Během konce roku byly provedeny projekční práce příprava výběrového řízení na realizátora oprav.

Pustevny – zásobování vodou - studna pro objekty Pustevenka, Libušín a Maměnka

234V112000126 (dotace z MKČR 2,082 mil. Kč)

V roce 2012 stále probíhala legislativa k územnímu řízení na tuto akci. Vzhledem ke zdlouhavému jednání s účastníky řízení a jejich odvolávání zatím nebylo možno vydat územní rozhodnutí.

VMP Rožnov p.R. – provozní budova, zateplení a výměna výplní otvorů 134V112000087 (dotace z MKČR 12,500 mil. Kč)

Cílem navrhovaných úprav je zateplení obvodového pláště včetně omítky. Bude provedena úprava fasád ve dvou odstínech a výměna výplní otvorů. Tyto úpravy vychází z požadavků energetického auditu.

V polovině roku 2012 proběhlo výběrové řízení na organizátora VZ. Poté byla zadána veřejná zakázka na samotnou realizaci. Realizace akce je plánována na rok 2013.

Konzervátorské-restaurátorské pracoviště Frenštát p.R. – opláštění rampy

Opláštění stávajícího ocelového nosného systému zastřešené rampy za účelem ochrany před povětrnostními vlivy. Obvodový plášť rampy je tvořen zděným parapetem, prosklenými okenními výplněmi a roletovými ocelovými vraty. Stavební úpravy byly realizovány externí firmou na základě výběru nejvhodnější cenové nabídky. Náklady stavebních úprav činily 836,00 tis. Kč, bylo financováno z provozních prostředků VMP.

Polygonální stodola z Hodslavic - oprava havarijního stavu střechy

V roce 2012 se nám podařilo získat z grantu Nadace OKD (program Pro budoucnost) finanční prostředky ve výši 0,500 mil. Kč na výměnu střešní krytiny na objektu stodoly z Hodslavic. Jednalo se o 2/3 (236m²) z celkové plochy střechy z dřevěného ručně štípaného šindele včetně olejového nátěru.

Odstranění stavby unimobuněk v areálu stavebního dvora

Na konci roku bylo provedeno odstranění unimobuněk pocházejících z šedesátých let min. století situovaných v areálu stavebního dvora. Tyto práce byly prováděny externí firmou v rozsahu 312,00 tis. Kč. V nových prostorách bude postaven skleník pro účely VMP.

5.2. PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU

Pracovníci technického útvaru zajišťují v maximální míře údržbu stávajících objektů a také provádí výstavbu nových většinou drobnějších staveb starými technikami. Snahou všech je co nejvěrohodněji uchovat dědictví minulých generací v oblasti staveb lidové architektury a jejich prostředí. Vzhledem k rozsáhlosti areálů muzea a přítomnosti jak historických staveb dřevěné lidové architektury, tak staveb novodobých se jedná o velký rozsah odborných pracovních činností.

Dřevěné městečko

V začátku roku byla dokončena rekonstrukce zázemí pro režiséry programů Valašského roku v podkroví **výstupního objektu z Dřevěného městečka**. Bylo

provedeno zateplení celého prostoru, nové dřevěné obložení krovu, instalace elektrorozvodů včetně osvětlení, rozvody vody a kanalizace od nových zařizovacích předmětů, nové sociální zázemí. V rekonstruovaném prostoru vznikly tři nové místnosti – jednací prostor, kuchyňka a sociální zařízení. Venkovní dřevěné přístupové schodiště včetně zábradlí bylo opraveno a opatřeno novým nátěrem.

Na **amfiteátru** v Dřevěném městečku byla provedena výměna celé konstrukce pódia s doplněním průduchů spodního větrání proti časté hnilobě. Spodní konstrukce byla ošetřena ochranným postřikem proti hnilobě. Dále byla provedena celková rekonstrukce zvukové kabiny včetně výměny hnilobou napadené nosné konstrukce, dřevěného obložení exteriéru i interiéru, oprava laviček pro čestné hosty a úpravy střešní konstrukce.

Pádem silné větve vzrostlého javoru na střechu **Billova domu** došlo k prolomení střechy a poškození střešní krytiny a konstrukce krovu. Neprodleně bylo pracovníky technického útvaru provedeno provizorní překrytí střechy v místě průlomu, aby nedošlo k poškození NKP povětrnostními vlivy a probíhala příprava materiálu na odstranění havárie. Byla provedena výměna prolomených krovů a kleštin a obnova poškozené střešní šindelové krytiny včetně ochranného nátěru. Vybočení přední štítové stěny bylo vyrovnáno a staticky zabezpečeno.

V hospodě Na posledním groši byla provedena rekonstrukce kanalizační přípojky, oprava kamenné rampy a schodů, oprava venkovního dřevěného obložení přístavku a v prostoru dvora bylo instalováno nové venkovní dřevěné osvětlení s napojením na stávající el. rozvody.

Během celého roku byly prováděny opravy oplocení ve všech areálech muzea. V Dřevěném městečku byly vyrobeny nové dřevěné branky a velká brána u amfiteátru, oprava dřevěného mostku s novým zábradlím přes vodní struhu, oprava dřevěného kříže před kostelem, oprava dřevěného mola na rybníčku, výroba nové podlahy ve furgonu, opravy parkánového plotu – výměna sloupků, nadstřešení bran, stříšky nad bránami, částečně byla provedena celková generální oprava. Další běžné opravy, jako např. výmalba, impregnace konstrukcí, mechování aj., byly prováděny v objektech Radnice, Vaškovy hospody, Štramberských stodůlek, Kostela sv. Anny, fojtství, Janíkově stodole.

Valašská dědina

Ve Valašské dědině byla provedena celková rekonstrukce **pajty** z jižního Valašska – demontáž střešního pláště a nosných konstrukcí, výroba nových konstrukcí ze samorostů, montáž střechy, provedení ochranného nátěru, oprava základových konstrukcí, vyčištění a úpravy okolního terénu.

Ve Valašské dědině byla dokončena stavba **Kapličky z Valašské Bystřice** – v interiéru byla provedena pokládka kamenné dlažby, výmalba stěn a stropní konstrukce, do vchodových dveří byla vyrobena a instalována kovová

mříž. V okolí objektu byly provedeny venkovní terénní úpravy se zatravněním, zpevněná kamenná plocha před vstupem, opěrná hřbitovní zídka, instalace hřbitovních náhrobků a kamenného nášlapového chodníčku.

Opravy schodů před Hodslavskou stodolou a k chalupě z Velkých Karlovic z Miloňova, opravy dřevěných zábradlí, stěhování koliby na líhách, montáž závory u depozitních hal, opravy vodovodu, výroba dřevěných laviček do areálu, opravy komunikací.

U obytného stavení usedlosti **Jezerné č.p. 38** bylo provedeno nové oplocení pro drobná hospodářská zvířata, oprava oplocení a břehu rybníčku. Na objektu šestihranné studny byla provedena výměna spodních trámů, a oprava základové konstrukce a kamenné podezdívky. V chlévě byla provedena instalace nových jeslí a koryta, montáž nových kotců a dřevěných podlah.

V zimních měsících byla dokončena stavba **vycházkového chodníku** nad Valašskou dědinou, do komunikace byly instalovány dřevěné svodníky, schůdky a dřevěné brlení zpevňující okraje chodníku. Nakonec byly provedeny celkové terénní úpravy a vysvahování okolí chodníku.

Na **větrném mlýnu z Kladníků** byla provedena demontáž a výroba nových lopatek včetně montáže a nátěru, generální oprava převodovky a výroba prstencových hnacích kol.

U **chalupy z Lužné** byla provedena oprava kůlny a rekonstrukce rozpadající se kamenné podezdívky. Bylo provedeno vyklizení expozičního vybavení, podepření střešní konstrukce a úprava podlahy, rozebrání a očištění kamene zídky, oprava základové konstrukce, vyzdívka z původního kamene, zásyp zeminou za opěrnou zdí, odvodnění objektu a zídky, terénní úpravy.

Oprava **včelích úlů** v areálu Valašské dědiny pod chalupou z Rákošového, pod Hrozenkovskou terasou. Pod chalupou z Miloňova byla provedena celková oprava úlů včetně základové konstrukce – výkopové práce a betonáž patek, kamenná podezdívka, oprava úlů a jejich montáž. Na komunikaci byla provedena montáž nových svodníků a oprava oplocení zahrádky před stavením.

U objektu **Hodslavské stodoly** bylo instalováno nové venkovní osvětlení (dřevěné lampy), které bylo vyrobeno v tesařských dílnách muzea. V objektu byla provedena oprava omítek a výmalba v místnosti pro zabezpečovací systém, oprava dřevěných vrat.

Dále pokračovaly práce na odvodnění objektů – sklípek u Šturalovy usedlosti, dům s podsíňky a chlévem z Valašské Polanky, chalupa z Horní Bečvy, chalupa z Lužné, ledovna u hospody ze Zděchova.

V objektu **Nový Hrozenkov č.p. 60** byly po zjištění napadení dřevomorkou provedeny přípravné práce pro její odstranění pomocí mikrovlnného záření. Demontáž napadených vnitřních trámů, vybourání a odstranění hliněných podlah a dřevěné podlahy ve chlévě.

V chalupě ze Študlova byly provedeny opravy omítek v komoře, chodbě a v předsínce včetně vymalování.

Štůralova usedlost – obytné stavení, na objektu byla provedena výměna dřevěných rýn, oprava dřevěné podlahy na podsíňku, oprava sociálního zázemí, oprava odvodnění sklepa.

Na evangelickém kostele z Huslenek bylo provedeno mečování obvodových stěn, nátěr střešní konstrukce a opravy kamenného chodníku. V prostoru mezi stavebním dvorem a objektem na Sluneční byla provedena montáž nového parkáňového plotu. Nejdříve bylo provedeno vyčištění celé trasy od porostu stromů a křovin, dále byl proveden výkop pro betonáž patek, osazení nosných sloupků a vlastní montáž plotu včetně šindelové stříšky.

Mlýnská dolina

V Mlýnské dolině probíhaly na začátku roku přípravy objektů na návštěvní sezónu. Protože se jedná o areál s funkčními technickými stavbami na vodní pohon, je potřeba před každou sezónou provést revize, odzkoušení a údržbu každého zařízení před spuštěním provozu, opravy plotů a zábradlí v okolí lamfeštů a rybníků, pro zprovoznění celého náhonu a spuštění vody do systému provést obhlídku všech stavidel a česel.

Na objektu Hamru z Ostravice proběhla oprava velkého kladiva, prohlídka a seřízení tří vodních kol a vlastního hamerního stroje, výroba a osazení železného klínu pro vycentrování ozubené hřídele na brusný kámen.

Na pile z Velkých Karlovic byla vyrobena a instalována nová dřevěná nosná konstrukce pod vlastní pilu a bylo provedeno seřízení celého zařízení s vodním pohonem, prohlídka a ochranný nátěr lamfeštů.

Ve stodole z Velkých Karlovic byla provedena oprava dřevěné podlahy, která byla podmáčena a impregnační nátěr střechy.

Na objektu Valchy z Velkých Karlovic byla provedena obhlídka dřevěných těžkých kladiv a pohonného zařízení, oprava kamenné podezdívky a odvodnění okolí objektu.

Na zvoničce z Dolní Bečvy byla provedena výměna střešní krytiny, mečování srubové obvodové konstrukce a impregnační nátěr všech dřevěných prvků.

V Živém domě byla provedena oprava motorku na hrnčířském kruhu a opravy a výměna na zařízeních vnitřního osvětlení.

Pustevny

Na objektu Libušín byla provedena oprava kamenného vstupního schodiště, venkovní opěrné zdi a před objektem byla provedena instalace venkovního osvětlení – nové dřevěné lampy – s napojením na stávající elektrorozvody v zemi.

Ostatní

V objektu ředitelské budovy byla provedena oprava omítek a výmalba všech prostor – od ředitelské kanceláře až po inspekční pokoje.

Velkou část prací technického útvaru tvoří řezání kulatiny na katru pro potřeby muzea. Jedná se o přípravu materiálu na prováděné výměny trámů, fošen a desek při opravách expozičních objektů ve všech areálech. Ukládání řeziva.

Během roku byly prováděny nátěry dřevěných šindelových střech v celkovém množství 2155 m² (např. Štramberské stodůlky + výměna ½ střechy, Zvonička z Lužné, Libušín ½ střechy, HPG ½ střechy nad kuchyní)

Zabezpečení všech expozičních objektů na zimní sezónu včetně prodejních stánků – jedná se o vypuštění vody ze všech elektrospotřebičů a přípojek až po hlavní uzávěr vody a vypuštění odpadů proti zamrznutí a popraskání potrubí.

Z důvodu demontáže unimobuněk ve stavebním dvoře bylo nutné provést přeložky rozvodů NN, slaboproudu, EPS a EZS, které vedly do Valašské dědiny přes tento objekt. Rozvody byly přemístěny směrem k živému domu, částečně nadzemním vedením, částečně v zemi.

V rámci pravidelné údržby byly prováděny opravy osvětlení, vypínačů, výměna žárovek a zářivek, osvětlení expozic, opravy WC, zámečnické opravy a výroba kování, zámků a různých kovových konstrukcí (stojany, mřížky).

Pracovníci technického útvaru se ve velké míře podílejí na přípravě a účasti programů probíhajících v rámci Valašského roku. 5 457,5 hodin strávili zaměstnanci technického útvaru přípravou a účinkováním na těchto programech, instalací stánků a elektro přípojek, promítáním dokumentárních filmů v Janíkově stodole, předváděním starých řemesel tradičními technologiemi, během programů jsou potřebné různé údržbářské práce.

5.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ TECHNICKÉ DOKUMENTACE

V roce 2012 se oddělení stavebně technické dokumentace zabývalo především kreslením projektové dokumentace pro stavební povolení a realizaci staveb prováděných ve Valašském muzeu jako rekonstrukce stávajících objektů, nebo nově realizovaných staveb. Zajišťovaly se všechny

práce související se stavebním řízením – vyjádření správců sítí a dotčených orgánů, vyřízení závazných stanovisek KÚŽK oddělení památkové péče, CHKOB a ministerstva životního prostředí, jednání s pracovníky NPÚ Kroměříž. Pracovníci oddělení zajišťovali autorský dozor na prováděných stavbách, přípravné práce ke kolaudaci staveb - veškeré revize, atesty použitých materiálů, konstrukcí, nátěrů aj. Poté se připravovaly návrhy na zápis do katastru nemovitostí u hotových staveb, vyčíslení skutečné hodnoty zápis o odevzdání respektive převzetí hotových staveb a jejich zařízení do majetku muzea. Tyto práce se prováděly ve spolupráci s ekonomickým oddělením. Oddělení stavebně technické dokumentace se podílelo ve spolupráci s etnografickým útvarem na přípravách dostavby Valašské dědiny. Dokumentace sloužila jako podklad pro jednání Vědecké rady. Dále oddělení vypracovávalo a vyhledávalo v archivech veškerou projektovou dokumentaci jak pro potřeby ostatních útvarů, tak pro možnost nahlédnutí a studia externích žadatelů. Pracovníci prováděli zaměřování vytipovaných objektů lidové architektury v terénu a všech inženýrských sítí prováděných v areálech muzea před jejich zásypem a jejich zanesení do celkových situací včetně fotodokumentace.

Mezi další aktivity patřilo vypracovávání investičních záměrů pro odbor investic na MKČR na všechny velké stavební akce plánované a prováděné v muzeu, příprava výběrových řízení na realizace staveb a po jejich dokončení pak závěrečná vyhodnocení.

Pracovníci oddělení prováděli přípravu a zároveň se účastnili každoročního programu probíhajícího v rámci Valašského roku „Dny řemesel a setkání kovářů“, který pořádal technický útvar v Dřevěném městečku a „Vůně lesa a dřeva“, pořádaného v areálu Mlýnské doliny. Tyto programy jsou věnovány zpracování dřeva různými technikami, které používali naši předkové, ale i dnešní řemeslníci. Najdeme zde ukázky prací jak našich zaměstnanců, tak i externích řemeslníků a firem. Dny řemesel a setkání kovářů jsou věnovány také zpracování kovu s velkou účastí kovářů a podkovářů z celé republiky. Dále jsme se účastnili jako výpomoc při jiných akcích pořádaných v rámci Valašského roku, např. Masopust nebo sušení ovoce v rámci programu Podzim v zahradě a na chalupě.

Projektová dokumentace prováděná na oddělení stavebně technické dokumentace:

- Generální oprava ovčínů u stániska z Rákošového – výměna trámů, opravy podezdívek, podlah, pecí, vnitřních omítek. Během prací probíhala jednání s projektantem a etnografy o provedení projektové dokumentace, zaměření objektů, příprava postupu prací při realizaci.
- Zateplení objektu KD1a KD2 včetně výměny výplní otvorů – příprava podkladů pro rozpočet, jednání s projektantem, doplnění výkresů a výpisu, výběr vhodných prvků a materiálu.
- Zaměřování objektů včetně terénního výzkumu na obytném stavení v Hřčavě, včelínu v Bezuchově, zaměření stávajícího stavu farské

- zahrady ve Zděchově, zakreslení situace. Zaměřování kachlových kamen ve Vidči, demontáž a převoz do depozitáře Valašského muzea.
- Zaměřování a zakreslování stávajícího stavu objektů v muzeu včetně podrobné prohlídky pro potřeby rekonstrukce objektů a monitoring - Billův dům, Jůvův dům.
  - Dostavba Radnice a jejího zázemí v návaznosti na stavbu objektu č. 45 – schůzka s etnografy, příprava situace.
  - Skleník a jeho technické zázemí – realizace projektové dokumentace, příprava podkladů pro závazné stanovisko a žádosti dotčených orgánů, jednání s MěÚ - stavební odbor a odbor památkové péče, s požárníky.
  - Libušín, havarijní stav – obhlídka stavby, statické zabezpečení objektu proti dalšímu posunutí nosných konstrukcí, oznámení na stavební úřad a odbor památkové péče, jednání se statikem, příprava podkladů a fotodokumentace pro investiční záměr.
  - Plán dostavby Valašské dědiny – vyhledávání projektové dokumentace k dostavbě stodol, jednání s etnografy a pracovníky NPÚ, vypracování situace s osazením nových objektů.
  - Výpočet užitkových ploch všech objektů VMP pro potřeby provozu, etnografů a konzervátorů.
  - Doplnění údajů do koordinační situace Valašského muzea – zaměřování nových inženýrských sítí před záhozem zeminou a jejich zakres.
  - Elektrifikace Valašské dědiny – příprava projektové dokumentace, zakres do fotografií pro jednání Vědecké rady a závazné stanovisko KÚZK odbor památkové péče.

Investiční záměry, příprava investičních záměrů včetně zdůvodnění nezbytnosti akce, pořízení fotodokumentace, vypracování ISPROFINŮ a finančního rozboru.

- Hospodářská usedlost Hážovice – aktualizace investičního záměru
- Mlýnský náhon, rekonstrukce vodních systémů – příprava investičního záměru
- Požární zabezpečení dostavby Dřevěného městečka, projektová dokumentace – investiční záměr na projekt
- Zateplení fasády a výměna výplní otvorů na objektu KD1 a KD2
- Komorní amfiteátr v Dřevěném městečku – rekonstrukce
- Billův dům – rekonstrukce objektu, odstranění havarijního stavu
- Dostavba stavebního dvora, skladový objekt a garáže
- Libušín, odstranění havarijního stavu
- Projekt Nadace OKD, Polygonální stodola z Hodslavic - výměna střešní krytiny z dřevěného ručně štípaného šindele, příprava dokladů, vypracování průběžné a závěrečné zprávy o realizaci podporovaného projektu, příprava průběžného a závěrečného vyúčtování včetně fotodokumentace.
- Projekt NAKI, příprava návrhu projektu programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity - Roubená lidová

architektura a její zachování pro příští generace (Ověření možnosti uchování prvků dřevěné lidové architektury formou impregnace dřeva akrylátovými pryskyřicemi).

Kolaudace staveb - V roce 2012 byly dokončeny ve Valašském muzeu tři stavební akce, které podléhaly kolaudaci

- Opláštění rampy ve Frenštátě pod Radhoštěm
- Rekonstrukce a nástavba objektu KD1 a KD2
- Rekonstrukce Jaroňkovy galerie

Výběrová řízení realizována oddělením:

Příprava veškeré dokumentace k realizaci výběrových řízení a její schválení na odboru investic – oddělení veřejných zakázek MKČR, pozvání členů komise, pozvání zástupce MKČR, realizace výběrových řízení a vypracování závěrečné zprávy.

- Opláštění rampy – skladový objekt Frenštát p. R., příprava a realizace VŘ
- Dodatečné práce k opláštění rampy ve Frenštátě p. R., příprava a realizace VŘ
- Projektová dokumentace na dostavbu stavebního dvora a jeho technického zázemí, příprava a realizace VŘ
- VŘ na organizátora na akce Zateplení a výměna výplní otvorů na objektu KD1aKD2, Mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů, příprava a realizace VŘ
- Mlýnský náhon, rekonstrukce vodních systémů – konzultace s vybraným organizátorem, příprava dokumentace
- Odstranění unimobuněk ve stavebním dvoře, příprava a realizace VŘ
- Odstranění dřevomorky v objektu Nový Hrozenkov č. 60, příprava a realizace VŘ
- Dodávka stravovacích služeb, účast na výběrovém řízení
- VŘ na organizátora – Vybavení centrálního depozitáře ve Frenštát p. R. úložnými systémy, účast na výběrovém řízení

Účast na programech národopisného léta:

- Masopust – účast na programu, 15. ročník soutěže o nejlepší klobásu a 5. Ročník soutěže o nejlepší tlačenkou, vyhodnocení soutěží.
- Dny řemesel a setkání kovářů – návrh na dramaturgii programu, příprava článků na internet a do tisku, výběr fotografií, příprava podkladů pro plakáty, příprava situačního plánu s rozmístěním řemeslníků, účast na programu, závěrečné hodnocení programu.

Vůně lesa a dřeva – návrh na dramaturgii programu, příprava článků na internet a do tisku, výběr fotografií, příprava podkladů pro plakáty, příprava situačního plánu s rozmístěním řemeslníků, jednání se sponzorem – Lesy ČR, účast na programu, závěrečné hodnocení programu.

5.4. ODDĚLENÍ STOLAŘSKÉ VÝROBY

Z přehledu vyplývá, že nejvíce kapacit střediska bylo věnováno opravám a údržbě jednotlivých objektů, vybavení interiéru a ošetřováním venkovního nábytku.

Dřevěné městečko:

Na přelomu roku 2011-12 v souvislosti se změnou nájemce v hospodě Na posledním groši se museli mimo jiné provést opravy:

zasklení a impregnace oken, opravy kování vnitřních dveří, obložení zdí, drobné montáže závěsného nábytku, opravy sedacího nábytku - lavic a stolů. Práce v exteriéru probíhali částečně opravě venkovního nábytku a opravách bran, branek a oplocení areálu. V rámci oprav před zahájením topné sezóny byly zdemontovány a po opravě následně namontovány kryty ÚT.

Bilkův dům byl postižen přírodní pohromou, konkrétně pádem stromu na střechu. V rámci zamezení následných škod byl objekt staticky zajištěn, urgentně probíhala oprava poničených částí krovu a šindele.

Drobné opravy průběžně během sezony probíhali i na ostatních objektech, například oprava funkčnosti vrat, oprava lávky u Heřmanické sýpky, obnovení impregnace dřevěných sloupů veřejného osvětlení a areálu DM, oprava kola ze studně ze Štramberku, oprava vrat a branek oplocení areálu, oprava podia Komorního amfiteátru a oprava zvukařské kabiny. Nemalou část kapacit střediska bylo potřeba věnovat opravám konstrukce a obnovení povrchové úpravy venkovního nábytku určeného pro potřeby návštěvníků a pořádání programů VMP.

Mlýnská dolina:

Jako v předcházejících obdobích před zahájením sezóny, tak i na jaro 2012 byla pozornost zaměřena na zprovoznění objektů a zařízení poháněných vodní silou. Vyvážená, zajištěná a promazána byla všechna vodní kola, hřídele a všechny pohyblivé díly. Při provozních zkouškách byla zjištěna závada palce na Valše, který byl částečně zrekonstruován do funkční podoby. Na Hamru byly drobné opravy jako závada na mechanismu kladiva, uvolněné klíny odstraněny s tím, že zásadní oprava vodního kola, které pohání brusný kámen a jeho hřídel budou zrekonstruovány po uzavření muzea a v zimních měsících 2012-13. Zde se nejvíce projevilo působení vody a stáří kola a hřídele. Opravy, které již probíhají, budou dokončeny do zahájení nové sezóny 2013.

Obdobný problém je řešen na vodním kole na Valše, s tím, že zde hřídel zůstane zachována, oprava bude provedena pouze na kole. V návaznosti na opravu vodních konstrukcí bude nutno opravit vodní žlaby a jejich podpůrnou konstrukci, které taky vykazují značné poškození vlivem neustálého působení vody. Na tyto práce byl zajištěn v prosinci materiál. Práce proběhnou v první polovině roku 2013.

Valašská dědina:

K větším opravám patří rekonstrukce na objektu Větrný mlýn, kde bylo nutné opravit a částečně obměnit některé díly například lopatky mlýna, rekonstrukci prošla i brzda a dřevěná převodová ozubená kola. Po opětovném namontování repasované převodovky v únoru 2013 bude objekt znovu připraven na zahájení provozu.

Oprava směrniců a popisků chalup se jako každou sezonu postupně opravují, dle potřeby. Průběžné opravy jsou také realizovány na opravách oplocení a bránách areálu VD, stejně tak i opravy vyplývající z požadavku garanta VD, např. oprava zasklení skleníku, oprava zábradlí na pavlači Fojství z Lidečka apod.

Ostatní objekty:

Zde dominují drobné opravy a údržba prováděné za účelem zachování chodu jednotlivých objektů a odstraňování vniklých poruch a závad. Jedná se o běžné práce, například opravy dveří, oken, výměnu zámků, opravy nábytku, stěhování nábytku, montáž polic, garnýží, apod.

Programy Valašského roku:

Ve vztahu k zaměření střediska je na pořádání a pracích spojených s jednotlivými programy v průběhu sezony vyčleněna zhruba 1/3 kapacit. Na programech středisko zajišťoval jak účast řemeslníků ze svých řad tak a to hlavní měrou zajištění přípravy jednotlivých programů dle požadavků režiséru vybavením stánků, venkovním nábytkem a podpůrnými pracemi. Po skončení programů zajištění demontáže, úklid a uskladnění použitých materiálů a výrobků. Výroba nových výrobků, případně výroba kopií poškozených dílů nábytku je jednou z dalších priorit pracovníků střediska. Pro areál Dřevěné městečko byly vyrobeny mimo jiné; lázeňský nábytek potřebný na zajištění programu, pro instalaci betlému nový plot, sloupy veřejného osvětlení v dobovém stylu jsou instalovány u HNPG, u Hodslavský stodoly a na Pustevnách, na základě schváleného konceptu VMP byly vzorově vyrobeny směrnicí v tmavém provedení, v realizaci je nový venkovní nábytek s cílem doplnění stávajícího nábytku, v neposlední řadě je nově zrekonstruován „štáb“ - prostory pro pracovníky zajišťující programy Valašského roku a jejich hosty.

Nově jsou vyrobeny podpůrné konstrukce turbíny Pily z Velkých Karlovic. Vše jako věrná kopie původního provedení.

Pro nově otevřený objekt Kaple z Valašské Bystřice byly vyrobeny dle požadavku garanta máry, rakev, kříže na symbolický hřbitov, podstavec pro sochu a v souladu s požadavky tyto výrobky nainstalovány.

5.5. POŽÁRNÍ OCHRANA

V roce 2012 byly prováděny v oblasti požární ochrany všechny základní požadavky k zajištění požární ochrany v organizaci podle Zákon o požární ochraně č. 133/1985 Sb. a vyhláška MV č. 246/2001 Sb. O stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.

Především se jednalo o provádění pravidelných kontrol, školení zaměstnanců a odborná příprava členů požárních hlídek. Dále byly provedeny revize přenosných hasicích přístrojů – PHP, kontrola hydrantové sítě, tlakové zkoušky všech podzemních a nástěnných hydrantů, revize požárních uzávěru a revize protipožárního nátěru.

Revize PHP a dodávku nového materiálu pro objekty v Rožnově pod Radhoštěm, Pustevnách Libušín, Maměnka a depozitáře Frenštát pod Radhoštěm zajišťovala firma Max Servis Hromůvka 1894 Hranice.

Byly provedeny revize a vymetení kouřovodu na všech objektech, které se nacházejí ve Valašském muzeu v přírodě firmou Max Servis Hromůvka 1894 Hranice

Byla provedena revize a vyčistění plynových kotlů firmou Max Servis Hromůvka 1894 Hranice.

5.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY - DOPRAVNÍ ČINNOST

V roce 2012 bylo ujetu osobními vozidly 69.284km, což je oproti roku 2011 o 17.327 km méně. Průměrné spotřeby litrů na 100 km se pohybují v relacích předešlých let. Mírné rozdíly Vznikají v důsledku počtu ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. U osobních vozidel především zimní a letní provoz a krátké projíždky v městském provozu.

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2012. Nákladními automobily bylo ujetu 9.203 km, traktory 1.017 moto hodin.

5.6.1. Osobní doprava

Přehled ujetých kilometrů, čerpání pohonných hmot a průměrné spotřeby PH u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH	100/Km spotřeba		PH Kč/1 Km
			2012	2011	
Škoda Elegance 3Z0 30 66	37.927	2.472,86	6,52	6,28	2,26
Škoda Elegance 1Z9 88-11	14.880	956,37	6,42	6,58	2,23

Škoda Fabie 2Z3 20-36	6.955	508,50	7,31	6,94	2,55
Citroen Jumper 30L 4Z4 66-45	9.522	908,45	9,54	11,24	3,31
Celkem:	62.329	4.337,68			OA - nafta
	6.955	508,50			OA - benzín

Ujeté kilometry celkem

- rok 2012 69.284 km
- rok 2011 86.611 km

Oproti roku 2011 bylo v roce 2012 ujeté o 17.327 km méně. Průměrné spotřeby litrů na 100 km se pohybují v relacích předešlých let. Mírné rozdíly vznikají v důsledku počtu ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. U osobních vozidel především zimní a letní provoz a krátké projíždky v městském provozu.

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2012.

Ceny pohonných hmot v roce 2012

- dle údajů Finance.cz je společnost Finance media a.s.
- nafta motorová 34,70 Kč
- benzín natural 95 34,90 Kč
- benzín super 98 36,80 Kč

Srovnání nárůstu počtu ujetých kilometrů v letech 2000 – 2012:

R. 2000	74.372 km	
R. 2001	80.078 km	+ 5.706 km
R. 2002	87.823 km	+ 13.451 km
R. 2003	114.168 km	+ 39.796 km
R. 2004	102.212 km	- 11.956 km
R. 2005	99.707 km	- 2.505 km
R. 2006	75.519 km	- 24.188 km
R. 2007	96.175 km	+ 20.656 km
R. 2008	89.271 km	- 6.904 km
R. 2009	89.058 km	- 213 km
R. 2010	83.690 km	- 5.368 km
R. 2011	86.611 km	+ 2.921 km
R. 2012	69.284 km	- 17.327 km

Ve srovnávaných letech jsou také ujeté kilometry realizovány stále se dvěma řidiči.

5.6.2. Nákladní doprava

5.6.2.1. Nákladní auta

Přehled spotřeby pohonných hmot, ujetých kilometrů a průměrné spotřeby litrů na 100 km dle jednotlivých vozidel.

Vykazované průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel jsou značně ovlivněny poměrem ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. V nejtěžším terénu může činit spotřeba PH až dvojnásobek normálu.

Vysoké procento přírážek bylo uplatněno u nákladních aut Liaz, kde ujeté km byly najeté v těžkém terénu s častým zajížděním a couváním.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH	100/Km spotřeba		PH Kč/1 Km
			2012	2011	
Iveco IZI 24-77	8.165	1.203,93	14,74	16,72	5,11
Liaz 150261 VS 80-91	868	341,88	39,38	37,17	13,66
Praga V3S-S VSA 06-12	170	77,00	45,29	45,79	15,71
Celkem r.2012	9.203	1.622,81			
r.2011	7.633				

5.6.2.2. Kolové traktory

Přehled ujetých moto hodin (MTH), přepočít moto hodin na kilometry, spotřeby pohonných hmot a průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté MTH / Km	Spotřeba PH Litrů	1MTH spotřeba		PH Kč/1 Km
			2012	2011	
Zetor 5211 VS 29-30	290 / 7 250	1 887,17	6,50	6,76	9,03
Proxima Z01 23 74	501 / 12525	2 620,45	5,23	5,17	7,26
Yukon Z01 4114	226 / 5 650	389,44	1,72	1,76	2,39
Celkem r. 2012	1017/25425	4 897,06			

Počet ujetých kilometrů celkem:

- rok 2012 1017/ 25.425
- rok 2011 903/ 22.575

Přepočtový koeficient z moto hodin na kilometry je 25!

Kolísavá spotřeba u jednotlivých kolových traktorů je způsobená různým zatížením motoru při prováděných přepravách a zemědělských pracích. Proto změny ve spotřebě (průměrné) není možné brát jako ztráty, případně úspory.

Přepočtový koeficient z moto hodin na kilometry je 25!

5.7. ENERGETIKA

5.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2012 byl s podnikem ČEZ Prodej, Rozvodný závod Ostrava sjednána roční rezervovaná kapacita 220 MW. K překročení nedošlo v žádném období. Při vysokém procentu spotřeby na vytápění a kolísavém počasí není možnost ani provést úpravy sjednaného množství, protože o změnu je možné požádat 30 dnů před započátkem sledovaného období (čtvrtletí). Celkem bylo v roce 2012 odebráno 442.983 kWh při celkových nákladech 1 757 788,- Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činila 3,96 Kč, v roce 2011 to bylo 3,80 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání el. energie – VO Rožnov pod Radhoštěm

Období	Skutečnost kWh.	Náklady Kč
I/IV	166.906	605.740,-
II/IV	91.083	380.116,-
III/IV	88.288	375.669,-
IV/IV	96.706	396.263,-
Celkem	442.983	1.757 788-Kč

Průměrná cena za 1 kWh. **činila v roce 2012: 3,96Kč.**

5.7.2. Elektrická energie – velkoodběr Frenštát pod Radhoštěm

Pro rok 2012 byl sjednán, s podnikem ČEZ Prodej a.s. sjednána roční rezervovaná kapacita 55 MW. Celkem bylo v roce 2012 odebráno 54.682 kwh při celkových nákladech 275.454,-Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činí 5,04 Kč, v roce 2011 to bylo 4,37 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání elektrická energie – VO Frenštát pod Radhoštěm

Období	Skutečnost kWh.	Náklady Kč
I/IV	16.973	77.748,-

II/IV		11.263	61.930,-
III/IV		8.838	56.028,-
IV/IV		17.608	79.748,-
Celkem		54.682	275.454,-Kč

Průměrná cena za 1 kWh. **činila v roce 2012: 5,04 Kč.**

5.7.3. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2012 byl sjednán odběr energie, s podnikem ČEZ Prodej a.s.

Přehled čerpání elektrické energie a nákladů dle jednotlivých objektů

Odběrné místo		KWh.	Kč
Jaroňkova galerie		3.718 KWh.	29.825,-Kč
Jůvův dům		2.719 KWh.	13.508,- Kč
Zahradní domek		1.824 KWh.	12.010,-Kč
Celkem r. 2012		8.261 KWh.	55.343,- Kč

Část nákladů byla fakturována odběratelům – Zahradní domek.

5.7.4. Elektrická energie – Pustevny

Elektrická energie je fakturovaná přímo nájemci panu Vítu Pavlovi.

5.7.5. Zemní plyn

Zemní plyn byl v roce 2012 čerpán v osmi odběrných místech. V objektu Jaroňkova galerie jsme nainstalovali plynové topení na vytápění a ohřev pitné vody.

Náklady byly vypočteny dle ceníku Čez Prodej a.s. na rok 2012.

Wilkův dům	4.931 M ³	62.458,- Kč
Sluneční dům	1.231M ³	16.242,- Kč
Jůvův dům	2.496 M ³	32.960- Kč
Stolařská dílna,	15.623 M ³	202.543,- Kč

Tesařská dílna a sklad		
Vstupní DM WC, Hospody DM	9.565 M ³	123.566,- Kč
Frenštát Depo	26.075 M ³	332.882,- Kč
Ředitelství, Sušák, KDI a KDII	39.727 M ³	516.903,- Kč
Jaroňkova galerie	2.332 M ³	6.772,- Kč
Čerpáno:	101.980 M³	1.294 326,-Kč

Průměrná cena 12,70Kč/1m³ plynu

Část uvedených nákladů byla fakturována odběratelům: byty pan Chuděj, slečna Tichá v objektu Wilkova domu, nájemci Valašská hospoda na posledním groši a Vašková hospoda v dřevěném městečku, Sluneční dům pan Měrka a Frenštát byt paní Šimčíková.

5.7.6. Pitná voda – vodné, stočné

Čerpání pitné vody z jedenácti odběrných míst:

KD I a KD II	192 M ³
Jaroňkova galerie	72 M ³
Vodojem stráž	3 055 M ³
Vodojem PO	3 647 M ³
Ředitelství	195 M ³
Wilkův dům	214 M ³
Jůvův dům	50 M ³
Sluneční dům	45 M ³
Tesařská hala a sklad	661 M ³
Frenštát depo	344 M ³
Živé hospodářství	51 M ³
Spotřeba za rok 2012	8.526M ³

náklady:

- vodné 343.887,- Kč
- stočné 134.734,- Kč
- celkem 478.621,- Kč

Stočné nebylo účtováno v odběrných místech „Stráž - zadní vodojem – pitná voda“ a „Stráž HTP – hydrantové potrubí“ na požární vodu.

Pitná voda na Pustevnách je fakturovaná přímo nájemci.

5.7.6.1. Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2012

V přehledu jsou uváděny veškeré fakturované částky za jednotlivé dávky energií, zemního plynu a pitné vody. Nejsou započteny pouze částky za odběr elektrické energie a pitné vody v pohostinském zařízení Libušín a Maměnka na Pustevnách. Přímá fakturace nájemci panu Vítu Pavlovi za odebrání pitné vody a elektrické energie.

Přehled fakturace nájemcům dle druhů energií:

El. energie	VO Rožnov pod Radhoštěm	699.428,- Kč
	MO Rožnov pod Radhoštěm	12.010,- Kč
El. energie – celkem		711.438,- Kč
Zemní plyn – Rožnov pod Radhoštěm		103.159,- Kč
Pitná voda - Rožnov pod Radhoštěm		77.565,- Kč
Fakturace – celkem r. 2012		892.162,- Kč

5.8. ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY EPS, EZS A CCTV

Dále byly prováděny pravidelné revize elektrické zabezpečovací signalizace (EZS), elektrické požární signalizace (EPS), CCTV a opravy těchto systémů ve všech areálech Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Ústředním depozitáři a Oddělení péče o sbírky ve Frenštátě pod Radhoštěm, Areálu Pusteven a všech provozních a správních objektech VMP.

5.9. ISO/A

V tomto roce nám byly přiděleny finanční prostředky z kapitoly ISO/A (dotace z programu ISO 0,5 mil. Kč) na vybudování systému SZS a EPS v objektu Valašského muzea na pět pevných prodejních stánků v areálu Dřevěného městečka a rekonstrukci systému EPS v objektech – Vstupenky, Ozvučovací kabiny, Bývalé prodejny LÚV, řídicí místnosti (štábu) pro vedoucí účinkující souborů na akcích v areálu Dřevěného městečka.

6. EKONOMICKO - PROVOZNÍ ÚTVAR

6.1. EKONOMICKÝ ÚSEK

V roce 2012 bylo organizačně personální složení Ekonomického útvaru následující:

- náměstek útvaru – Petra Parmová
- oddělení ekonomické
  - o počet zaměstnanců: 6

Mimo zabezpečování účetní, finanční a personální agendy, ekonomický útvar zabezpečuje skladovou evidenci, pokladní služby včetně provozu vstupních turniketů a docházkového systému. Z dalších činností provádí převody majetku a podílí se na zajišťování majetkových záležitostí.

Rozpočtové ukazatele VMP

Základní personální údaje (§ 1 d)

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2012

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	7	4	11	11
31 – 40 let	10	9	19	18
41 – 50 let	14	13	27	26
51 – 60 let	21	17	38	37
60 let a více	7	1	8	8
celkem	59	44	103	100
%	57	43	100	X

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2012

Dosažené vzdělání	muži	ženy	Celkem	%
základní	4	1	5	5
vyučen	29	5	34	33
úplné střední	0	2	2	2
úplné střední odborné	16	25	41	40
vyšší odborné	0	0	0	0
vysokoškolské	10	11	21	20
celkem	59	44	103	100

Celkový údaj o průměrných platech

Průměrný hrubý měsíční plat:	16.536,-- Kč
------------------------------	--------------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2012

	Počet
Nástupy	57
Odchody	62

Trvání pracovního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2012

Doba trvání	počet	%
Do 5 let	37	36
Do 10 let	25	24
Do 15 let	17	17
Do 20 let	16	15
Nad 20 let	8	8
celkem	103	100

Jazykové znalosti zaměstnanců

U žádného místa nejsou stanoveny požadavky standardizované jazykové zkoušky. Jazykové znalosti jsou požadovány na úrovni běžné ústí a písemné komunikace.

Údaje o majetku, s nímž muzeem hospodaří (§ 1e)

Výše majetku	364 282 601,79
- z toho hodnota budov	220.691.609,62
Výše odpisů k 31. 12. 2012	86.528.022,83

Od 1. 1. 2009 **jsme** překročili ke změně způsobu odepisování. Odpisy jsme prováděli v souladu se zákonem o dani z příjmu, nyní vycházíme z předpokládané životnosti. Odepisujeme lineárním způsobem podle doby užívání. Tím jsme snížili objem odpisů. V roce 2012 jsme přehodnotili zařazení majetku a to u třech položek (EZS a EPS, klimatizace, GuidePort). V roce 2012 odpisy tvoří 17% nákladů.

Hospodářský výsledek

Údaje o rozpočtu (§ 1f)

	V Kč:
Příspěvek na provoz stanovený naší organizací rozpočtem schváleného rozpočtu na rok 2012	37.006.000,00

Zvýšení příspěvku na provoz úpravami rozpočtu zřizovatelem	42.878.000,00
Investiční prostředky	16.011.000,00

Doplnění provozních prostředků v celkové výši 370 tis. Kč, z toho:

- 300 tis. Kč na platy zaměstnanců
- 70 tis. Kč na PAP – výkaz pro monitorování a řízení veřejných financí

Kulturní aktivity (zdroj MK ČR odbor ORNK a OMG) celkem 159 tis. Kč, z toho:

- 50 tis. Kč na projekt „O Valašského Primáška“
- 59 tis. Kč na projekt „Poznej své předky v kontextu minulosti, ve spojení s jejich zvyky s přírodou a místem“
- 50 tis. Kč na projekt „Ladislav Nezdařil v básních a hudbě – pořad k 90. Výročí narození“

Účelové prostředky uvolněné z limitu 9822 – celkem 5 343 tis. Kč, z toho:

- 113 tis. Kč 134V513000003 ISO/B Dokumentace a evidence
- 30 tis. Kč 134V515000011 ISO/D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí
- 4 200 tis. Kč 134V112000085 Billův dům – odstranění havarijního stavu
- 1 000 tis. Kč 134V112000108 Libušín – odstranění havarijního stavu

Převod do roku 2013:

- u „Billova domu“ – nevyčerpaná dotace ve výši 4 200 000,- Kč
- u „Libušína“ - nevyčerpaná dotace ve výši 995 000,- Kč

Provozní finanční prostředky jsme vynakládali efektivně a hospodárně na stanovený účel.

Investiční dotace činily celkem 16 011 tis. Kč, z toho:

- 115 tis. Kč Dokumentace a evidence, ISO/B
- 5 496 tis. Kč ISPROFIN 134V1120 Rekonstrukce a nástavba provozní budovy
- 5 000 tis. Kč ISPROFIN 134V1120 Provozní budova – zateplení a výměna výplní otvorů
- 4 900 tis. Kč ISPROFIN 134V1120 Mlýnský náhon – rekonstrukce vodních systémů
- 500 tis. Kč Rekonstrukce EPS a instalace EZS a EPS v provozních objektech, ISO A

Přehled o nákladech a výnosech

Název položky	Schválený rozpočet v tis. Kč	Upravený rozpočet v tis. Kč	Skutečnost v tis. Kč
Spotřeba materiálu	3 900	3 926	3 905
Spotřeba energie	4 000	4 000	4 150
Prodané zboží	200	200	175
Aktivace dlouhodobého majetku	-1 000	-1 000	-421
Aktivace oběžného majetku	-750	-750	-282
Opravy a udržování	2 000	7 200	2 168
Cestovné	400	400	158
Náklady na reprezentaci	45	45	89
Ostatní služby	4 758	5 031	6 608
Mzdové náklady	22 878	23 123	23 800
Zákonné sociální pojištění	7 779	7 855	7 909
Zákonné sociální náklady	1 308	1 319	1 346
Jiné sociální pojištění	65	65	65
Daně	3	3	8
Jiné ostatní náklady	0	0	702
Odpisy dlouhodob. majetku	12 203	12 203	10 460
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 100	1 141	909
Ostatní náklady z činnosti	700	700	727
Ostatní finanční náklady	0	0	25
Náklady celkem	59 589	65 461	62 501

Tržby z prodeje vl. výrobků	80	80	105
Tržby z prodeje služeb	14 000	14 000	14 025
Tržby z pronájmu	2 500	2 500	2 779
Tržby z prodaného zboží	400	400	313
Výnosy z prodeje materiálu	100	100	114
Výnosy z prodeje DHM	0	0	51
Čerpání fondů	4 200	4 200	4 267
Ostatní výnosy z činnosti	1 300	1 300	2 310
Úroky	3	3	2
Ostatní finanční výnosy			

Výnosy z nároku SR	37 006	42 878	38 685
Výnosy z ost. transferů			
Výnosy celkem	59 589	65 461	62 651

Hospodářský výsledek	0	0	150 333
Hospodářský výsledek (po zdanění)	0	0	0

Aktiva a pasiva organizace – stav k 31. 12. 2012

Aktiva		V tis. Kč
Dlouhodobý nehmotný majetek		7 520
Dlouhodobý hmotný majetek		261 393
Dlouhodobé pohledávky		0
Zásoby		6 581
Odběratelé	(311)	8
Krátkodobé zálohy	(314)	1 754
Jiné pohledávky	(315)	29
Pohledávky za zaměstnanci	(335)	174
Daně	(341,342,343)	114
Náklady příštích období	(381)	180
Příjmy příštích období	(385)	260
Pokladna	(261)	210
Ceniny	(263)	59
Běžný účet	(241)	8 823
Běžný účet FKSP	(243)	594
Aktiva celkem		287 699

Pasiva		V tis. Kč
Jmění	(401)	271 429
Dotace na pořízení dlouhodobého majetku	(403)	133
Fond odměn	(411)	1 180
Oceňovací rozdíly při změně metody	(406)	-928
Fond kulturních a sociálních potřeb	(412)	479
Fond rezervní	(413,414)	2 792
Fond reprodukce majetku	(416)	6 253
Dodavatelé	(321)	1 247

Krátkodobé přijaté zálohy	(324)	40
Zaměstnanci	(331)	1 559
Jiné závazky vůči zaměstnancům	(333)	2
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336)	794
Ostatní přímé daně	(342)	133
Závazky k ústředním rozpočtům	(347)	
Výdaje příštích období	(383)	2
Výnosy příštích období	(384)	888
Dohadné účty pasivní	(389)	1 643
Ostatní krátkodobé závazky	(378)	53
Výsledek hospodaření (zisk)	(493)	0
Pasiva celkem		287 699

Výsledek hospodaření VMP v roce 2012 je vyrovnaný.

Ministerstvo kultury nás dotovalo 60 %, rozdíl nákladů byl hrazen z vlastních výnosů.

Nejvyšší položkou v nákladové části jsou osobní náklady, tvoří 51 % celkových nákladů.

Další vysokou položkou je spotřeba materiálu. Tato položka zahrnuje materiál k zajištění provozu VMP, šindel na opravy střech na muzejních objektech, materiál na opravy a udržování objektů, pohonné hmoty, čisticí a úklidové potřeby, pořízení drobného majetku do nových objektů, ochranné oděvy a další.

Vysoké částky vydáváme na opravy předmětů a budov, opravy EPS a EZS, revize a další, abychom uchovali a udržovali objekty valašského muzea v provozuschopném a dobrém stavu. Další vysokou nákladovou položkou jsou odpisy majetku.

Ve výnosech je nejvyšší položkou tržba ze vstupného, činí 57 % z celkových vlastních výnosů. Významným zdrojem našich příjmů je výnos z nájemného námi nevyužívaných prostor a v neposlední řadě výnos z reklamy.

Výnosy nám také vylepšila dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši Kč 210 451,70 Kč.

Mzdové prostředky

Limit pro mzdové náklady roku 2012 byl:

- 23 123 tis. Kč
  - o z toho na platy: 22 539 tis. Kč
  - o na OON: 584 tis. Kč

Limit na platy byl překročen o 595 001,- Kč, rozdíl jsme pokryli z FO, limit pro OON byl vyčerpán. Stanovený přepočtený počet pracovníků **139** lidí jsme dodrželi, skutečný stav přepočtených pracovníků byl **117**.

Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

V roce 2012 proběhla jako první kontrola ve Valašském muzeu v přírodě ze strany Ministerstva kultury, Odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií. Probíhala ve dnech 24. 7. – 25. 7. 2012. Předmětem kontroly bylo čerpání dotací z programu ISO, podprogramu D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí v letech 2009 – 2011. Opatření k nápravě nebylo uloženo.

Další kontrola byla ze strany Ministerstva kultury, Odboru interního auditu a kontroly. Probíhala ve dnech 22. 10. 2012 – 2. 11. 2012. Předmětem kontroly bylo hospodaření s rozpočtovými prostředky a s majetkem státu, dodržování právních předpisů a opatření přijatých MKČR, hospodárnost, efektivnost a účelnost operací při zajišťování úkolů.

Kontrolou nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně.

Od roku 2011 probíhá v naší organizaci kontrola ze strany Finančního úřadu ve Vsetíně.

Jedná se o kontrolu projektu NG č. 0034, který byl v roce 2011 podroben kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu, územního odboru XIV. Olomouc, kterým byly kontrolovány "Peněžní prostředky v rámci finančních mechanismů Evropského prostoru a Norska". Na základě jejich zjištění byla u nás zahájena výše uvedená kontrola ze strany finančního úřadu. Dále na základě závěrů NKÚ, z důvodu ohlašovací povinnosti, podalo MFČR podnět na přezkoumání správnosti zadávání veřejných zakázek v rámci tohoto projektu na ÚHOS.

Kontrola ze strany finančního úřadu nebyla v roce 2012 uzavřena. Šetření ze strany ÚHOS také nebylo skončeno.

6.2. PROVOZNÍ ÚSEK

V roce 2012 bylo organizačně personální složení provozního úseku následující:

- od 1.3.2012 začal ve funkci vedoucího provozního úseku působit Ing. Andrzej Sikora, který převzal úkoly na úseku vedení provozního úseku po předchůdci Ing. Petrovi Jurečkovi - provozně ekonomickém náměstkovi, který ukončil pracovní poměr k 31. 3. 2012.

v rámci provozního úseku působí:

- oddělení programů a propagace
  - o vedoucí oddělení: PhDr. Radek Hasalík
  - o počet zaměstnanců: 6, k 31. 8. 2012 skončil pracovní poměr Mgr. Danielovi Šamánkovi
- oddělení služeb návštěvníkům
  - o vedoucí oddělení: od 1. 2. 2012 Julie Hlavenková
  - o počet zaměstnanců: 19
- oddělení hospodářské správy

- vedoucí oddělení: od 1. 2. 2012 Julie Hlavenková
- počet zaměstnanců: 5
- oddělení ostrahy
  - vedoucí oddělení: Zdeněk Miklík
  - počet zaměstnanců: 15
- správa počítačové sítě
  - správce počítačové sítě Jan Jurča

1.2.1. Návštěvníkový provoz

V roce 2012 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) navštívilo celkem 251 980 osob, což je o 25 858 osob MÉNĚ než v roce 2011.

Přehled návštěvnosti v jednotlivých areálech Valašského muzea v přírodě (DM – Dřevěné městečko, MD – Mlýnská dolina, VD – Valašská dědina) za období 1. 1. – 31. 12. 2012, je vyjádřen ve srovnání s celkovým ukazatelem návštěvnosti za identické období roku 2011.

VMP CELKEM	ZÁKLADNÍ	DĚTSKÉ	SNÍŽENÉ	BEZPLATNÉ	2012 CELKEM	2011 CELKEM	ROZDÍL
DM	84 930	29 157	20373	26401	160 861	187 955	-27 094
VD	36 308	19 785	4 897	556	61 546	59 212	2 334
MD	19 086	5 988	2 294	148	27 516	28 484	-987
VÝSTAVY	1 124	176	562	195	2 057	2 187	-130
CELKEM	141 448	55 106	28 126	27 300	251 980	277 838	-25 858

1.2.2. Oddělení služeb návštěvníků a hospodářské správy

Oddělení služeb návštěvníkům zajišťuje v rámci muzea nejdůležitější činnost – styk s veřejností.

V rámci jeho činnosti jsou, poskytovány návštěvníkům průvodcovské služby a informace v areálech Dřevěného městečka, Mlýnské doliny, Valašské dědiny včetně zajištění úklidu. Dále je zajišťován provoz a úklid výstavních prostor v centrální budově Sušáku. Z další činnosti je zajišťování mimořádných prohlídek, svatebních obřadů a bohoslužeb v kostele sv. Anny.

Hlavním předpokladem pro chod tohoto úseku je dostatek kvalifikovaných pracovníků - průvodců, demonstrátorů, kteří poskytují informace návštěvníkům muzea a jsou schopni operativně řešit nepředvídatelné provozní situace. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb se osvědčili studenti, naopak důchodci jsou využíváni především jako demonstrátoři v areálu Valašské dědiny.

Na hlavní sezonu je proto každoročně nutno zvýšit počet průvodců, demonstrátorů a pokladních na víc než desetinásobek základního stavu. V roce 2012 bylo na krátkodobé smlouvy zaměstnáno celkem 43 osob. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb je většinou dáována přednost studentům. V roce 2012 pracovalo v oddělení

služeb 14 studentů, 16 důchodců (převážně jako demonstrátoři v areálu VD) a 13 pracovníků v produktivním věku.

Pro ověření kvality jejich činnosti jsou prováděny namátkové kontroly. Vyřizování objednávek prohlídek bylo po dobré zkušenosti z předchozího roku zajišťováno přímo na oddělení služeb návštěvníkům. Tímto způsobem bylo dosaženo vyšší operativnosti a lepší informovanosti návštěvníků.

Prohlídky areálů Dřevěného městečka a Valašské dědiny jsou zpravidla individuální, poskytují se rovněž prohlídky pro organizované výpravy, zejména z řad cizinců. V těchto areálech jsou ve všech objektech pracovníci muzea, kteří poskytují kvalifikovaný výklad.

1.2.3. Oddělení programů a propagace

V roce 2012 hlavní činnost oddělení spočívala v:

- realizaci programové skladby VMP včetně organizace programů, tvorbě dramaturgie a smluvního zabezpečení jednotlivých pořadů.
- zabezpečení propagační činnosti, zpracovávání tiskových zpráv, spolupráci s rozhlasem a televizí, aktualizací webových stránek.
- zpracování grafické podoby propagačních materiálů, tiskovin, plakátů a letáků k zajištění propagace pořadů Valašského roku a všech expozic a výstav VMP,
- zpracování grafické podoby programového sborníku Valašský rok, koordinaci součinnosti s externími tiskárnami, které tisknou propagační materiály, příp. publikace VMP, aktualizací všech propagačních materiálů, zpracování grafické podoby propagačních materiálů, tiskovin, plakátů a letáků k zajištění propagace pořadů Valašského roku a všech expozic a výstav VMP.

K pravidelným činnostem patřilo také zasílání informací o připravovaných programech a výstavách veřejným sdělovacím prostředkům (TV Beskyd, ČT Ostrava, ČR Ostrava, ČR Brno, Rádio Haná a další).

1.2.4. Oddělení ostrahy

V rámci Oddělení ostrahy muzea jsou vykonávány dva druhy činnosti: výkon strážní služby (ostraha) a obsluha elektronického požárního a zabezpečovacího systému a kamerového systému (monitoring). V rámci pořadů Valašského roku a při akcích pořádaných externími subjekty jsou pracovníci ostrahy zapojováni také do dalších činností (organizace pohybu osob a vozidel, hlídání výstav). K jejich pracovním povinnostem patří také péče o služebního psa.

1.2.5. Správa počítačové sítě

Hlavní náplní je zabezpečení bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky především správou serverů, ochrana dat, aktualizace, správa uživatelských programů, opravy a odstraňování mimořádných stavů.

Hlavní pracovní náplní správce počítačové sítě je zajištění bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky v rámci celého muzea.

Správa serverů:

- diagnostika spuštěných aplikací
- zabezpečení dat proti externímu napadení
- aktualizace nainstalovaného software a dodržování autorských práv
- monitorování využívání datového prostoru
- pravidelné zálohování uložených dat
- správa uživatelských účtů
- správa emailových účtů
- profylaxe
- odstraňování mimořádných stavů a havarijních situací ve spolupráci se smluvními firmami
- návrh koncepce modernizace a rozšiřování podnikové sítě a její konzultace s pracovníky odborné smluvní firmy, určování priorit rozvoje a předkládání požadavků vedení muzea ke schválení

Správa jednotlivých PC a periférií:

- tvorba jednoduchých programových aplikací na základě požadavků definovaných uživatelem

Uživatelská podpora a konzultační služby:

- zaškolování pracovníků z hlediska počítačové a telekomunikační techniky

6.3. VALAŠSKÝ ROK 2012

Na realizaci Valašského roku 2012 se podílely všechny tři útvary Valašského muzea v přírodě. Provozně-ekonomický útvar, resp. oddělení produkce a programů, realizovalo celkem 23 jedno nebo vícedenních pořadů, včetně tří mezinárodních folklorních festivalů. Útvar pro odbornou činnost realizoval celkem 9 pořadů Valašského roku, kromě toho 9 výchovně-vzdělávacích pořadů a 10 bohoslužeb. Stavebně-technický útvar realizoval dva pořady Valašského roku. Celkem bylo realizováno 53 pořadů Valašského roku 2012.

Na realizaci Valašského roku 2012 se podíleli tři pracovníci oddělení produkce a programů Valašského muzea v přírodě (PhDr. Radek Hasalík, Mgr. Jaroslava Kvapilová, Milena Bahounková).

6.3.1. Programová skladba jednotlivých pořadů valašského roku

Masopust - 11. února 2012

Celodenní prezentace 16 řeznických firem, spojená s 15. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou klobásku a 5. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou tlačenku. Masopustní občůzky zajistily soubory Beskyd ze Zubří a Javořina z Rožnova a pochovávání basy soubor Radhošť z Rožnova.

1.974 návštěvníků, tržba 239.076,- Kč, náklady 64.628,- Kč

Květná neděle - 1. dubna 2012

Velikonoce na Valašsku - 7. - 9. dubna 2012

Bílá sobota byla koncipována jako velký velikonoční jarmark, letos za účasti 118 lidových výrobců a prodejců za všechny tři dny pořadu. Hod Boží velikonoční – sváteční neděle se soubory Vizovjének z Vizovic a Ondřejníc ze Staré Vsi, s muzikou Kotár z Rožnova a s rapačáři z Tylovic byla zaměřena na zvykosloví. Sváteční atmosféru podpořilo i vystoupení Malého komorního družení z Rousínova. Červené pondělí proběhlo s muzikami souborů Soláň a Radegast z Rožnova a s folklorním souborem Ostravička z Frýdku-Místku.

19.350 návštěvníků, tržba 885.579,- Kč, náklady 131.687,- Kč

K Janu Rokytovi z Jasenné - 14. dubna 2012

90minutový pořad (K) Janu Rokytovi z Jasenné autorsky připravil Jan Rokyta mladší spolu s Obecním úřadem Jasenná, jehož zástupci předali během pořadu panu Rokytovi staršímu Čestné občanství jeho rodné obce Jasenná. Hlavními účinkujícími byly Cimbálová muzika Technik z Ostravy, Valašský soubor Portáš z Jasenné a Cimbálová muzika Vizovský Juráš, sólovými interprety byli Jarmila Šuláková a Josef Laža, Liselotte Rokyta, Lenka Mrlinová a Pavel Ptáček, hostem pořadu byl spisovatel Ludvík Vaculík. Moderovala Magdalena Múčková. Pořad skončil v 16.30. Cílem pořadu bylo slavnostní předání Čestného občanství jeho rodné obce Jasenná panu Janu Rokytovi staršímu, dlouholetému redaktorovi Českého rozhlasu Ostrava a celoživotnímu muzikantovi.

255 návštěvníků Dřevěného městečka, tržba 10.930,- Kč, náklady 1.500,- Kč

Jaro na dědině (spojené se Stavěním máje) - 1. května 2012

Ústředním tématem programu je jak klasický, všední pracovní den obecně „na dědině“, tak i sváteční oslava příchodu jara a prvního máje – stavění máje, které návštěvníkům předvedl folklorní soubor Ovčák z obce Hovězí. Vybrané objekty a venkovní prostory byly po celou dobu trvání programu oživeny demonstrátory jednak z řad muzejních pracovníků, kteří dokáží plnohodnotně návštěvníkovi zprostředkovat činnost jako např. zpracování čerstvě střížené ovčí vlny, tkaní sukna na tkalcovském stavu, stloukání másla, výrobu provazů, vaření tradičních valašských pokrmů, bělení prádla, práci na polích a v zahrádkách.

1.950 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba 145.725,- Kč, náklady Jaro na dědině 17.340,- Kč, náklady Stavění máje 8.000,- Kč

Slabikář devatera řemesel - 26. května 2012

Pořad seznamuje zájemce všech věkových kategorií s vybranými tradičními řemesly a činnostmi. Jeho nespornou předností je skutečnost, že si návštěvníci mohou všechny předváděné činnosti sami vyzkoušet a část vyrobených výtvarů si rovněž odnést domů. Letos při pořadu účinkovaly dětské soubory Soláněk z Hutiska a Divadlo dětského diváka z Přerova.

1.076 návštěvníků, tržba 56.021,- Kč, náklady 21.875,- Kč

Kácení máje - 27. května 2012

Letos se souborem Zákopčan ze Zákopčí.

404 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba 35.710,- Kč, náklady 9.880,- Kč

Krásné lilie z celého světa - 29. června - 7. července 2013

11. ročník celostátní výstavy lilií, organizované ZO LILIOUM Brno.

Náklady 25.000,- Kč

Zvonečkový jarmark - 30. června 2012

Program vychází v ústřety velkému množství keramiků a hrnčírů, kteří usilují dostat se alespoň jednou v roce do Valašského muzea v přírodě, snahou režiséra pořadu je tudíž saturace zájmu této profesní skupiny, tomu odpovídá skutečnost, že pořadu se letos zúčastnilo sedmdesát výrobců a prodejců z České republiky a ze Slovenska.

1.339 návštěvníků, tržba 72.610,- Kč, náklady 25.828,- Kč

20 let obnovení činnosti Hasičské vzájemné pojišťovny a.s. - 1. července 2012

Celodenní program připravený ve spolupráci s Krajským sdružením hasičů Zlínského kraje. Ukázky hasičské techniky a činnosti mladých hasičů spojené s propagační jízdou historických hasičských vozidel doprovázela Hasičská dechová hudba z Bolatic.

825 návštěvníků, tržba 29.520,- Kč, náklady 12.040,- Kč

Kouzelná nitka - 5. července 2012

Již po několik let tradiční pořad je připomínkou starých textilních technik, především ženských ručních prací. S ohledem na den velkého církevního svátku jsme se zaměřili jen na drobné ruční práce, které byly v minulosti běžným doplňkem domácích povinností žen. Návštěvníci měli možnost sledovat nejen, jak nitka vzniká spřádáním na kolovratu, ale také její následné využití. Zručné ženy předváděly tkaní popruhů na destičce a karetkách, pletení na cívce, pletení na jehlicích, techniku pletení na rámu – krosience, drhání, dále také síťování, háčkování, vyšívání, vázání frivolítek, paličkování, hotovení Zašovských kytiček. Sváteční náladu navodila cimbálová muzika Valašský vojvoda z Kozlovic v čele s primášem Zdeňkem Toflem.

1.553 návštěvníků, tržba 81.311,- Kč, náklady 22.196,- Kč

Hejův nožík - 6. července 2012

16. ročník mezinárodního setkání řezbářů z příhraniční části Moravy, Slovenska a Polska. Programu se účastní převážně neškolení lidoví řezbáři, moderátor v průběhu celého dne seznamuje návštěvníky s jednotlivými řezbáři.

I sami návštěvníci mají dle svého zájmu možnost jednotlivě s řezbáři probrat případný zájem o toto řemeslo, zakoupit si jejich výrobky nebo dláta. Každý ročník má téma, kterému mohou řezbáři přizpůsobit své práce zhotovované

během programu, několik jich každoročně obohatí sbírkový fond VMP. V letošním roce bylo tímto tématem "Lidová muzika a muzikanti".

1.936 návštěvníků, tržba 117.880,- Kč, náklady 26.711,- Kč

Nědaleko za cestú - 7. července 2012

Jako náhradu za neuskutečněný pořad s muzeem v přírodě v polském Chorzowie se nakonec podařilo zajistit účinkování souboru Valašský vojvoda z Kozlovic. K tomuto souboru byla ještě ze stejného regionu zajištěna cimbálová muzika Radegast z Frenštátu pod Radhoštěm, pro hraní v areálu Dřevěného městečka od dopoledních hodin po vystoupení souboru. Podle místa, odkud účinkující pocházejí, byl upraven název pořadu. Součástí pořadu byla účast dvaceti lidových výrobců a prodejců.

1.466 návštěvníků, tržba 77.823,- Kč, náklady 22.200,- Kč

Ladislav Nezdařil v básních a hudbě - 7. července 2012

Večerní hudební pořad spojený s recitací, věnovaný nedožitým devadesátinám rožnovského básníka Ladislava Nezdařila se konal na amfiteátru Valašské dědiny. Účinkovali: Tomáš Kočko s orchestrem a pozvanými hosty a sourozenci Ulrychovi.

695 návštěvníků, tržba 52.790,- Kč, náklady 101.534,- Kč

Valašsko a jeho muzikanti - 8. července 2012

Pořad mapoval oblast Frenštátska od prvních zmínek o příchodu Valachů na Hukvaldské panství po akce společenské 19. století, až do konce sedmdesátých let 20. století, kdy končí největší rozmach sběratelské činnosti. Soubor Sedmikvítek představil novou generaci folklorních souborů a soubor Radhošť z Trojanovic generaci, která stála u vzniku prvních folklorních souborů, které zpracovávaly sběr lidových tanců a písní. Účinkoval ing. Radomír Golas jako představitel mladší generace sběratelů a upravovatelů lidové písně. Mluvené slovo a taneční vystoupení byla proložena promítáním starých fotografií, pouštěním zvukových záznamů na CD a filmových na DVD. V areálu Dřevěného městečka hrála od 10.00 do 14.30 cimbálová muzika Radhošť z Rožnova. Přítomni byli lidoví výrobci, kteří se zúčastnili sobotního pořadu 7. července.

Dřevěné městečko navštívilo 842 návštěvníků, tržba 49.832,- Kč, náklady 23.000 Kč

Pekařská sobota - 14. července 2012

19. ročník setkání mistrů cechu pekařského za přítomnosti 23 pekařských firem z České republiky i ze Slovenska, které prezentovaly své zboží návštěvníkům muzea. Pořad s pekařskými soutěžemi o vynikající chleba a o vynikající rohlík, soutěží v netradičních pekařských disciplínách, soutěží o nejlepší pekařský stánek a bohatým kulturním programem vrcholícím vystoupením Dechové hudby Mistrůňanka.

5.381 návštěvníků, tržba 239.085,- Kč, náklady 85.070,- Kč

O valašského primáška - 15. července 2012

Závěrečný koncert týdenních tvůrčích dílen, konaný v Janíkově stodole v Dřevěném městečku.

912 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba 42.559,- Kč

Anenská pouť - 22. července 2012

Anenská pouť se mší svatou na počest sv. Anny, tradičním krojovaným procesím z farního kostela Všech svatých v Rožnově pod Radhoštěm do kostela sv. Anny ve Valašském muzeu v přírodě a dobovou lidovou slavností se stánky a pouťovými atrakcemi.

3.828 návštěvníků, tržba 113.668,- Kč, náklady 56.561,- Kč

Dny řemesel a setkání kovářů - 28. a 29. července 2012

22. ročník setkání mistrů starých řemesel: kovářů, tesařů, kameníků, bednářů, klempířů, dráteníků. Prezentace výroby štípaných plotů, dřevěných žebříků, loukořového kola, násad do náradí, dřevěných sudů, oken a dveří, restaurování historického nábytku. Prezentace Ruční papírny z Velkých Losin a historické projekční kanceláře, prezentace benzínových motorů z muzejních sbírek. Setkání kovářů, podkovářů a uměleckých kovářů z České republiky spojené s výstavkou jejich prací ve vestibulu Janíkovy stodoly. Kulturní náplň pořadu zajistila v sobotu Kubalova muzika ze Staré Bystrice a soubor Zwarte fanfare z Nizozemí a v neděli slovenský soubor Stavbár z Žiliny a soubor Staré gatě z Rožnova.

5.621 návštěvníků, tržba 251.536,- Kč, náklady 144.354,- Kč

Starodávny jarmark - 11. – 12. srpna 2012

Dvoudenní rozmanitý program nabídl všem věkovým kategoriím návštěvníků možnost strávit volný víkend v příjemném prostředí navozujícím jarmareční atmosféru minulého století. Kejkliři, žongléři a šermíři, potulní zpěváci, flašinetář, dětské kolotoče a houpačky, divadélko, vodník převozník, astrolog či věštkyňe, cukrárna s pražírnou kávy, jazz, dixieland, dechovka, folklor či valašský rock – a kromě toho více než stovka lidových výrobců s nejrozmanitějším jarmarečním zbožím - z této nabídky mohli návštěvníci po oba dny podle svého gusta vybírat.

6.489 návštěvníků, tržba 355.763,- Kč, náklady 142.914,- Kč

Vůně lesa a dřeva - 18. srpna 2012

Pořad konaný ve spolupráci s Lesy České republiky, s.p., Lesní správou v Rožnově pod Radhoštěm, spojený s ukázkami ručního zpracování dřeva a jeho využití, například výrobou štípaných plotů, dřevěných žebříků, loukořového kola, násad do různého náradí, dřevěných sudů, oken a dveří. K vidění bude také pokrývání střechy ručně štípaným šindelem a jeho výroba. Součástí pořadu budou i soutěže pro děti zaměřené na zpracování dřeva a také prezentace sokolnictví. Kulturní náplň zajistí soubor Gorole z Mostů u Jablunkova a kapela Švejk band z Plzně.

1.374 návštěvníků, tržba 84.576,- Kč, náklady 61.636,- Kč

Slezský soubor Heleny Salichové - 19. srpna 2012

Na účinkování v nedělním odpoledni byl vybrán Slezský soubor Heleny Salichové, který ve svém repertoáru zpracovává folklor oblasti kolem Ostravy. Vybrán byl hlavně proto, že soubor slaví tento rok 35. výročí svého založení.

1.077 návštěvníků, tržba 43.966,- Kč, náklady 12.020,- Kč

Zahrádka na dědině - 25. srpna 2012

Celodenní pořad pro milovníky zahrádky v areálu Valašské dědiny uvítal 12 výrobců a prodejců se zahradnickým nebo příbuzným sortimentem, kulturní náplň i s předváděním tradičních řemesel (zpracování lnu, vlny a konopí) zajistil od 10.00 do 16.00 Valašský soubor Závřšan z Nedašova na Valašskokloboucku.

993 návštěvníků, tržba 86.700,- Kč, náklady 10.472,- Kč

Z druhé strany Radhoště – ozvěny frenštátského folklorního festivalu - 26. srpna 2012

Odpolední koncert dvou folklorních souborů (Folklorní soubor Magura z Kežmaroku a Slovácký soubor Hrozénka z Prahy) zúčastněných na frenštátském folklorním festivalu, kteří pod vedením Mgr. Jany Šamánkové přijeli hostovat do Valašského muzea v přírodě.

695 návštěvníků, tržba 36.724,- Kč, náklady 7.520,- Kč

Muzicírování se Soláněm - 9. září 2012

Do tohoto pořadu si zve zajímavého hosta místní soubor Soláň. Tentokrát to byl lašský soubor písní a tanců Ondřejnica. Pořad je vhodný pro uvedení jak na Komorním amfiteátru nebo v Janíkově stodole. Tento pořad si v nabitém prostoru Valašského roku vytvořil své místo a našel i mezi obyvateli Rožnova své stálé příznivce.

936 návštěvníků, tržba 39.147,- Kč, náklady 19.612,- Kč

Běh rodným krajem Emila Zátopka - 15. září 2012

10. ročník Běhu rodným krajem Emila Zátopka měl jako každoročně cíl v Dřevěném městečku Valašského muzea v přírodě, místo posledního odpočinku Emila Zátopka na Valašském Slavíně. Na závodu odstartovaném v 11.00 v Zátopkově rodišti Kopřivnici za příznivého počasí startovalo 225 závodníků oproti loňským 204 závodníků, letos byl překonán traťový rekord.

Vstup volný, 1.450 volných vstupenek, náklady 63.031,- Kč

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím - 21. září 2012

Tradiční lampiónový průvod pro děti i jejich rodiče se letos uskutečnil v Rožnově už po sedmnácté. Začal kolem půl sedmé večer slétáváním broučků v parku u hudebního altánu. Po setmění se průvod vydal nejprve cyklostezkou do dolního parku, kde se zatočil a pokračoval hlavní alejí zpět do parku horního a následně pak branou u Janíkovy stodoly do Valašského muzea. Majitelé lampiónků s živým ohněm zde museli svíčky zhasnout, ostatní se mohli i se svými světýlky rozprchnout po městečku - mohli zavítat do

Janíkovy stodoly na pohádku „O černokněžníkovi a ševci“ v podání bečvanského ochotnického divadla Bod.

Vstup volný, cca 1.500 návštěvníků, náklady 2.810,- Kč

Podzim v zahradě a v chalupě - 22. září 2012

Hlavní náplní byla prezentace pracovních činností, které se odbývaly právě na konci září a v říjnu. Valašská dědina tak znovu ožila a nabídla návštěvníkům nejen ukázky podzimních prací, ale také ochutnávku jídel z tradiční valašské kuchyně. U fojtství z Lidečka se mlátilo obilí na strojní bubnové mlátičce. Prováděla se lehká orba všech políček. Z tradičních činností se demonstrovalo také zpracování lnu od lámání na lamkách a patírkách, česání na vochlích a spřádání na kolovratu. V provozu byla mimo kovárny a větrného mlýna z Kladník také suširna ovoce ze Seninky, kde se sušila jablka a hrušky a také mlýnek na pohanku, umístěný ve stodole u chalupy miškáře ze Študlova. Pod komorou ze Seninky se šrotovaly jablka a z nich se lisoval čerstvý mošt, který mohli návštěvníci také ochutnat. U Šturalovy pasekářské usedlosti se řezalo dřevo na cirkulárce, poháněné benzinovým motorem. V ohradě u stániska z Rákošového probíhala podzimní stříž ovcí Valašek.

671 návštěvníků, tržba 55.350,- Kč, náklady 15.886,- Kč

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex - 20. října - 2. listopadu 2012

Výstava se stala již pravidelnou součástí programové nabídky Valašských roků, kdy představuje a prezentuje výpěstky zemědělství z minulosti a ze současnosti. Jsou zde k vidění odrůdy ovoce, okopanin a obilovin, které byly pěstovány nejen na Valašsku v minulosti, přičemž tyto odrůdy a další zajímavosti může návštěvník přímo na místě srovnávat s odrůdami současnými, které v poslední době dobývají český zemědělský trh. Většina vystavených vzorků plodin ze skupiny tzv. starých odrůd jsou pěstovány v areálu Valašské dědiny v rámci problematiky Zachování starých a krajových odrůd zemědělských plodin“. Výstava se připravuje ve spolupráci s ČZS Vsetín, Konopářský svaz ČR – Praha, CZ Fruit sady Vilémov, SETIVA Keřkov a.s. a VESA Velhartice šlechtění a množení brambor a.s.. V průběhu výstavy dne 27. 10. 2012 byla pořádána přednáška na téma o prezentaci a pěstování okopanin – brambor, kterou v rámci spolupráce zajistil doktorand Ing. Karel Drápal – Mendelova univerzita Brno.

2.012 návštěvníků v Dřevěném městečku, náklady 5.000,- Kč

Mikulášský podvečer - 5. prosince 2012 od 14.00 do 19.00

Program přibližuje atmosféru Mikulášských nadílek z přelomu 19. a 20. století, je zaměřen především na dětského návštěvníka. V rámci programu je prezentováno zvykosloví předvánočního období – obchůzky Mikuláše a jeho družiny, nadělování drobných dárečků Mikulášovou Matičkou, obchůzky ponocného městečkem, výroba papírových ozdob, zdobení perníčků. Expozice jsou oživeny některými řemesly – textilní techniky (předení, vázání rukavic na formě), řezbář – betlémové figurky, aj. Součástí programu je i

ukázka výroby papírových ozdob, které si mohou návštěvníci také sami vyrábět, a také prodej drobných vánočních dárků, např. papírových ozdob, textilních výrobků, keramiky, vánočních háčkovaných ozdob. Odpolední program v Janíkové stodole byl doplněn vystoupením Divadla v batohu s loutkovou pohádkou pro děti Zatoulané botičky a koncertem pěveckého sboru Basové G při Gymnáziu Františka Palackého ve Valašském Meziříčí, který vystoupil v kostelíku sv. Anny. Mikulášská nadílka proběhla rovněž v Janíkové stodole.

Program navštívilo 614 návštěvníků, děti do 15 let měly vstup zdarma, tržba 20.108,- Kč, náklady 20.458,- Kč

Vánoce na dědině – 6. - 7. a 10. - 15. prosince 2012

Pořad je zaměřen na prezentaci vánočních obyčejů, stravy a rukodělných technik od starých forem, jejichž kořeny sahají do předkřesťanských dob, až ke zvykům udržujícím se dodnes. Cílovou skupinou byly především základní školy, přihlásilo se však i několik škol mateřských, středních, ale i důchodci, speciální školy, a střední škola pro sluchově postižené.

Účastníci se prošli po Valašské dědině, kde je lektoři seznámili s fakty o vánočních svátcích. Děti viděly přástky spojené s předvánoční dobou ve valašské chalupě. Jinde pečení a zdobení perníčků, ukázky práce kováře a kovářských výrobků, výrobu pánů a mrváňů, úpravu štedrovečerního stolu. Z vánočního zvykosloví bylo prezentováno např. lití olova a pouštění lodiček, děti se zúčastnily vyučování ve staré škole se zpíváním koled, seznámily se s výrobou oplatků z oplatečnice, svíček a obětín z včelího vosku, dozvěděly se o štedrovečerních pokrmech na Valašsku v minulosti, ochutnaly perník a čaj z devatera kvítí. Z dalších činností byly připraveny ukázky tkaní hadrových koberců, výroby krpců, slaměných výrobků, výroby březových metel a šindelů. Cílem programu je dovolit dětem pocítit atmosféru valašské vesnice v době Vánoc a přiblížit jim známá i méně známá fakta o těchto svátcích.

5 671 návštěvníků, tržba 293 200,- Kč, náklady 83.779 Kč

Vánoční setkání v Janíkové stodole - 13. prosince 2012 od 17.00

Komponovaný pořad mluveného slova a písní za účasti významných osobností společenského a kulturního života, byl již tradičně připraven ve spolupráci s Valašským muzeem v přírodě a Českým rozhlasem – studio Ostrava.

Hudební režii pořadu měl Jan Rokyta ml., režii za Český rozhlas – studio Ostrava měla Dagmar Misařová.

Mezi hosty letošního a zároveň posledního Vánočního setkání byli Joel Ruml - synodní senior ČCE, Zuzana Maléřová - regionální spisovatelka, Dakar – Karel Loprais - světoznámý účastník rallye Paříž, Štěpán Rak – světový kytarový virtuos, Matěj Rak - světový kytarový virtuos

Hudební složku zabezpečovala Cimbálová muzika Kotár a otec a syn Rakové. Celý dvouhodinový pořad byl ze záznamu vysílán na druhý svátek Vánoční na frekvencích Českého rozhlasu – studio Ostrava.

224 návštěvníků, tržba 24.600,- Kč, náklady 67.150,- Kč

Vánoční jarmark - 15. prosince 2012

Nabídka vánočních dárků z dílen 105 lidových výrobců a prodejců spojená s bohatým zvykoslovným programem za účasti Komorních žesťů z Valašského Meziříčí, souboru Kelčovan z Čadce, cimbálové muziky Javořina se sólisty a Bartošova dětského folklorního souboru ze Zlína, v areálu Dřevěného městečka občůzky mikulášské družiny z Valašských Klobouk a lucek ze souboru Radhošť, pro veřejnost zpřístupněné objekty ve Valašské dědině.

Návštěvnost v Dřevěném městečku 6.648 osob, dohromady s Valašskou dědinou 8 825 osob, tržba 496 556,- Kč, náklady 67.385,- Kč

Živý betlém - 22. - 23. prosince 2012

Lidová hra podle Evangelia svatého Matouše o narození Ježíše Krista, vycházející z tradice vánočních pastýřských her v podání muzikantů a zpěváků z rožnovských souborů Javořina, Radhošť a Soláň.

956 návštěvníků, tržba 38.660,- Kč, náklady 53.072,- Kč

6.3.2. Folklorní festivaly

MAFF Rožnovská valaška - 8. - 10. června 2012

19. ročník mezinárodního festivalu armádních souborů Rožnovská valaška, organizovaný Armádou ČR. Součástí festivalu byla 13. přehlídka skupin historického šermu, soutěžní přehlídka dětských zpěváčků, ale i jarmark lidových výrobců, letos za účasti 44 prodejců. Mezi sedmnácti dospělými a několika dětskými soubory a téměř osmi stovkami účinkujících z tuzemska i zahraničí dominoval Vojenský umělecký soubor Ondráš.

Vstup volný, odhadnutý počet návštěvníků 7.000, náklady 7.648,- Kč

MF Romská píseň - 21. července 2012

18. ročník Mezinárodního festivalu organizovaného Demokratickou aliancí Romů se sídlem ve Valašském Meziříčí za účasti sedmi souborů a interpretů z České republiky a Slovenska. Součástí festivalu byl i stánkový prodej dvanácti prodejců a romské kuchyně.

2.219 návštěvníků, tržba 53.562,- Kč, náklady 220,- Kč

MFSF Jánošíkův dukát - 3. - 5. srpna 2012

14. ročníku Mezinárodního festivalu slovenského folkloru v ČR se zúčastnilo 24 folklorních souborů a skupin z České republiky, Slovenska, Srbska, Maďarska a Polska. Podvanácté proběhlo v rámci festivalu mistrovství Valašského království ve stloukání másla. Tradiční součástí Jánošíkova dukátu byl jarmark lidových řemesel. V rámci pátečního zahajovacího programu se v prostorách Sušáku uskutečnila vernisáž výstavy fotografií Jiřího Pergla „Moje Slovensko“.

6.092 návštěvníků, tržba 301.284,- Kč, náklady 69.928,- Kč

6.3.3. Bohoslužby, liturgie

Pravoslavná liturgie - 5. července 2012

Pravoslavná liturgie při příležitosti svátku sv. Cyrila a Metoděje sloužená v muzejním kostele sv. Anny v Dřevěném městečku.

Bohoslužba - 6. července 2012

Bohoslužba Farního sboru Českobratrské církve evangelické z Huslenek v den svátku Jana Husa probíhající v evangelickém tolerančním kostele z Huslenek ve Valašské dědině.

Mše svatá k počtě sv. Anny - 26. července 2012

Katolická mše svatá k počtě patronky muzejního kostela sv. Anny v den jejího svátku.

Mše svatá k výročí posvěcení kostela sv. Anny - 26. srpna 2012

Katolická mše svatá k výročí posvěcení muzejního kostela sv. Anny v Dřevěném městečku v roce 1945.

Pravoslavná panychida - 5. září 2012

Pravoslavný obřad s pietním aktem u hrobu ThDr. Vladimíra Petříka.
Náklady 1.000,- Kč

Mše svatá ve starobylém ritu - 5. října 2012

Náklady 459,- Kč

Mše svatá za zesnulé pochované na Valašském Slavíně - 2. listopadu 2012

Náklady 51 Kč

Roráty - 1. prosince 2012

Ranní mše svatá

Náklady 1.546,- Kč

Vánoční mše svatá - 28. prosince 2012

6.3.4. Výchovně-vzdělávací pořady

Výchovně vzdělávací programy jsou od roku 2010 koncipovány na základě úzké spolupráce se školami (MŠ, ZŠ, SŠ) za účelem využívání netradiční – alternativní formy výuky. Cílem této výuky je formou prožitku, praktických poznatků poznat historii našeho regionu, život na Valašsku, tradiční řemesla a celkový život Valachů, kteří formovali náš současný život.

Barvů modrotisku ve městě - 6. - 8. března 2012

Živý dům, 6. - 8. 3. 2012 Program byl zcela naplněn díky možnosti prakticky si vyzkoušet tvorbu modrotisku v návaznosti na teoretické zhlédnutí práce barvíře ve filmu (využití jedinečné expozice Městečko pod Radhoštěm).
Náklady 12.371,- Kč

Velikonoce na dědině - 3. - 5. dubna 2012

Tradiční velikonoční zvyky na dědině doprovázené ukázkami a možnostmi si vyzkoušet pletení tatarů z vrbového proutí, malování a barvení vajíček. Program byl zcela naplněn. Náklady 21.999,- Kč

Jak to bylo s horú Radhošť - 22. - 24. května 2012

Multimediální program od MŠ po seniory seznamuje s bájnými postavami Radhoště, jeho faunou, florou a celkovou důležitostí hory pro život Valachů minulých i současných. Program zcela naplněn. Náklady 32.086,- Kč

Jak Valaši chovali včely - 5. -7. června 2012

Program seznamuje děti se včelařstvím a souvisejícími řemesly. Praktické ukázky chovu včel, produktů a možnostmi nejen ochutnat ale i vytvořit si medový perník. Program zcela naplněn. Náklady 23.607,- Kč

Škola mladých odzemkářů - 26. - 29. června 2012

Čtvrtý ročník čtyřdenní Školy mladých odzemkářů uspořádalo Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm ve spolupráci s Valašským folklorním sdružením za finanční podpory Ministerstva kultury ČR. Na tvůrčí dílnu se přihlásilo 18 zájemců. 13 z nich absolvovalo závěrečné vystoupení sólovým tancem za doprovodu cimbálové muziky Klobočan z Valašských Klobouk. Náklady 38.703,- Kč

O valašského primáška - 9. - 15. července 2012

Tvůrčí dílna O valašského primáška je pracovní setkání osmi talentovaných houslistů ve věku 10 - 18 let, žáků ZUŠ, kteří jsou zároveň členy dětských cimbálových muzik z České republiky, Slovenska a Polska. Pod vedením čtyř zkušených lektorů si týden prohlubují hudební znalosti, zdokonalují techniku hry a dalších dovedností, potřebných pro případné vedení cimbálových muzik. Výuka probíhá vždy dopoledne, po polední přestávce následuje společný nácvik. Po vyučování a nácviku jsou zařazeny nejrůznější volnočasové aktivity podle zájmu účastníků. Sobota byla věnována generální zkoušce s CM Kotár, která již tradičně doprovázela primášky během závěrečného koncertu. Slavnostní koncert se uskutečnil v neděli 15. července 2012 v 15.00 hodin v Janíkově stodole a byl zaznamenán na DVD. Koncert vyslechlo celkem 912 návštěvníků, náklady 111.728,- Kč

Co vařily naše babičky - 18. – 20. září 2012

Cílem programu bylo získání poznatků o tradičních zemědělských plodinách jejich využití v lidovém stravování, tentokrát se zaměřením na využití ovoce při přípravě jídel – prostřednictvím počítačové prezentace a ukázek vzorků zemědělských plodin (obilovin). Pro realizaci byly vybrány dva objekty muzea, a to vodní mlýn v areálu Mlýnské doliny a Živý dům. V objektu vodního mlýna se účastníci seznámili s pečením chleba v chlebové peci, zároveň jim byl podán výklad – popis tradičního postupu při pečení, způsobu zadělávání těsta a používané suroviny, nádoby a další pomůcky, způsob vytápění

chlebové pece. Každý z účastníků dostal kousek čerstvě upečeného chleba ochutnat. Zároveň byl v tomto objektu připraven kamenný ruční mlýnec, na kterém si mohli účastníci sami vyzkoušet mletí mouky.

V Živém domě probíhala druhá část programu. Na začátku jsme se prostřednictvím počítačové prezentace krátce zabývali výkladem o tradičních zemědělských plodinách. Zaměřili jsme se na využití ovoce při přípravě tradičních valašských jídel. Hlavní praktickou aktivitou bylo samotné vaření zadaných valašských jídel. Na závěr programu rekapitulace nových poznatků formou pracovního listu. Každý účastník obdržel nové vydání receptáříku, zaměřeného na využití ovoce při přípravě jídel – Receptářík 3. Programu se zúčastnilo 123 dětí, po 4 skupinách denně, náklady 18.745,- Kč

Tajemný hrad Rožnov - 2. – 4. října 2012

Program vytvářený v součinnosti s osnovami ZŠ, jehož cílem bylo seznámení žáků (event. dětí z MŠ) z historií místa, ve kterém bydlí. Na jednotlivých stanovištích získávali zábavnou formou informace (např. pověst v podání bílé paní) nebo se mohli zapojovat do některých zde prezentovaných činností (šermířský souboj). V rozvíjení znalostí o svém okolí je možné pokračovat prostřednictvím výukového listu a CD, které byly součástí programu. Na program a poznatky z něj navazovala výtvarná soutěž.

Celková návštěvnost: 269 dětí a 2 senioři. Náklady 17.900,- Kč

Povahu výchovně-vzdělávacích pořadů mají pořady Mikulášský podvečer (5. 12. 2012) a Vánoce na dědině (6. - 7. a 10. - 15. 12. 2012), které jsou však zároveň přístupny běžné veřejnosti a tvoří součást programové nabídky Valašského roku 2012.

V kostele sv. Anny v Dřevěném městečku proběhlo během kalendářního roku 2012 celkem 7 katolických bohoslužeb, dva pravoslavné obřady a v evangelickém tolerančním kostele ve Valašské dědině 1 obřad protestantský za úhrnné náklady 10.000,- Kč.

28. září 2012 proběhl na Valašském Slavíně pietní akt spojený s uložením ostatků Jiřího Rašky, olympijského vítěze ve skocích na lyžích. Náklady 8.205,- Kč.

Úhrnné náklady na pořady Valašského roku 2012 činily 1 789 084,- Kč (včetně náboženských obřadů a výchovně-vzdělávacích pořadů).

Během kalendářního roku 2012 proběhlo v Janíkově stodole celkem 10 pořadů externích subjektů.

Oddělení programů VMP mělo po celý rok 2012 na starosti zajišťování lidových výrobců a prodejců na všechny prodejní pořady Valašského roku, zvláště na Velikonoce, Starodávný jarmark a Vánoční jarmark. Agendu s prodejci vedl v roce 2012 Radek Hasalík. Za kalendářní rok 2012 sepsalo oddělení programů 325 smluv o poskytování služeb prodejcům na prodej v rámci pořadů

Valašského roku. Tržba ze stánkového prodeje činila za rok 2012 celkem 300.700,- Kč oproti celkové tržbě 287.800,- Kč za rok 2011.

Za kalendářní rok sepsalo oddělení programů 133 smluv o účinkování, z toho 63 smluv folklorním souborům a cimbálovým muzikám, 3 smlouvy divadelním souborům, 5 smluv dechovým hudbám a 18 smluv o moderování.

Celkově navštívilo VMP v roce 2012 celkem 251 980 osob, což je 28.858 osob méně než v roce 2011, z toho Dřevěné městečko 160 861 osob, což je 27.294 osob méně než v roce 2011, Valašskou dědinu 61 546 osob, což je o 2.334 osob méně než v roce 2011, Mlýnskou dolinu 27 516 osob, což je o 768 osob méně než v roce 2011 a Sušák 2 057 osob, což je o 130 osob méně než v roce 2011.

6.3.5. Propagace valašského roku

Oddělení propagace pracovalo v roce 2012 v sestavě Blažena Běřáková, Marcela Koláčková, kterou od 1. 4. 2012 nahradila Andrea Svaková, jakmile se vrátila z mateřské dovolené. Na pozici tiskového mluvčího a redaktora pracoval Mgr. Daniel Šamánek, jenž k 10. 8. 2012 ukončil pracovní poměr.

Činnost oddělení propagace souvisela se zadáním vyplývajícím z realizací Valašského roku 2012, včetně výzdoby areálů a tvorby orientačních cedulí a směrovníků a propagace výchovně-vzdělávacích pořadů, včetně realizace interaktivní výstavy fotografií a dětských výtvarných prací z tvořivých dílen a také se zadáním souvisejícím s realizací výstav na půdě Valašského muzea v přírodě.

Nad rámec Valašského roku 2012 oddělení propagace zajišťovalo v roce 2012 propagaci k odhalení nově otevřené kaple sv. Michaela ve Valašské dědině (18. 5. 2012), propagaci výstavy Josef Baruch, výstavy Krásné lilie z celého světa, výstavy „Obrazy a artefakty – Miloš Šimurda“ a Vánoční výstavy betlémů.

V areálu Dřevěného městečka nachystalo oddělení propagace dvě propagační vitríny, jednu věnovanou Valašskému roku 2012 a druhou věnovanou Osobnostem Valašského Slavína - Emilu Zátopkovi, Ladislavu Nezdařilovi a Čeňku Kramolišovi.

Oddělení propagace také chystalo podklady pro tisk propagační skládačky Valašského muzea v přírodě, která šla na jaře 2012 do tisku.

Oddělení propagace, resp. tiskový mluvčí, dále zajišťoval ve spolupráci se správcem počítačové sítě aktualizaci údajů o VMP na webech Asociace muzeí a galerií, Evropské databanky, portálu Kudyznudy.cz, Atlasu Česka, Folklorního sdružení. Pravidelně zasílal informace o všech chystaných programech a výstavách VMP bezplatně těmto médiím: TV Beskyd, ČT Ostrava, ČRo Ostrava, ČRo Brno, ČRo Brno - pobočka Zlín, Radio Apollo, Radiožurnál, Radio Proglas, Radio Orion, Spektrum Rožnovska, KAM, Mladá fronta dnes, Lidové noviny, Valašský deník, Czech Tourism Praha, IC Rožnov p. R., IC Frenštát p. R., IC Vsetín, IC Velké Karlovice, IC Valašské Meziříčí, IC Valašské Klobouky, IC Valašská Bystřice, IC Bystřice pod Hostýnem.

Náklady za tisk a výlep plakátů a prospektů Valašského roku 2012 činily 128.717,- Kč

Materiálové náklady na zajištění pořadů Valašského roku 2012 činily 125.049,- Kč.

6.4. NÁVŠTĚVNOST

Název pořadu	Návštěvnost pořadů Valašského roku 2012					Celkové náklady
	Celková návštěvnost	Dospělí 15+ (základní vstupné)	Děti (6 - 15)	Seniři, studenti, ZTP	Bezplatné (0 - 6, ZTP/P)	
Masopust	1974	1431	97	321	125	64 628,00 Kč
Barvíř modrotisku ve městě *	171	21	150	0	0	12 371,00 Kč
Velikonoce na dědině *	359	21	314	0	24	21 999,00 Kč
Velikonoce na Valašsku	19350	15591	865	2231	663	131 687,00 Kč
K Janu Rokytovi z Jasenné	255	169	18	37	31	1 500,00 Kč
Jaro na dědině	1950	1532	147	268	3	17 340,00 Kč
Jak to bylo s horů Radhošť *	271	15	180	0	76	32 086,00 Kč
Slabikář devatera řemesel	1076	739	73	172	92	21 875,00 Kč
Kácení máje	404	327	10	67	0	9 880,00 Kč
Jak Valaši chovali včely *	287	17	221	0	49	23 607,00 Kč
Rožnovská valaška	cca 7000 vstup volný	0	0	0	cca 7000	7 648,00 Kč
Škola mladých odzemkářů *	18	18	0	0	0	38 703,00 Kč
Krásné lilie z celého světa	148	66	11	71	0	25 000,00 Kč

Zvonečkový jarmark	1339	925	49	230	135	25 828,00 Kč
20 let obnovení činnosti Hasičské vzájemné pojišťovny a.s.	825	245	16	52	365	12 040,00 Kč
Kouzelná nitka	1553	567	45	223	60	22 196,00 Kč
Hejův nožík	1936	816	67	207	52	26 711,00 Kč
Nědaleko za cestú	1466	567	63	176	117	22 200,00 Kč
Ladislav Nezdařil v básních a hudbě	695	374	35	48	60	101 534,00 Kč
Valašsko a jeho muzikanti	842	316	39	69	33	23 000,00 Kč
Pekařská sobota	5381	1985	223	1277	411	85 070,00 Kč
O valašského primáška	912	302	39	116	114	111 728,00 Kč
Romská píseň	2219	483	51	141	1002	220,00 Kč
Anenská pouť	3828	760	96	265	1000	56 561,00 Kč
Dny řemesel a setkání kovářů	5621	1858	262	820	558	144 354,00 Kč
Jánošíkův dukát	6092	1653	236	755	800	69 928,00 Kč
Starodávny jarmark	6489	2467	332	926	313	142 914,00 Kč
Vůně lesa a dřeva	1374	327	34	104	138	61 636,00 Kč
Slezský soubor Heleny Salichové	1077	355	64	139	121	12 020,00 Kč
Zahrádka na dědině	993	314	25	107	0	10 472,00 Kč
Z druhé strany Radhoště	695	239	24	111	77	7 520,00 Kč
Muzicírování se Soláněm	936	347	40	220	74	19 612,00 Kč
Běh rodným krajem Emila Zátopka	1450 vstup volný	0	0	0	1450	63 031,00 Kč
Co vařily naše babičky*	123	0	0	123	0	18 745,00 Kč

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím	cca 1500 vstup volný	0	0	0	cca 1500	2 810,00 Kč
Podzim v zahradě a v chalupě	671	274	59	67	0	15 886,00 Kč
Tajemný hrad v Karpatech*	271	0	2	269	0	17 900,00 Kč
Valašský hortikomplex	2012	1030	253	442	287	5000,00 Kč
Mikulášský podvečer	614	54	28	269	263	20 458,00 Kč
Vánoce na dědině	5671	128	116	5054	355	83 779,00 Kč
Vánoční setkání v Janíkově stodole	224	224	0	0	60	67 150,00 Kč
Vánoční jarmark	6648	3931	1054	1263	400	67 385,00 Kč
Živý betlém	956	437	94	285	140	53 072,00 Kč
Celkem	97050	40904	5432	16888	17948	1 779 084,00 Kč
* výchovně vzdělávací pořad			jiné kategorie vstupného, zpoplatněna také kategorie 0 - 6 let			

Číslo jednací: MK - S 8400/2012 ORNK

Název projektu: Ladislav Nezdařil v báních a hudbě - pořad k 90. výročí narození básníka Ladislava Nezdařila

Datum realizace projektu: 7. 7. 2012

Řešitel: PhDr. Radek Hasalík

Celkové náklady na projekt: 101.534,- Kč

Výše dotace MK ČR: 50.000,- Kč

V sobotu 7. července 2012 od 19.00 do 22.00 proběhl na amfiteátru Valašské dědiny pořad Ladislav Nezdařil v báních a hudbě. S nápadem k uvedení pořadu přišla paní RNDr. Danuše Drahotová-Nezdařilová, dlouholetá životní partnerka rožnovského básníka Ladislava Nezdařila. Dramaturgii sestavil redaktor Českého rozhlasu Ostrava Mgr. Zdeněk Tofel a zčásti i jeho kolegyně Dagmar Misařová, která pořad moderovala, a paní Danuše Drahotová.

Cíl pořadu, připomenout hudbou a mluveným slovem tvorbu rožnovského básníka a germanisty Ladislava Nezdařila, především sbírku básní Horní chlapi, zvláště v podání Orchestru Tomáše Kočka a sourozenců Ulrychových spolu s recitací poezie v podání významných recitátorů a osobních přátel zesnulého básníka, se podařilo naplnit dokonale, zvláště vystoupení sourozenců Ulrychových bylo vynikající.

Básnickova tvorba byla představena z různých úhlů a v podání mnoha interpretů (Tomáš Kočko s orchestrem, Hana a Petr Ulrychovi, Stanislav Šárský, Veronika Kicková alias Horana a syn, Alena Sasínová-Polarczyk), včetně hostů ze zahraničí (Renata Putzlacher) a pochopitelně i Danuše Drahotové. Koncert natáčel přenosový vůz Českého rozhlasu Ostrava na záznam. Pořad navštívilo 695 návštěvníků.

7. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2012

7.1. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 1 - ZAJISTIT ZPRACOVÁNÍ EVIDENCE MAJETKU, SE KTERÝM JE PO (VMP) PŘÍSLUŠNÁ HOSPODAŘIT K 31. 12. 2011

Nápravná opatření Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále VMP) ke Kontrolnímu závěru NKÚ z kontrolní akce 10/16 část II. B – muzea ve vztahu evidence majetku, se kterým je PO (VMP) příslušná hospodařit.

1. Nabývání DHM

Nápravná opatření VMP:

Vedení VMP zabezpečilo proškolení odborných referentů investiční výstavby zákona o veřejných zakázkách, způsobu jejich zadávání. MK učinilo systémové opatření v tom, že každá zakázka, její podklady, prochází kontrolou ministerstva, aby se zajistilo mimo jiné snížení rizika opakování chyb.

2. Pozbývání DHM

Nápravná opatření VMP:

V průběhu kontroly byla dodána scházející písemná rozhodnutí o nepotřebnosti. Vedení přijalo opatření k dodržení zákona č. 219/2000 Sb. a prováděcích předpisů. Při prodeji nemovitosti „Kramolišův dům čp. 62 byly vypracovány dva znalecké posudky. U posudku, dle kterého byla stanovena prodejní cena, neuvedl znalec hodnotu pozemku p. č. 4941/13 o ploše 4 m² (ostatní plocha) a odhadní ceně 568 Kč. Odpovědní zaměstnanci byli poučeni o nutnosti zvýšit kontrolou při přebírání znaleckých posudků a textů smluv.

3. Účtování a vykazování DHM

a) Nedokončený DHM

Nápravná opatření VMP:

Vlivem špatné komunikace mezi jednotlivými útvary bylo pochybeno v navedení majetku do užívání. Tento byl naveden až v následujícím roce. Vedení přijalo opatření pro zlepšení vzájemné komunikace mezi odděleními

investic a odborem ekonomickým (jde o vypracování pracovního postupu oběhu dokladů při dokončení investic).

b) Evidence DHM

Nápravná opatření VMP:

Zjištěné nedostatky v průběhu roku 2011 uvedeny do stavu požadovaného příslušným zákonem (o účetnictví, o katastru nemovitostí) v průběhu kontroly a následně zajištěn zápis nezapsaných nemovitostí do katastru nemovitostí. Vedení muzea přijalo opatření v oblasti evidence majetku tak, aby vyloučilo opakování chyby, zejména úpravou oblasti oběhu dokladů.

c) Účtování o DHM

Nápravná opatření VMP:

Chyby zjištěné kontrolou NKÚ v účtování a vykazování DHM, které šly napravit, jsme odstranili v průběhu kontroly. Ze závad, které již nejdou odstranit, vypracováváme nové pracovní postupy na snižování rizik v účtování do budoucna. Jde zejména o uzavírání smluv, jejich centrální evidenci.

d) Inventarizace DHM

Nápravná opatření VMP:

Byly diagnostikovány systémové chyby prvotní evidence majetku. V průběhu kontroly bylo na základě ohodnocení znalcem zavedeno 8 budov do účetní evidence a tím zajištěn soulad účetnictví se skutečností. Vedení muzea přijalo systémové řešení k odstranění rizik uvedeného typu tím, že VMP od 1. 1. 2012 pracuje v novém účetním systému JASU.

7.2. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 2 - ZAJISTIT PROŠKOLENÍ PŘÍSLUŠNÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PRÁVNÍ ÚPRAVY ZÁKONA Č. 563/1991 Sb. ZÁKONA Č. 218/2000 Sb. A ZÁKONA Č. 219/2000 Sb.

Profilové úkoly – proškolení pracovníků:

Název semináře (datum)

Vedení pokladny (27. 4. 2012) Účastník: Júlia Porubová – hlavní pokladní

Základní účetní souvztažnosti pro příspěvkové organizace (4. 5. 2012)

Účastník: Lenka Štruncová – hlavní účetní

Zák. 563/1991 Sb. – inventarizace majetku, odpisy (3. 7. 2012)

Účastníci: N. Bělunková, P. Parmová

Nové české účetní standardy: ČÚS 709 – Vlastní zdroje, ČÚS 710 – DNH a DHM (6. 12. 2012)

Účastník: P. Parmová

Veřejné zakázky - Účastník: P. Parmová

Proškolení obsluhy nových účetních systému CS JASU a OK MZDY

Účastníci: Parmová, Štruncová, Porubová, Mičkalová, Bělunková, Štefková

Úkol splněn

7.3. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 3 - POKRAČOVAT V PLNĚNÍ NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍ K NÁLEZU NKÚ A JINÝCH KONTROL

Níže uvedená informace obsahově navazuje na plnění profilového úkolu VMP č. 4/2011, a také č. 1/2012, kdy VMP přijalo ke kontrolnímu závěru NKÚ z kontrolní akce 10/16 část II. B – muzea, níže uvedená opatření:

1. Nabývání DHM

MZM a VMP nedodržely ustanovení § 13 odst. 3 a § 14 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb. s tím, že VMP při nákupu DHM v celkové hodnotě 2 597 316 Kč bez DPH a MZM při nákupu DHM v celkové hodnotě 2 212 759 Kč bez DPH rozdělily předmět veřejné zakázky na více dílčích zakázek a nezadaly nákupy jako podlimitní veřejnou zakázku.

Nápravná opatření VMP:

Vedení VMP zabezpečilo proškolení odborných referentů investiční výstavby zákona o veřejných zakázkách, způsobu jejich zadávání- listopad 2011, I. pol. 2012.

MK učinilo systémové opatření příkazem ministra kultury č. 24/2012 a č. 41/2012 tak, že každá poptávka nákupu služeb, stavebních prací včetně podkladů, prochází kontrolou ministerstva kultury – průběžně 2011, 2012.

2. Pozbývání DHM

MZM, NTM a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona číslo 219/2000 Sb., neboť před převedením DHM v celkové pořizovací ceně 1 037 221 Kč, nevydaly písemná rozhodnutí o nepotřebnosti majetku.

Nápravná opatření VMP:

Vedení VMP přijalo opatření k dodržení zákona č. 219/2000 Sb. a prováděcích předpisů. Odpovědní vedoucí útvarů byli poučeni o nutnosti dodržení podmínek a postupů v souladu s ustanovením zákona majetku České republiky a jeho prováděcích předpisů – průběžně 2011,2012.

3. Účtování a vykazování DHM

a) Nedokončený DHM

NTM, VMP a TMB nepostupovaly v souladu s § 4 odst. 8 písm. b) a § 3 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že v položce rozvahy A. 3. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek č. 24 vykazoval majetek, který byl ke dni sestavení účetní závěrky ve stavu způsobilém k užívání:

- **NTM v účetní závěrce k 31. prosinci 2006 a k 31. prosinci 2007 majetek v hodnotě 708 960 Kč,**
- **VMP v účetní závěrce k 31. prosinci 2007 majetek v hodnotě 651 150 Kč,**
- **VMP v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 majetek v hodnotě 3 978 707 Kč,**

- **TMB v účetní závěrce k 31. prosinci 2009 majetek v hodnotě 11 048 360 Kč.**

Nápravná opatření VMP:

Vedení VMP přijalo mimo technických opatření, také změnu uživatelského softwaru - přechod na nový účetní program JASU, a také personální opatření pro zajištění splnění úkolu – změna účetnictví 2012.

b) Evidence DHM – úkol splněn

VMP a MLK nepostupovaly v souladu s ustanovením § 4 odst. 8 písm. b) zákona o účetnictví, neboť v účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009 nevykazovaly v položce rozvahy A. 3. Stavby č. 18 VMP celkem 8 budov a MLK jednu budovu a ani je nesledovaly na podrozvahových účtech. MSB nevykazovalo v položce rozvahy A. 3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí č. 19 majetek v celkové hodnotě 142 237 Kč. Muzea tento majetek nevykazovala ani v jiné položce rozvahy.

NTM, MZM, SZM a VMP nepostupovaly v souladu s § 4 odst. 8 písm. b) zákona o účetnictví tím, že vykazovaly majetek v nesprávných položkách rozvahy, a to k 31. 12. 2008 NTM majetek v hodnotě 19 214 854 Kč a MZM majetek v hodnotě 10 183 918 Kč a k 31. 12. 2009 NTM majetek v hodnotě 27 472 684 Kč, MZM majetek v hodnotě 6 911 771 Kč, SZM majetek v hodnotě 1 135 925 Kč a VMP majetek v hodnotě 670 908 Kč. SZM a VMP nepostupovaly v souladu s § 3 odst. 1 zákona o účetnictví tím, že VMP neúčtovalo o vyřazení majetku v pořizovací ceně 203 941 Kč a SZM o vyřazení majetku v pořizovací ceně 6 652 984 Kč do účetního období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely, ale účtovaly o tomto majetku až v následujícím účetním období.

NTM, SZM a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb. tím, že u 15 budov, které se evidují v katastru nemovitostí, nezajistily ve stanovené lhůtě provedení zápisu do katastru nemovitostí.

Nápravná opatření VMP:

Zjištěné nedostatky byly v průběhu roku 2011 uvedeny do stavu požadovaného příslušným zákonem – odstraněno změnou účetnictví 2012.

c) Účtování o DHM – úkol splněn

NTM, VMP, MSB, HMT a MZM nepostupovaly v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 písm. d) zákona o účetnictví tím, že v 18 případech užívání cizího majetku neúčtovaly v letech 2008 a 2009 v knihách podrozvahových účtů o najatém majetku.

Nápravná opatření VMP:

VMP od 1. ledna 2012 přešel na účtování v novém účetním programu JASU a současně zavedl centrální evidenci všech smluv v systému spisové služby muzea WISPI včetně přiřazování číselné řady.

d) Inventarizace DHM – úkol splněn

MZM, VMP, HMT a MLK nepostupovaly v souladu s ustanovením § 29 a § 30 zákona o účetnictví tím, že v roce 2008 neprokázaly provedení inventarizace u majetku v celkové pořizovací ceně 425 084 264 Kč a v roce 2009 neprokázaly provedení inventarizace u majetku v celkové pořizovací ceně 457 858 077 Kč.

NTM, MZM, HMT a VMP nepostupovaly v souladu s § 29 a § 30 zákona o účetnictví tím, že při fyzické inventuře majetku za rok 2008 a za rok 2009 nezjistily, že skutečný stav majetku je vyšší než stav zachycený v účetnictví, a tento přebytek nezaúčtovaly do příslušného účetního období; např.:

- **NTM v roce 2008 majetek v pořizovací ceně 690 000 Kč a 4 pozemky o celkové výměře 5 244 m²;**
- **MZM v roce 2008 majetek v pořizovací ceně 548 741 Kč a dále 25 pozemků o výměře 55 834 m²;**
- **HMT v roce 2008 celkem 3 pozemky o výměře 434 m²;**
- **VMP v roce 2008 celkem 8 budov v k. ú. Rožnov pod Radhoštěm, Tylovice a Prostřední Bečva;**
- **NTM v roce 2009 majetek v pořizovací ceně 4 812 084 Kč.**

Nápravná opatření VMP:

Vedení muzea přijalo systémové řešení k odstranění rizik uvedeného typu tím, že VMP přešel na novou účetní evidenci v rámci změny účetního software JASU v roce 2012.

e) Inventarizace sbírek – úkol splněn

MJAK a VMP nepostupovaly v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky č. 275/2000 Sb., neboť MJAK v roce 2008 provedlo inventarizaci jen 1,18 % sbírkových předmětů, VMP v roce 2008 provedlo inventarizaci jen 2,84 % sbírkových předmětů a v roce 2009 provedlo inventarizaci jen 3,89 % sbírkových předmětů jimi spravovaných sbírek, přestože část sbírky určenou k inventarizaci musí každoročně tvořit nejméně 5 % všech věcí – movitých nebo nemovitých – tvořících sbírku.

Nápravná opatření VMP:

VMP provede dle stanoveného plánu revizí VMP a v součinnosti se stanovenou dekádou revizí (dle metodického pokynu MK ČR) revizi sbírkových předmětů ve stanoveném termínu - splněno 2012.

Z důvodu rozsáhlé rekonstrukce interiéru centrálního depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm od roku 2007 do konce roku 2009, bylo VMP nuceno v rámci těchto rekonstrukcí provizorně umístit již deponované sbírky podle harmonogramu prací prováděné rekonstrukce vždy následným stěhováním ze 4. NP až po 2. NP. Tím došlo k nedodržení stanoveného počtu revizí dle předem schváleného plánu, ale také nedodržení zákona č. 122/200 Sb. a vyhlášky č. 275/2000 Sb.

V současné době probíhá postupná instalace původních a nových úložných systémů, do kterých jsou ukládány sbírkové předměty. Tyto předměty jsou také opatřeny tzv. čárovým kódem, který je implementován do systému BACH System, jenž usnadní lepší orientaci v depozitáři a také rychlejší a efektivnější průběh každoročních revizí.

Rozdíl nesplněného počtu sbírek, byl realizován v roce 2011 a 2012 na základě schváleného předpisu: Režim zacházení se sbírkou nebo jednotlivými sbírkovými předměty (Na základě článku IV odst. 1-17 Zřizovací listiny Valašského muzea v přírodě ze dne 27. prosince 2000, ustanovení § 9, odst. 1 písm. g Zákona 122/2000 Sb. ze 7. dubna 2000, článku VI odst. (1) vyhl. 275/2000 ze dne 28. července 2000, Metodického pokynu k zajišťování správy, evidence a ochrany sbírek muzejní povahy a novely Zákona 71/1994 Sb.) a to formou:

- Mimořádné inventarizace, která je nařízena v případě při přestěhování sbírky do jiných prostor nebo změně správce depozitáře
- Mimořádné inventarizace, která je nařízena v případě, nebyla-li sbírka z jakéhokoliv důvodu dosud řádně inventována

Přehled revizní dekády 2003 - 2012:

rok	počet
2003	57.201
2004	13.844
2005	2.112
2006	7.926
2007	6.793
2008	3.645
2009	5.016
2010	13.240
2011	7.296
2012	11.086

CELKEM 128.159 (97%)

Zbývající 3 % sbírkového fondu jsou již také zrevidovány. Jejich revize byla ukončena v polovině prosince 2012, a ke schválení budou tyto revizní zprávy předloženy v únoru 2013 na zasedání Komise pro sbírkotvornou činnost VMP.

Hodnocení inventarizace sbírkového fondu za poslední rok dekády (2012) je uvedeno v bodě 1.2. Vyhodnocení úkolů dle plánu činnosti.

4. Vnitřní kontrolní systém

VMP, NTM, MZM, MUO, s. p. o., MJAK a TMB v letech 2008 a 2009 nenaplnily v plném rozsahu povinnosti stanovené v § 25 odst. 1 a odst. 2, § 26 a § 27 zákona č. 320/2001 Sb., když:

- **NTM a VMP v kontrolovaném období nezajistily stanovení schvalovacích postupů předběžné kontroly operací. NTM a VMP rovněž nevymezily funkce správce rozpočtu, příkazce operace a hlavní účetní;**
- **MZM v kontrolovaném období nezajistilo předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu;**
- **MZM v kontrolovaném období nestanovilo rozsah pravomocí a odpovědností vedoucích a ostatních zaměstnanců;**
- **VMP v roce 2008, MUO, s. p. o., a MZM v letech 2008 a 2009 nezajistily postavení útvaru interního auditu v souladu se zákonem;**
- **MJAK v roce 2009 a TMB v letech 2008 a 2009 měly nepřípustně sloučené funkce příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní.**

Nápravná opatření VMP:

V roce 2009-2010 byla VMP vypracována vnitřní směrnice o finanční kontrole a interním auditu, která stanoví rámec výkonu finanční kontroly a interního auditu v podmínkách VMP. V roce 2011 byl systém finanční kontroly rozšířen o závazné postupy příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, zákonem a prováděcími předpisy stanovená návaznost se nedaří zajistit v oblasti řídicí finanční kontroly. Postavení interního auditu je v současné době na pozici, kdy řeší řadu provozních úkolů i ve vztahu k funkci kontrolního systému.

Úkol splněn

7.4. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 4 - ZAJISTIT A REALIZOVAT PROGRAMY VALAŠSKÉHO ROKU 2012 (PREZENTAČNÍ A KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE) PODLE AKTUÁLNÍCH MOŽNOSTÍ SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU

Plnění tohoto úkolu je zpracováno v části 6.3.

Úkol splněn

7.5. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 5 - ZAJISTIT PLYNULÝ CHOD ORGANIZACE V SOUVISLOSTI S PLÁNOVANOU VÝMĚNOU NA POZICI ŘEDITELE VMP

Profilový úkol byl splněn beze zbytku, když muzeum pokračovalo v plnění běžných úkolů stanovených zřizovací listinou, pokyny ministerstva a příkazy ředitele. V počátku září byl vypracován harmonogram prací v souvislosti s předáním a převzetím funkce ředitele muzea a bylo zajištěno předání informací zajišťujících chod muzea. V průběhu měsíce září byl připraven přehled rozpracovaných úkolů, dlouhodobých úkolů, přijatých koncepcí a rozvojových materiálů na dobu roku 2012 – 2013, byl zpracován přehled krátkodobých úkolů včetně jejich financování do konce roku 2012. Současně byla nařízena inventura všeho majetku ve správě muzea mimo sbírkových předmětů. Dne 31. října 2012 byl připraven předávací protokol k předání a převzetí funkce ředitele včetně výsledků inventury majetku.

V této souvislosti došlo také k sestavení nové **Vědecké rady** s její působností od 1. 11. 2012 do 31. 10. 2015 v tomto složení:

Předseda:

PhDr. Daniel Drápala, Ústav evropské etnologie FF MU Brno

Místopředseda:

Mgr. Marie Brandstettróvá, Bučiska 548, Rožnov p. R.

Členové Vědecké rady:

PhDr. Ivo Frolec, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Ing. Milan Gesierich, VMP, Rožnov p. R.

Ing. Klára Hodaňová, Národní památkový ústav, Územní OP Kroměříž

PhDr. Anna Kiripolská, Slovenské národné muzeum, Martin

Mgr. Jana Koudelová, Slezské zemské muzeum, Opava

PhDr. Jan Krist, Národní ústav lidové kultury, Strážnice

PhDr. Jiří Langer, CSc., 5. května 1551, Rožnov p. R.

Mgr. Václav Michalička, Muzeum Novojičína, Příbor

PhDr. Karel Pavlišník, CSc., Tř. T. Bati 952, Zlín

PhDr. Lubomír Procházka, Muzeum vesnických staveb středního Povltaví, Vysoký Chlumec

Mgr. Eva Románková, Národní ústav lidové kultury, Strážnice

Hana Sluščíková, Krajský úřad Zlínského kraje, Zlín

Mgr. Antonín Šimčík, Slezské zemské muzeum, Opava

Ing. Václav Tetera, CSc., Pravčice 51

Doc. PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., Ústav evropské etnologie, FF MU Brno

Mgr. Radoslav Vlček, Ph.D., VMP, Rožnov p. R.

Tajemník:

Bc. Radek Bryol

Závěrem lze konstatovat, že předání funkce ředitele proběhlo v souladu se zákonem, nebyly zjištěny významné nedostatky a muzeum pokračuje ve své činnosti v souladu s přijatými úkoly a koncepcemi.

Úkol splněn

7.6. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 6 - AKTUALIZOVAT STŘEDNĚDOBOU KONCEPCI MUZEA V SOUVISLOSTI S PLÁNOVANOU VÝMĚNOU NA POZICI ŘEDITELE VMP

Vzhledem k tomu, že v roce 2013 končí Střednědobá koncepce rozvoje VMP na léta 2009 – 2013, byly úkoly z ní vyplývající aktualizovány formou ročního plánu činnosti. V listopadu a prosinci 2012 byl vypracován Plán činnosti VMP na rok 2013, ve kterém jsou v souvislosti s výměnou ředitele zahrnuty nové koncepční dokumenty, a to strategie rozvoje VMP, strategie rozvoje marketingu VMP, akční plán na rok 2014 a aktualizace „Rámcového libreta

dostavby Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm“. Tento plán činnosti VMP na rok 2013 byl odeslán na MKČR dne 11. 12. 2012.

Nová Střednědobá koncepce Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na léta 2014 – 2018 bude dle předpokladu vypracována do listopadu 2013.

Úkol splněn

7.7. PROFILOVÝ ÚKOL Č. 7 - PŘÍPRAVNÉ PRÁCE PRO ZPRACOVÁNÍ KONCEPČNÍHO MATERIÁLU ŘEŠÍCÍHO POSTAVENÍ A DALŠÍ ROZVOJ MUZEÍ V PŘÍRODĚ

V průběhu loňského roku byl vypracován pracovní materiál Přípravné práce pro zpracování koncepčního materiálu řešícího postavení a další rozvoj muzeí v přírodě.

Tento materiál byl odeslán na MKČR dne 11. 12. 2012

Úkol splněn

8. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI

VMP se aktivně spolupodílí na činnosti několika odborných komisí, zřízených Asociací muzeí a galerií ČR. Nejintenzivnější spolupráce se odvíjí v rámci Etnografické komise, kde jsou do činnosti zapojeni odborní pracovníci Etnografického útvaru.

Valašské muzeum v přírodě dále spolupracuje na základě členství s:

- Český svaz muzeí v přírodě
- CIOFF (International Council of Organizations for Folklore Festivals and Folk Art)
- IOV – Internationale Organization Volkskunst
- AEOM – Evropský svaz muzeí v přírodě

Již tradiční spolupráce probíhala s Ústavem evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Filozoficko-přírodovědnou fakultou Slezské univerzity v Opavě, jejichž studenti se účastní pod metodickým vedením odborných pracovníků VMP terénních výzkumů a odborných praxí.

Úspěšně se v průběhu roku také dařilo prakticky naplňovat dohody o spolupráci s partnerskými muzei v zahraničí.

V roce 2012 pokračovala navázaná spolupráce s těmito zahraničními institucemi:

- Muzeum Liptovské dědiny v Pribyline (Slovenská republika)
- Gornoslazski Park Etnograficzny v Chorzowe (Polsko)

V roce 2012 také pokračovala spolupráce s institucemi ze zemědělské oblasti:

- Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž s. r. o.
- Výzkumný ústav bramborářský, Havlíčkův Brod s. r. o.
- Mendelova zemědělská a lesnická univerzita - Zahradnická fakulta v Lednici
- Konopářský svaz ČR
- Svaz chovatelů ovcí a koz ČR
- Český zahrádkářský svaz

V rámci celosvětové spolupráce řízené ICOM, jsou každoročně vyvíjeny odborné a dílčí aktivity, které zastřešuje Český výbor ICOM se sídlem v Moravském zemském muzeu v Brně. VMP je stálým institucionálním členem. VMP v rámci své odborné činnosti se plně shoduje se schváleným strategickým plánem ICOM v oblasti:

- uchování kulturního a přírodního dědictví lidstva a jeho zpřístupňování veřejnosti;
- uznání lidské tvořivosti ve všech jejích projevech a její význam pro interpretaci minulosti, utváření přítomnosti a výhled do budoucnosti;
- uznání intelektuální, kulturní a sociální diverzity a respektování rozdílností;
- profesní rozvoj, vzdělávání, výměna zkušeností a vzájemná pomoc mezi členy muzejní profese;
- profesionální chování, dodržování Etického kodexu ICOM;
- podpora muzejní práce a aktivit propagujících kulturní dědictví jako pojítek mezi národy;
- vzdělávání a šíření vědomostí přispívající i udržitelnému rozvoji v souladu s různými společensko-kulturními potřebami;
- seznamování s cíli ICOM;
- demokratické hodnoty, komunikace, poskytování služeb;
- aktivní účast na debatách o společenských změnách, o umění, kultuře a dědictví;

spolupráce s partnerskými organizacemi a mezinárodní propagace činnosti ICOM.

9. ZÁVĚR

Rok 2012 přinesl Valašskému muzeu v přírodě celou řadu významných podnětů pro zkvalitnění odborné a prezentační činnosti VMP.

Významným mezníkem roku 2012 byl nástup do funkce nového ředitele VMP Ing. Jindřicha Ondruše za odstupujícího Ing. Vítězslava Koukala, předání funkce proběhlo optimálně, bez jakýchkoliv ovlivnění chodu a provozu muzea.

Nedílnou součástí pracovní náplně všech odborných a technických pracovníků během celého roku 2012 byly stavební, konzervační, odborné a historicko-etnografické práce v rámci plnění dílčích interních nebo profilových úkolů jednotlivých organizačních složek muzea.

Pochopitelně, že všechny podněty k dalšímu rozvoji si vyžadují vedle kvalifikovaného odborného zázemí i dostatečné množství finančních prostředků. Stále více se ukazuje, že ani VMP nebude moci v budoucnu existovat bez podpory cílených grantových a dotačních programů, které umožní realizaci řady plánovaných akcí – ať již na poli stavebně-investičním, tak v oblasti zlepšování péče o sbírkové předměty a všechny doklady hmotného i nehmotného kulturního dědictví, výzkumně-dokumentační a dalších odborných projektech atd.

Trvalým a každoročním problémem se stává náročná údržba střešního fondu muzea, které spravuje desítky šindelových střech. Jejichž životnost je omezená, což ve svém důsledku způsobuje nutnost investování značných finančních prostředků.

Přes naznačenou problematiku byl rok 2012 obdobím náročných úkolů, které se podařilo díky mimořádné obětavosti a invenci všech pracovníků splnit s velmi dobrým výsledkem. I přes tento pozitivní přínos se muselo VMP potýkat s omezenými prostředky především na opravy a náročnou údržbu roubených památek lidového stavitelství a jejich dalšího uchování pro budoucí generace.

Závěrem lze konstatovat, že rok 2012 byl rokem, ve kterém i přes finanční těžkosti ve vztahu k naplňování nových metodických standardů, se podařilo navržený střednědobý plán koncepce a činnosti muzea naplnit. Podrobnější specifikace všech dosažených výsledků a výstupů je uvedena v jednotlivých kapitolách této Výroční zprávy za rok 2012.

V Rožnově pod Radhoštěm, dne 4. 4. 2013

Ing. Jindřich Ondruš
ředitel muzea